

95

శ్రీవర్ణన రత్నాకరకార్యస్థానము మేనేజరు, పిఠాపురం, (గోదావరిజిల్లా.)

మీకు ప్రజలపై ఆయుర్వేద వ్యవస్థలు కాపాడిన
యెడల వెంటనే ఈక్రింది విల్లాసమునుకు వ్రాయండి. శరీర
జాత్యమునుగూర్చి, ఏనలహాకాపాడినన మారు వ్రాస్తే తగు
జోషధమును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాతో పరి
చయముచేసిన మీకే తృప్తిచెచ్చును. కేటాను ఉచితము.

అర్చనాయనశాల, ముక్కావల (క.మం).

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(4-11-29)

సీమజన్మలి దినములు

ఇరుపది గజముల పీస్ ధరలు రు. అ. పై
కాకికంబులు:—“ముంగిసూర్పు” 22 X 22 (బి) రు 8-2-0
సాధారణకము రు 7-7-0 “సింహము” 22 X 22
(బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-8-0 “ఇంజను”
22 + 22 (బి) రు 7-14-0 “సింహము పాము” 22 +
22 (బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-2-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 7-14-0
చలువ:—“ముంగిస” 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యక
ము రు 8-2-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-10-0
సామాన్యకము రు 7-18-0 “సింహము, పాము”
22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యకము రు 7-18-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 8-8-0 సామాన్యక
కము రు 7-11-0 “వీనుగు” 22 + 22 (బి) రు 8-9-0
సామాన్యకము రు 7-11-0.
చలపములు:—1708 (సెట్) రు 12-8-0 1702 రు 10-8-0
1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 చై 4
రు 8-10-0 చై 5 రు 7-6-0 78078 రు 7-12-0
జి. జి. 78 రు 7-18-0

నూలు

40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-10-6
చలువ (కొంగ) చలువ (ఎనిటి క్విట్) రు 7-2-0
చలువ (నాకకన్యక) రు 6-5-0 చలువ (గుప్తి) రు 6-7-6 చలువ
(గ్రద్దకెండా) రు 6-5-0 వచ్చుగట్టుము (ఎట్ట)
జి. రెడ్ సిక్స్టీ అనాన్ రు 8-5-0.

40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
కలర్ కాల్ రు 11-8-0, నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-4-0
జి. (ఎట్ట) “పాట్టెలుతల” మార్కు రు 14-8-0
ఏ చదుకారము రు 8-9-6 ఎద్దుగడియారము

హల్లుజల్లు రు 8-4-0
పెన్సిల్లు రు 8-4-0
సిరాబుడి రు 8-2-0

తెల్ల “కంగారు”
ఇండియా బ్రహ్మనియామార్కు తెల్ల రు 10-5-0
ఇత్తడికేళులు—(డిట్ మేక్) రు 249
డిట్ (క్రూసాయర్) రు 247

రాగిరేకు రు 828

సిమెంటుపీసా వెల:—

గోల్డ్ పేస్ (“చెయ్యి”) రు 11-8-0
జర్మన్ “ప్లాగ్” రు జర్మన్ “టెనర్” రు 9-8-0

చిక్కిరిమూటయొక్క ధర:—

బాన్ “రెడి” రు 25-8-0, డి సెంటు రు 25-14-0, జనవరి
రు 26-14-0 ఫిబ్రవరి రు 26-0-0.

వేరు సెనగ నూనె

పీసాలలో రు 100-0-0

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 102.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (8 టు-9) “అఫ్ కంట్రిన్” రు 0-15-6 టు 1-0-0
“ (తేలిక) ” రు 1-1-8 టు 1-2-6
“ (7-9) బెంగళూరు రు 1-0-0 టు 1-1-6
“ (తేలిక) ” రు 1-2-0 టు 1-2-8
“ 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడ్సు రు 1-0-0 టు 1-1-6
“ (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-0-4 టు 1-1-8
“ (7 టు 7 1/2) వీలూరు రు 1-0-8 టు 1-0-9
గోదోలు రు 0-10-9 టు 0-11-0
గోదూడతోలు రు 1-2-0 టు 1-2-8
జడ్డుదూడతోలు రు 1-10-6 టు 1-12-0

స్వయంశితో సంస్కృత

గ్రంథములు

స్వామినాథకాశ్మీకృతము తెలుగులిపి, తెలుగుగర్భములు శబ్దము
మొదలగు విరుద్ధ ప్రకముల నెట్లు అసలుధర 8-0-0 తర్వాతరరు 1.
ఎన్. యస్. నరసింహం, బ్రయినింగుకాలేజీ, రాజమండ్రి

ధాన్యముల ధరలు

(4-11-1929)

మంచీబియ్యము

బెజవాడ “డిల్లి” బస్తా 1-కి రు. అ. పై
150 14 12 9

ఉప్పడుబియ్యము

ఉప్పడుబియ్యము 164 పానులు మిషన్ 18 0 9

బియ్యము నూక

రంగూన్	ఏ 1	200	“	15 0 9
“	ఏ 2	“	“	18 12 9
“	ఏ 8	“	“	12 12 9
“	బి 1	“	“	14 8 9
“	బి 2	“	“	18 8 9
“	బి 8	“	“	12 4 9
“	సి 1	“	“	18 4 9
“	సి 2	“	“	12 4 9
“	సి 8	“	“	11 0 9
సింగపూరు	ఏ 1	240	“	“
సెగోక్	సెం 1	216	“	15 10 9

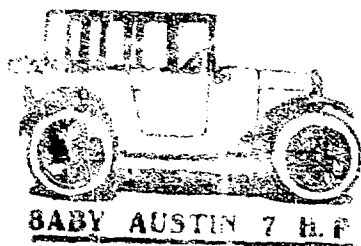
గోధుమలు

కండునా 205 “ 17 0 9

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (నూజన్)	174	“	16 0 9
బటాణి గింజలు	205	“	17 8 9
“	164	“	14 6 9
ఎట్ట బీన్సు	195	“	12 8 9
కందులు (అరా)	205	“	16 12 9
కందిపప్పు (కలకత్తా)	“	“	21 8 9
“ (కాన్పురు)	“	“	20 8 9
మినుములు (రాయపూరు)	225	“	17 8 9
“ (రాజనంగ)	225	“	18 0 9
పెసలు (బొంబాయి)	200 పానులు	“	18 8 9
“ (సింగపూరు)	205	“	15 0 9
కేసలు (రంగూన్)	195	“	18 0 9
“ (కరాచి)	205	“	20 8 9
“ (7-7 1/2)	“	రు 1-0-6 టు 1-1-8	

ఆస్టన్ 7 అమోఘమైన కార్లు

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే మూయబడినవి.
ఆస్టిన్ ఫాక్టరీవారినుండి లై సెన్సును పొంది అమెరికా,
ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేనవేలు
కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ల దూరము అంతకు
పైగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట
చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియా యంగు వేనవేలు కారులు
నడుచుచున్నవి.

బెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండల మొదలగు స్థల
ములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట
గజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్ప్రింగింగ్ తో రియాలైన నూడ
లులు చేడుబాటలు తగినవి.

కచ్చితముగా విరుద్ధప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

“ South Indian Motor Co.
MOUNT ROAD, MADRAS.”

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పిల్లమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును
కట్టుటలో పేరుపొంది, శ్రీపురుషులకు నిరతికేయప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించుట మేలు. 25 మా. 2-8-0
3-17

త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపాట్లు, గోదావరిజిల్లా.

సులభముగా

దగ్గును
ఆపుజేయ
వచ్చును.

నిజముగా ఊరటను, సౌఖ్యమును గలిగించును. గడచిన
50 సం॥ములకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొద
లగువారు ప్రపంచమునందంతటను

చాంబర్లెన్సు

దగ్గునివారినినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక
ఇతరహానికరమైన వస్తువులిందులో కలియుటలేదు. దగ్గులను,
జలుబులను, బిడ్డలకువచ్చు కింకవాయువును ఇదిపారదోలును.
ఇన్ ఫ్లుఎన్జా, రొమ్ముపడికము, ఊపిరితిత్తులకు హానికలిగించు
నట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు
అటంకపరచును. అనేకరకముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక
పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే
అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమందంతటను ఎప్పుడును
పై ఆధారపడి యున్నారు.

చాంబర్లెన్సు దగ్గునివారిని

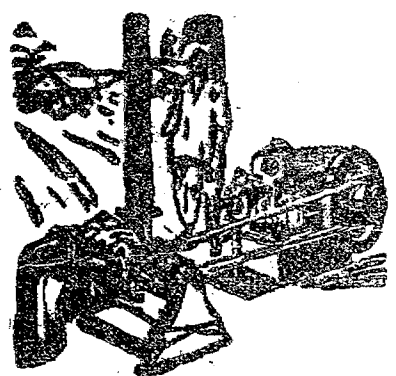
CHAMBERLAIN MEDICINE Co,

Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతినించిన
దివ్యోవధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గూఢ మిచ్చును.
10 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరటలేదు.

CHAMBERLAIN'S
శుక్లబంధు

మాప్రత్యేక ప్రేమనది, పోర్టబుల్ పంపింగు సెట్లు
కొరిసిక్ ప్రూడాయిట్ ఎంజినులతో గలవు.

పూర్తివినియోగములకు ఈ ది గూఢ విశామమునకు

ప్రాయము:—

VOLKART BROS
ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

ప్రదిర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:

కొత్తతరగుపేట, బెంగళూరు.

వెస్టుమెయిన్ వీధి, మద్రాసు.

అవనాషిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.

వాల్ కార్టు బ్రదర్సు, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

ఆంధ్ర పేపరుమిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

రాజమండ్రి.

కర్నాటక్ పేపరుమిల్స్ కంపెనీ వాటాదారులకు వాటా 1కి రూ 65/ లు మాత్రమే చెల్లించవలసిన వాటాలు 31-12-1929 తేది వరకు మాత్రమే యింజనీరును. సదరు మొత్తములో వాటా 1కి రూ 35/లు మాత్రమే దరఖాస్తుతో చెల్లించవలసిన మిగతా మొత్తమును కోరినప్పుడు చెల్లించవలెను. మాత్రమే అధికముగా నుండుటవలన మాకంపెనీలో వాటాలను మరల ప్రారంభించ వీలు లేనట్టి వాటాదారుల వాటాలకు కొనుగట్టి వారిని మేమేర్పాటుచేయగలము. యంత్రాలయము పనిచేయునట్టి స్థితిలో నున్నది. సమూహకాగితములు తయారుచేయబడుచున్నవి. క్రమమైనపని అతి త్వరతోనే ప్రారంభమగును. వాటాదారులు ఈ అవకాశమునే కడపటిదిగా తలచి, చేరవలెను. వాటాలు బయటివారికి యివ్వబడనేరదు.

రాజమండ్రి } మోతే వైడా అందుకొ,
30-10-29. } మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

అభిరణములు

వారకు సమృద్ధిమైన దుకాణమేది? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుచే చక్కగా విచారింపి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలభావము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే చేరముచేసి, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజేందిన ఈదిగువవలమునకే దయచేయుడు.

శ్రీమిడి రాంయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

భిక్షగర్త పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

చౌకామయూహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆశ్చర్యకరమగు తత్వము చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని బిడిగాగాని త్రొక్కినచో ఉపయోగించితేనే ఎటువంటి కఠినతరహారమువై నను జీర్ణకరించి, గాత్ర నిర్లక్ష్య వము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముగ్ధులవారి వరకు అందరి నుండదు, మలబద్ధము, ఉడిగెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్ళలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుబొప్పి, తక్కి యందు బొప్పి, బ్రహ్మచర్య కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇత్యధులుగా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గణాదుగును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమువాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాకుల నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో సంధనసినవారు, వినము 1-2 మాత్రలు నేదించిన ఆరోగ్యబుధులగు లురు. ఈమాత్రలసేనతోగల అనాపానవక్రమును చూడుడు. 300 మాత్రలు గల సీసా 1-1 అణ 1.00 రుకున ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8 12 సీసాలు రు 2-0. 25 సీసాలు రు 3-0.

సారస్వతానందం

మొదడుకు బలమును కలిగించి, భావకక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమువలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు సుఖిత్రాస కల్పబుద్ధిని కలగజేయును. పంక్తికట టకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదను పాదను పుత్రసూను నింపుక. అంజానలైక స్త్రీలకు చెల్లినదుకు (నల్లి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడన నడువన కానిపిల్లలకు పండితంజి 6 కొప్పుల సీసా 1-3 రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు

ఇది వరలో మాతో లావాదేవి చేసినవారి అభిప్రాయమును గమనించితిరా? మేము తయారుచేయుచున్న పలుకముల పప్పురమెట్లు విదేశీయవలకు వింజినవనియు, అమోఘమైనవనియు, ప్రజల ఆమోదము బడసినదని తెలిపి పదేపదే పెద్ద ఆర్డరుల నిచ్చుచుండుటయే మాసరకు శ్రేష్ఠతకు ప్రజల నిదర్శనము. ధరలు తగ్గించబడినవి. స్వదేశాభిమానమును క్రియారూపకముగా చూపుడు.

డిపో:—56, బందరుపేథి, మద్రాసు.

దే శాస్త్రి కన్ ఫెక్షనరి మార్పు, 16 ఆదియప్పనాయక పేథి, జి. టి. మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా (సెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును అనేకయోగ్యతాపత్రాలు పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం డొస్సు 3-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0 సుధాసారము, సవాయికి రాజౌషధము. సీసా 4-0-0 గంధర్వపార్శవీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

మీరటు కుట్ర కేసు

లండను పోలీసుసాక్ష్యము

మీరటు, నవం 1:—లండను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు ఫోస్టరుగారి విచారణ నేడుగూడ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట జరిగెను. నింబకరుగారు క్రాసుపరీక్ష జేయగ సాక్షి ఇట్లు చెలిపెను: ఇంగ్లాండులో కమ్యూనిష్టు పక్షమును సక్రమరాజకీయపక్షముగ నెంచెదరు. అందు యిప్పుడు 4000 మంది సభ్యులు గలరు. సిడ్నీ వెబుగారు జే. హెచ్. విట్టిగారు పార్లమెంటుసభ్యులు కమ్యూనిష్టు పక్షమునకు చెందినవారో కాగో అత్యవసరండు. రష్యాలో వర్తకసంబంధ మేర్పరచుకొనుటకు బ్రిటనులోని రాజకీయపక్షము లేనియు ప్రతిపక్షముగ లేవు. ఇంగ్లాండులో కార్మిక సమ్మెకట్టుల సందర్భమున సమ్మెదారులను బాల్లివికు లనియు చూస్తూ ఏకేంటు లనియు పిలువబడలేదు. సమ్మె నాయకులను శిక్షింపలేదు. కమ్యూనిష్టులు కార్మికపక్షమును పడగొట్టుటకు అందు సభ్యులుగ చేరిరి. సంజేవర్కరు అను పత్రికకు కమ్యూనిష్టులు ధనసహాయము జేయుచున్నారు.

డక్షిణాఫ్రికాలో బారిష్టరు నూరుల్లాగారు బెర్లినులో ఫోటోపాథ్యాయగారిని చూచినట్లు సాక్ష్యమొసగి వారి దస్తూరిని గుర్తుపట్టెను. చటోపాథ్యాయగారు భారతీయ విద్యార్థులకు చాల సహాయపడుచున్నారని, ఇంగ్లాండులోని సార్వభౌములను చవు గారు కింగ్సుపీథిలోనున్న ఇంగ్లీషు కమ్యూనిష్టుపక్ష కార్యాలయమును తాను సోదాచూచినట్లు, అందు నందే వర్కరు మున్నగు పత్రికలు దొరికినట్లు, సాక్ష్యము చెలిపెను.

లండను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు హారీ హార్వడుగారు సాక్ష్యమునందు, లండనులోని అల్పసంఖ్యావర్తపు జాతీయోద్యమ కార్యాలయమును 1925 సం॥ సోదాచేసి తత్కార్యదర్శిని అరెస్టుజేసినట్లు చెలిపెను. అందు దొరకినకాగితములనే ప్రాసిక్యమనువారు కోర్టులోదాఖలుచేసిన వాటిని గుర్తుపట్టెను. సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష జేయుటకు డిఫెన్సు వక్తలు దక్ర వర్తి, క్రికెటరుగార్లు వచ్చినవాటికి వాయిదాజేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

ఒక ఆదర్శనియమైన సహకారపద్ధతి

గొవర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య యెట్లెటు మున్నగువాని నిమిత్తము వడ్డీలేకుండా ఋణములు రు. 5,000 వరకు. ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు చేయవచ్చును

ప్రవేశము రూ 1/- మాత్రమే ఈ త్తరప్రతుల్ని తరము లింగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను. అడ్మిషను ఫారముకొఱకును, తదితర వివరముల కొఱకును అ. 0-4-0 తపాల బిల్లలను పంపవలెను. Messrs A. P. VINE & Co., Managing Agents, Ferozepore Cantt (Punjab.) తంజివిలాసము:— మొనర్పు ఏ.పి. వైన్ అందుకో స్టోక్ } మేనేజింగు ఏజెంట్లు టిఫాను నెం. 222. } ఫిరోజ్ పూర్, పంజాబ్.

TEXACO

మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిప్సమ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు. 41, మూకర్ నల్లముత్తుపేథి, మద్రాసు. THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd, Bombay, Madras, Etc., టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్కారులకు సోల్ ఏజెంట్లు.

తూర్పుగోదావరిమండల ఖద్దరు ప్రదర్శనము

దేశభక్త పెంకటప్పయ్యగారి ప్రారంభోపన్యాసము
మకాం, చామర్లకోట, ఆక్టోబరు 27:—నిన్నటియందు
యము 8 గం-45-ని. లకు దేశభక్త కొండ పెంకటప్పయ్య
పంతులుగారు చామర్లకోట బియ్యపుభ్యాష్ట్రరీగదులలో ఖద్దరు
ప్రదర్శనమును అత్యుత్సాహంతో పాఠావరణములో బహిర్గతము
చేసిరి. ఆయన ఖద్దరునుండించి మహోపన్యాసమును గావించిరి.
అందు మొదలు పూర్వపు దర్శితను వివరింపును, రాత్రి ముందు
టచేతనే పూర్వము మనదేశము భాగ్యముతో నులదూగుచుండ
ననియు, అందులకునే యితరదేశములకంటె భాగ్యవంతమును
టయు, యీ దేశముపై కన్నుపడుటయు, రాత్రి మన స్వ
నూలు తయారుచేయువారును బాదాపుగా అంతరింపజేసిన సము
యమే యీ దేశమునకు దుర్భల దౌర్భాగ్యము కలుగుటయు తట
స్థించిననియు, తెలియజేసిరి. రాత్రి ముగిసిన తరువాత న
నూలుతో మగ్గుమిదనేసిన ప్రస్తుతముయొక్క ప్రాముఖ్యత
నిర్దించ నలవికాదు. దానియొక్క పరిశ్రమితుగూడ గుర్తించ
నలసియున్నది. కుభికార్యములందు వివాహకాలమందు రాత్రి
ము అరణ్యముయిచ్చుట గలదు. విడుగునూలు నాగ పల్లి నాడు
ఉపయోగించుటకుబదులు సేడు సీమనూలుకండలు తెప్పించు
కొనుటయు, ఆచే పరిశ్రమైన దనుకొను దుస్థితి సంభవించినది.
కరుణకూడ ఉంచుటగలదు. ఆవిరియంత్రము రావడముతోడనే
విపరీతపరిస్థితి కలిగినది. విదేశీవస్త్ర వ్యాపారము కలిగినది.
దానియందే ఆభిరుచి. మన వస్తువులమీద ఆభిమానము మరచి
పోయినాము. స్వాతంత్ర్యమైన దేవదము, స్వాతంత్ర్యమనే ఆభి
లాషయే పోయింది. పరదేశ్యములో మునిగిపోయినాము. నిజ
ముగా ఆత్మగౌరవముగలవారమే అయినట్లయితే పరదేశీవస్తు
వుల వాడంపము. దైవానుగ్రహమువలన యిప్పటికిని రాత్రి ము
నశించకవాపుటచేత పునః దానిని బయటకుదీయుటయు, రాత్రి
పరిశ్రమ ఆభివృద్ధిజేయుచుండుటయు గలిగినది. మనదేశములో
పగలున ఒకమనిషి ఆదాయము 24 లని చెప్పబడెను. ఇంకను
ఎక్కువగా చెప్పితే రూ 46 లుగదను. ఏది పనిలేక వృధాగా
జూర్చుండుటకంటె రాత్రి ము త్రవ్వినట్లయితే కొంచెమైనను
రాబడి యేర్పడుటయు, కేవలము పప్పుపడియుండ నవసరముం
డను, గంజీకి మరకొంచెమేదో తోడుచేసికొనవచ్చును. స్వతంత్ర
మైనబట్ట కట్టవచ్చును. మనదేశములో 10,70,00,000 వ్యవ
సాయదారులన్నట్లు చెప్పబడును. వీరందరికిని సంవత్సరముంతా
నిష్కవసాయపుపనియుండదు. చాలరుండికి 6 మాసములు ఆకృషి
యొండదు. ఇంకను ఎక్కువమందికి మూడుమాసములు కాలిగా
పనిలేకయుండురు. ఇట్టి కాలిధనములలో నైనను, యితరవృత్తి
లోనికి వెళ్లనందున, యీ రాత్రి ముత్రవ్వ మూలుపడిననో
తమ కుటుంబమునకు కావలసిన బట్టలకు నూలును తయారుచేసి
కొనవచ్చును. అంతేకాకుండ కొంత అధిక ఆదాయమును సమ
కూర్చుకొనవచ్చును. వీరందరును నూలు కాలిసయము లలో
వడకెననో 60 కోట్ల రూపాయల వద్దము కూడివచ్చును. విదేశ
వస్త్రములు నూలు ఉపయోగించుచున్నందున అంత న వద్ద ము
కలగుచున్నది. ఆ వద్దము పూడును. నిర్వాహకారపుసమస్య
పూర్తిగనో కొంతవరకే తీరును. నిర్వాహకారముగా నుండవల
సిన యగత్యములేను. ఇంగ్లండులో వృత్తిలేనిసమస్య బలమై
నవ్వడు ప్రజలంతో అందోళనమునలిసి ప్రభుత్వదృష్టి నాక
ర్షింపజేసి పనులను గట్టించుకొన్నారు. ప్రభుత్వమువారిని నత
ముద్రేసికొనవలెనంటే అట్టికే కి మనదేశీయులను సంపాదించ
వలెను. వ్యవసాయదైత్యులు దాక్షులు మాత్రం అనునతడు గాంధీ
గారి యుద్ధయములో యీ రహస్యమును కనిపెట్టి రాత్రి ము
నిర్వాహకారసమస్య లేకుండ చేయగలదని చెప్పియున్నాడు.
గాంధీగారు చెప్పుటయేగాను. కాంగ్రెసుకూడ ఖద్దరు కట్టనల
సినదనియు, నూలు వడకనలసినదనియు, బ్రిటిష్వస్తువుల బహి
ష్కరింపవలసినదనియు ఆజ్ఞాపించియుండెను. విదేశీవస్త్ర బహి
ష్కారము తీవ్రముగా జరిపించుటకు జయరాందాస్ దౌత
రాంగారు నాయకత్వమువహించి ప్రబోధము చేయుచు
న్నాడు. అది బాగుగాజరిగినప్పుడు మంచిఫలితము కనిపించును.
అ బహిష్కారము చేయక ఖద్దరుకట్టక అర్హత సంపాదించక
స్వరాజ్య పెట్టవచ్చును? అర్హతలు నీయందున్నవా? స్వరాజ్య
మిదిగో యరి ఎవరైన కేబుల్ నుండి తీసియిస్తారేదగదా! ఖద్ద
రు చాల ముదుకయందురు. ఈమాత్రము త్యాగమే చేయలేక
పోతే స్వరాజ్యమురమ్ముంటే ఎట్లావస్తుంది. గాంధీగారు ఎంత
కష్టములకు, శ్రమలకు పీడ్చి పనిచేయుచున్నాడు. ఆయన ఎంత
చెప్పిన దేశములో పూర్తిగా కార్యము జరుగుటలేదనియే కాం
గ్రెసు అధ్యక్షుడవదని నిరాకరించెను. ఆయనసందేహము అను
లలోనికి రాకపోవుట ఆయన చూచి యే నా క క్కర చే
దన్నాడు. గాంధీగారు చెప్పినారనియే సేసు చెప్పుట గాదు.

అందులోవుండే ఖర్చును, రహస్యమును గ్రహించవలెనని కొరు
చున్నాను. ముందు వస్త్రదానమునుండి బయటికివస్తేకాని అది
చేయలేము. కాననసభా ఎన్నికలు వస్తే వేలకొలది రూపాయలు
ఖర్చుపెట్టుతారు. కాబట్టి వివరణ చెప్పబోవున దే మ న గా
ఖద్దరుమూలమున ఆసలుదర్శితము బోవును. నిర్వాహకారసమస్య
ఉండదు. కొంతవరకయినను వాటికి వద్దము పోవుటకు పీలగును.
స్వరాజ్యసంపాదనములో యీ విదేశీవస్త్ర బహిష్కారము
ముఖ్యాంశము. శ్రీ పంతులుగారు మరకొన్ని హెచ్చరికమాట
లతో ఉపన్యాసమును ముగించిరి.
ఆయన శ్రమతోడ, యొక్క వ ప్రదర్శనము తెరచినందు
లకు వందకము లభింపజేసెను. పిమ్మట పురిష ద ల ము ఈ వర్గ
ప్రారంభమయ్యెను.

దంత చూర్ణము

వచ్చి 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

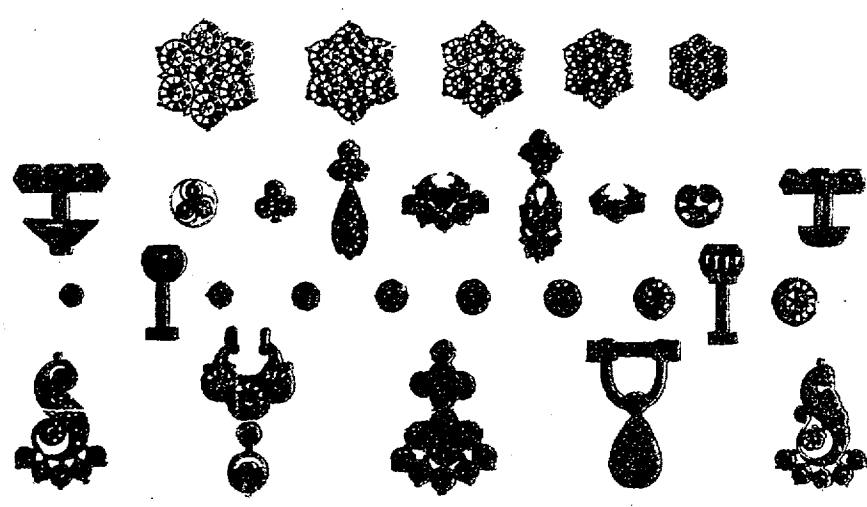
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతోములులను చిగుళ్ళుగట్టి
పడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తముకాకుండును. నోటుగ్గండము
తేకయుండును. పండ్లు చుత్వములవలె తెల్లగా నుండును.

గజ్జికీలైలము

వచ్చి 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును చాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జికీడ,
చింఱు, జల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.
ఆమ్మకాంజనం డీప్, బొంగాయి - మదరాసు

సీమనుంచి నెరుగా సీమకమలములు దిగుమతచేయబడినవి

గాన సీమకమలముల నగలు
కొనవలచిన వారికి యిది
మంచి సమయము. మేల
యిన సీమకమలముల నగలు
చౌకధరలకు యిచ్చి మిమ్ము
లను తృప్తి పొందించువారు.
వివరములకు యీ దినవి నిలా
సమనకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్
జవలరిమార్బు
జయలక్ష్మి బిల్డింగ్సు
బెంగళూరు సిటీ.

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 250/- లువిలు
వగు తుపాకిని పోలియుండును.
అయితే దీని నుంచుకొనుటకు లైసెన్సె

న్స్ అనునది అవసరములేదు. నుండి 300 గజములవరకు పారెను. 300 గజములలోపల మన్న పిట్టలను, పక్షులను,
దీనితో ముల్లెముగా కొట్టవచ్చును.

ధర ఒక నందుకంటె.	రు. 5/-	నడుకూ 350 నుండిగలది రు. 7/-
" 500 "	"	రు. 9 మొదలు రు. 10 వరకు.
" 1000 "	"	రు. 11 మొదలు రు. 12 వరకు.

1000 నుండి ఉపయోగముగా నిర్వహించును. వాస్తవములు ప్రత్యేకం.

Address: INTERNATIONAL TRADING Co.,
57, Clive Street, Calcutta.

హాలామి త్రి సంజీ వి

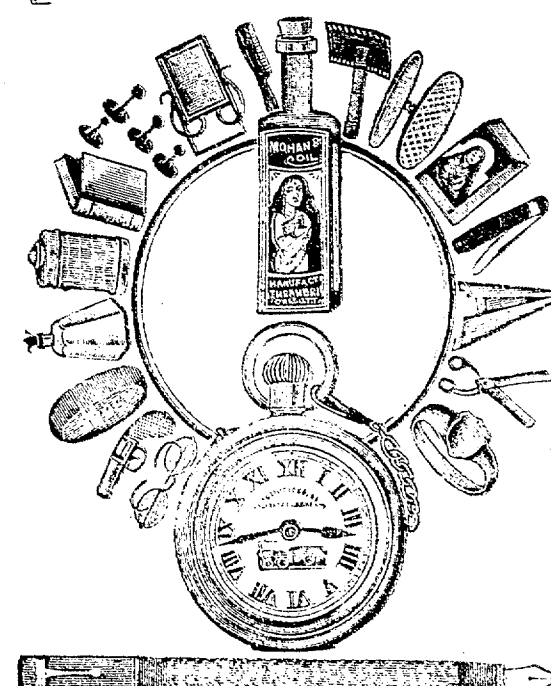
1 శేరు రూ 1-12-0
5 శేరు రూ 7--8-0

(రిజిస్టరు)
శేరు రూ 1

84 చెల్ల దినున లు అప్పుడయి కలిసిని చేర్చును. మేహపాదలకు సవాయి, స్త్రీలకునుమవ్యాధులకు అమోఘము.
పిల్లలకును, శిశువస్త్రము, పిల్లవ్యాధులకు, స్త్రీల యునుమవ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి.కీ.యన్. - ఏ. ఉండి మొదలకల్లెబ్బు, రామానాయుడువేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

ఆశ్చర్యములేదు - భ్రాంతిలేదు - ఒక నిజమైన కానుక

6 బుడ్లు "మోహన బిల్వాన్" తలనూనె ప క్కు రిలే కొనుగట్టివారికి గొలుసుతో సహా ఒక
నిజమైన శేరు గడియారమును 162 పిలువగల నామానంతో ఇవ్వమగా పంపబడును.

మోహన బిల్వాన్ తలనూనె ఈ
కానుకను చేరినవాడే ఆ గ్రహాన మలకరించుచున్నది.
మోహనయందు ఆద్యతయమైనది. ఒకసారి నాడిన దీని వానో
పొరమైన నునాన 24 గం నిరగుండును. తలను ప్లుగానుంచి,
నె వెళ్లకయి బాగుగా తెరుగుటకు తోడ్పడును. వెండ్రుకలకు
యెలకు గలిగించుచుచామేగాక, ఇంప్రెషనులవలె ఆదర్శతో
యగా పనిచేయును.

ఒక బుడ్లి ధర క్కు 1-0-0 మాత్రమే ఒకేసారి 6 బుడ్లను
కొనుటానికి ఈ దినువ తెలుపబడిన బహుమతి లివ్వబడును --
"ఒక జడ చులోవనములు, పిస్టల్, బాయిలెట్ సబ్బు,
ఒక బుడ్లి ఆత్మర, శేబునందిముడు దీపము, ఒక తిమలపాకుల
చెట్టె, ఒక బుడ్లెనులచెట్టె, ఆద్దము, దువ్వెన, నేపిరేజరు,
చేతివ్రాసెలు, చీట్లు, షాప్ టెన్కెలము, కత్తి, చేతిరువాల,
కత్తి, ప్రేలి ఉంగరం, ఒక మంచి కైచ్చే చెనలేటరు ఒక
నొలుకతో, ఇన్నీయగాక 144 నీటి బొమ్మలు మొత్తము
162 బహుమతులు క్కు రి లకు మాత్రమే.

గడియారమునకు రి వలె రములు పూచి యియ్యబడును.
శ్రీకంఠ, రేపాల్ కిర్ప ప్రత్యేకము.

పూర్తివిలాసము అంగభాషయందే వ్రాయవలెను.
AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORES., (Dept. 16)
Post Box No. 561, G. P. O. CALCUTTA.

విజయవాడ ఆంధ్ర సభలు

నాయకుల ఉత్సవము

జాతీయ ధ్వజారోహణము

ఖడ్గరు స్వదేశీ ప్రదర్శనము — దుర్గాకళామందిర ప్రాంతములం దేశీయ జనసంకల్పము

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

విజయవాడ ఆంధ్ర సభలు కేటినండి అత్యంత జై భవముగా ప్రారంభింపబడినది. వివిధములగు అఖిలాంధ్ర సభలీ వారమునందే యిటు జరుగవలయునని వేలవలది ప్రేక్షకులు ప్రతినిధులు, నాయకులు, స్త్రీలు, పురుషులు నానాప్రాంతములనుండి యురదించిరి. వారము రాష్ట్రమునుండి, శ్రీ కె. యస్. నారాయణగారు, కమిషనరీయముండి శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు, శ్రీమతి డాక్టరు ముత్తలక్ష్మిరెడ్డిగారు యురదించిరి. యువజనముహాసభకు డెన్స్ పురిమండి యువజనసంఘ ప్రతినిధులు కొందరు యురదించిరి. మహాసభలు జరుగు “దుర్గాకళామందిరము” పలువిధాలంకారశోభితమై జనాకీర్ణమై యొప్పుచున్నది. దుర్గాకళామందిరమునకు ప్రక్కనే ఖడ్గరు స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనశాలలు ప్రేక్షకులవృత్తి సభకముగా నాకర్షించుచున్నవి. ఆచుకే అనుదినము సాయంత్రము గానసభలు జరుపబడుచున్నవి. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి స్వగృహమును దుర్గావిలాసభవనము నాయకప్రముఖులకు సత్కీర్తిగామై బహు సందడిగాచున్నది. ఈ ప్రాంతములందే విధియందైనను ఇసుకవేసి, రాలకుండునట్లు జనసంకులములై యున్నవి. పురపీఠులం దెల్లెడల స్వాతంత్ర్యవ్రతములు ప్రతిష్ఠింపబడియుండెను.

నాయకుల ఉత్సవము

ఉపయము 8 గంటలనుండి వైశ్యవేషమునందండి నాయకులందఱు, ఉత్సవముతో ప్రదర్శనశాలలకు గొనిరాబడిరి. ఉత్సవము మంగళవాద్యములచేయు స్వచ్ఛంద సేవకర్తలయలచేతను అనుసరింపబడి విధులం దత్యంత జైభవముగా నడచెను

జాతీయపతాకోత్సవము

డాక్టరు వి. సుబ్రహ్మణ్యముగారిచే గావించబడుట

జాతీయపతాక ప్రాముఖ్యత

ఉత్సవము వైశ్యవేషమునుండి పురపీఠులనుండి ఖడ్గరు స్వదేశీ ప్రదర్శనశాలలనుండి కరదండెను. సీదప ప్రేక్షకులనముదాయముచే క్రిక్కిరిసి యున్న ప్రదర్శన భవనారణమందు, కన్నతముగ నమగ్నబడి, ఆకర్షణీయముగ నలంకృతమైన జాతీయధ్వజారోహణమును డాక్టరు బ్రహ్మానంద్యుల సుబ్రహ్మణ్యముగారు గావించుచు ఉపన్యసించిరి. పతాకోత్సవము కడుండు రమణీయముగా జరుపబడెను. ధ్వజస్తంభమునకు చుట్టు, ఆర్థశాస్త్రాధికారి హిందూస్థాని సేవాదళభటువర్గము బారుడిరి నిలచియుండిరి. వందాంతర్ధాగమున నాయక ప్రవర్తన దేశభక్త నెంకలవృద్ధులగుటలు, దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులు, కె. యస్. నారాయణ, శ్రీమతి డా. ముత్తలక్ష్మిరెడ్డి, పి. సి. వెంకటపతిరాజు, కె. లోబిరెడ్డి, ఏ కాశీనాథరావు, శ్రీమతి ఉన్నవలక్ష్మీబాయియ్యగారు గలరు.

స్వచ్ఛందసేవకులు కొందరు పతాకసంకీర్తనమునుండిగావించిరి. శ్రీ మోహరి సత్యనారాయణగారు “దేశమాతర” గీతమును బాడిరి. భారదానికేతన బాలికలు “వందాంతరముల భూతిగాంచి జయముగాంచిన జండా” పాటబాడిరి.

శ్రీ దేశోద్ధారక కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు క్షుద్ధ సుబ్రహ్మణ్యంగారిని ధ్వజారోహణ మొనర్పవలసినదిగదను శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారి గురగములను గూర్చి విశేషి చెప్పవలసిన యవసరములేదనియు, అసహాయోద్ధహారం నుండియు వారు డాక్టరువృత్తిని త్యజించి దేశముకొరకు త్యాగ మొనరించిన నాయకులనియు, డాక్టరువృత్తి గు విఫలముగ దననాడించి దానిని త్యజించి నిరాడంబరముగా జరుపుచున్న మహానీయులనియు పల్కిరి.

శ్రీ డాక్టరు వి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు

ధ్వజారోహణ మొనర్పటమును దిట్లు మాట్లాడిరి. “జాతీయ పతాకోత్సవము సలుపుటకు నేడు నీ కవకాశ మొసంగినందులకు మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఇందులకు నాయోగ్యత యొక్కటి మాత్రమే ఏమనగా నేను ఓనమాలు ప్రారంభించినదాది ప్రవేశ పరీక్ష ఎరకును బెజవాడయందు విద్యార్థిగా నుంటిని. అందుచే నాయం దేమైన దేశసేవాభిలాష యున్నచో అది యంతయు బెజవాడనునే కలిగినది. “ప్రపంచమునం దేజాతియొక్క జీవి తముగాని, ప్రపంచమందు నేరు ప్రతిమలు కలిగిన ఏ దేశీయులకుగాని, స్వపరిపాలన మనుభవించు మానవుల కందరకును తమ ప్రత్యేక స్వీయ జాతీయపతాకముకలదు. కాని విదేశీయుల పతాకములన్నిటివైనను ఏమృగమో, ఏవశువజ్ఞుడలో, మరే ఆయుధమో పతాకచిహ్నముగా చిత్రింపబడి యుండును. దానిచే దౌర్జన్యముచేతనే ప్రపంచమంతటిని తాము లోబరచుకొని, తమ యిచ్చ వచ్చినట్లు తమ యధీనులపై పరిపాలన జేయ సంకల్పించుకొన్నట్లు ఆచిహ్నములు తెలియజేయుచున్నవి. ఐన మన జాతీయపతాకము మన భారత జాతీయ పవిత్రతను సూచించుచున్నది. మన మిత్రుడు దౌర్జన్యహిత మార్గముననే స్వపరిపాలనాప్రయత్నము గావించుచున్నార మని ఎల్లరకు తెల్లమై యున్నది. ప్రపంచమంతయు నీ విషయములో మనకు భిన్నముగా నున్నను, దౌర్జన్యవిహితముగ నేమన మీ యుద్ధయమును కొనసాగించి, తద్వారా స్వరాజ్యమును సంపాదించెదమని మన పతాకము సూచించుచున్నది. స్వరాజ్య సిద్ధియైన పిమ్మటనే నను మన కీ పతాక మానశ్శోకమే గావునను ఈ పతాకము, నిలచింతవరకు మనమొక జాతిగా నిలుచుటయు, ఇది పడుటతో మనము పత్రికులగుటయు తథ్యముగావునను స్వరాజ్యసంపాదనకు మనము ధృఢ సంకల్పముగలవారమై యున్నట్లు పతాకము తెలుపగలదు ఏదేని యుద్ధమునందు మైనికులు నిర్ణయముగా ముందునడుచుటకు, ఆగ్రగాములు ఆహుమం దనువు లర్పించుచున్నను వెనుక నున్నవారు విజయోత్సాహముతో ముందున కురుకుటకైనను వారిని బురికొల్పున దీ పతాకమే. అందుచే ఆంధ్రరాష్ట్రము లోని మన మెల్లరమును ఒకేసంకల్పము, ఒకే ఉద్దేశము, ఒకే పరమావధి గలవారమై ఏకైకముగ మన గమ్యస్థానమును చేరవలెనను దృఢనిశ్చయముతో నేడిచట జేరితిమిగాని ఈనాటి విషయమును రేపు మరచుటకుగారు.

బహు క్లిష్టముగ పరిస్థితులలో నేడు మనము చేరితిమి. దేశమునకు స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కద్దా, లేదాయను సందియము కొందర కింకను గలదు. తగిన త్యాగ మొనరించిన స్వాతంత్ర్యసంస్థాపన చేరువలో నున్నదను విశ్వాసము కొందరకుగలదు. కావున యిట్టి సందిగ్ధతరూపుండు మనకు మాత్రసోజ్జమును, సవ్యోత్థాని హము నొసంగజాలన దీ పతాకమే. ఒకమార్చెత్తిన పతాకమును మరల క్రింగకు దింపుట మన ఆత్మగౌరవాభివమును, మన పతనమును సూచించుచు, ఈ పతాకము నిటులే కాశ్యతముగ నెగురనేయుదురని విశ్వసించుచున్నాను.” అనిపల్కి జయజయ ధ్వానములు చెలగ ధ్వజారోహణమును గావించిరి.

సీమకమలములు
బంగారు వెండి వస్తువులు
ఎరెక్టో సామానులకు
బాపాలాల్ ఆండ్స్ కో,
216, చైనాబజారు మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఖడ్గరు స్వదేశీ ప్రదర్శనము

ఖడ్గరు ఉద్యమ ప్రాముఖ్యత
శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు
ప్రారంభోత్సవమును నలుపుట

అఖిలాంధ్ర ఖడ్గరు స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము నేటి ఉదయము 10 గంటలకు సుప్రసిద్ధ దేశనాయకులగు శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారిచే జయప్రదముగ గావించబడెను. ఆంధ్రనాయకులు పెక్కుండును, శ్రీయుత కె. యస్. నారాయణ, శ్రీమతి డా॥ ముత్తలక్ష్మిరెడ్డి, ప్రభువులు సభావేదిక నలంకరించిరి. దుర్గాకళామందిరము సభ్యులచే క్రిక్కిరిసియుండెను.

శ్రీ అద్దేపల్లి వేంకటగురనాధరామ శేషయ్యశ్రేష్ఠిగారు శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారిని ప్రారంభోత్సవమును సలుపవలసినదిగా కోరును శ్రీ ఆచారీగారు గాంధీమహాత్ముని ప్రియతములందొకరనియు, వారి త్యాగము వారి ప్రతిభావిశేషములను సువదితములే యనియు, వారి ప్రసర్గనమును ప్రారంభించుట కంగీకరించు యెంతయు మన మహద్భాగ్యమనియు (హృద్యములు) ఓవప్ర శ్రేష్ఠిగారు తమచే వ్యయముగ వడుకబడిన నూలు హారముచే శ్రీ ఆచారీగారి నలంకరించిరి.

శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు

పిమ్మట నిట్లు ఉపన్యసించిరి. “ఖడ్గరు విషయమునందు మాత్రమే ఇందరు ప్రజలెవరు సమావేశమగుట గాంచి నా హృదయ చుత్వంతహృదముచే నుస్సించుచున్నది. యితర రాష్ట్రములందెవరుగాని నేగాంచియుండని యిట్టి కాతుకము, యిట్టి మహోత్సాహముల నిచట గాంచుట అద్భుతవిశయము. ఎవరి సభలను వారు ప్రసరించుకొనుట సామాన్యోద్యమము, యిట్టి ఉత్సాహమును వేరెవరును నేగాంచియుండ లేననిన అతిశయోక్తి ఎంతమాత్రమును గాదు. ఖడ్గరుపట్ల, మీరు చెల్లించవలసిన రుణమత్యధికము.

“ఖడ్గరు ఉద్యమమునకు ఆంధ్రదేశము తల్లి”

ఖడ్గరు ఉద్యమమునకు ఆంధ్రదేశము తల్లి యనిచెప్పవచ్చును. ప్రప్రథమమున ఖడ్గరుయొక్క అద్భుతనామము పేర్కొనబడినంతనే ఆంధ్రదేశమే మొదట దీనిని చేకొనెను. కాని ఆంధ్రదేశమో విషయమున యింకను చేయవలసిన దెంతయోగలదు. స్వరాజ్య సంసిద్ధితో ఖడ్గరు సంగంభము ముగియనదిగాదు తదనంతరమైనను ఇయ్యది సానునట్టిదే. భాదతదేశమందు రేపే ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వము స్థాపింపబడినప్పటికిని యంత్రములపై పోరాటమును మనము కొనసాగింపవలసియే యుండును. మన ప్రజల ఆరికసితిని క్రమముగ పునాదిపై నిర్మింపవలెను. మన దేశ కర్షకుల శీవికపరిమాణ మిప్పటికంటెను, అభివృద్ధి జేయబడునంతవరకు, భారతదేశమందు నిజముగ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము సంస్థాపింపబడెననిచెప్ప వీలులేదు. భూమినిదున్ని రాట్నమును ద్రిప్పెడి దేశజులకు ఉన్నత తరగతులవారి యార్జనయందింకను అత్యధికముగ యెసంగబడవలెను. ప్రజావిప్లవమో, లేక ఆస్తి సమవిభజనమో ఈకంటెయందే దేనినో యొకదానిని వరింపక తప్పదు. ఉన్నత తరగతులయందెంత యధికముగా ధనమును సమకూర్చుచుందుమో, తక్కువ తరగతులయందంతగ అనంత్యపి పోయ్యుచుండును. దాని ననుసరించి సంకటముధికమగును. అందుచే మనకంటె తక్కువస్థితియందుండు వారలకు మనకై మన మేమన యార్జనయందు పాల్గొనంగవలెను

ఖడ్గరా? ప్రజావిప్లవమా?

ఖడ్గరు చాలా ప్రియమని చెప్పుటవలసి ప్రయోజనమేమి యును లేదు. ప్రజావిప్లవ మింతకంటెను ప్రియముగనుండగలదు. యంత్రముల సహాయముచే విదేశీయులనుండి చౌకగా మీకు గుడ్డలభించును; కాని విదేశీయులయంత్రపు యజమానులతో పాట్లుజేసి మీస్వంత కర్మ కజనమును పస్తులపా లొనరించి, వారిలో పోరాడగలరా? ఖడ్గరు సంగంభమునిట్లు చెప్పవచ్చును. లాంకుమైదు, జపానమిట్లు యజమానులతో చేతులు గలిపి, మీ స్వజనముపై దాడి పెడలుదురా? మన దేశీకృషీవలలు చిరకాలమీ యజ్ఞానసిద్ధియందుండబోదు. వారు మీకొసంగెడి ఆహారపదార్థములకై మీకు ధరించువస్త్రములకై వారి కెక్కుడు ధనమును చెల్లింపవలెను. ఆహార పదార్థముల సత్ప్రతిజేయుట ప్రజలకు తగిన, ఫలితములేనిచో, వారు కడుపునిండుగా తిండిలేనినాడై యుండినచో ఏదేశమందైనను సమరసముండబోదు. వారి నందరను అజ్ఞానమందు మంచితేసి,

కొంతకాలము నిర్బంధ శాంతి ననుభవించగలదేకాని వారికైజాన భాను దుదయించినంతనే వారితో సంది జేసికొనిననేగాని శాంతి చేపూరచాలదు. స్థిరమైన దేశములోని ఆస్తి హక్కులు చట్టము లును సంపూర్ణముగా మార్పుచేందనిచో యిట్టి ఏర్పాటులు జేసి కొనక తప్పదు. విదేశీ వ్యవస్థమును బహిష్కరించి స్వదేశ పరిశ్రమల పోషించి మన కర్మ కులకు కడుపునిండుగ తిండి లభించుట కై నృత్తి సేర్పరుపవలెను.

ఈ సంవత్సరము ఖద్దరు చాలా యధికముగ ఖర్చయె ను. కాని ఉత్పత్తి వెనుకబడినది. దీపానలి దినములలో ఉత్తర హిందూదేశ ప్రజలు తమిళ దేశములోని ఖద్దరు వస్త్రమునంత ను కొనివేసిరి. కాని ఈ యుత్పాద మింతటితో నశింపని చోరాబోవు సంవత్సరము ఉత్పత్తిని పెంపు జేయవలెను. రాజ ప్రతినిధిగారి ప్రకటన ఫలితముగా విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణ కార్యాలయము మూసి వేయబడకుండునని యాశించుచున్నాను. (నవ్య హార్వ ధ్యులు) అట్లు మూయబడుటకు బదులు నూతన ప్రభుత్వమందొక కాళిగా సేర్పడునని నమ్ముచున్నాను (హర్వ ధ్యులు) విదేశీయ వస్త్రములపై మన యిష్టము వచ్చిన పన్నులను విధించుటకు నామ మాత్రముగ అధికారమెకాక, నిజముగ అధికార ముండిననేగాని మన దేశములోని జనులకు శాంతి శాఖ్యముల ననుభవించజాలము (వినుడు, వినుడు) కాని

కాని విదేశీపు గుడ్డల పై పన్నులు వేయుట అనుకొనునంత సులభ కార్యముగాదు. దానివలన మన పై మనమే పన్ను విధించు కొనవలెను. అందుచే విదేశీ గుడ్డల పై పన్ను విధించుటకును, స్వదేశీ పరిశ్రమార్థరణమునకును ఖద్దరు నింకను అధికముగా ధరింపవలెను. విదేశీయులను శిక్షించుటంతకును సులభముగా గన్పట్టి నను, విదేశీయుల శిక్షించవలెననిన, మనల మనము శిక్షించుకొన వలెను. కావున మన పాటక జనసముదాయమునకు ఎక్కువ తిండి నొంగుటకై మనలను మనము శిక్షించుకొనవలెను." అని సిద్ధమైన ప్రార్థన ప్రారంభోత్సవమును గావించిరి.

శ్రీ. దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు శ్రీ ఆచార్యగారికి వందనము లర్పించుచు, శరీరా స్వస్థతనైనను తెక్కింప క, ఖద్దరు ఉద్యమాభిమానముతో నిరంతరీ విచ్చేసి ప్రదర్శనమును ప్రారంభించినందుకు కృతజ్ఞతను చెప్పిడించిరి.

పచ్చయప్ప కళాశాల ఆంధ్ర సమాజము:—
పై సమాజమునాగు ధర్మరము కృష్ణమాచార్య రచితమైన చిత్రనీయ నాటకమును 1929-30 నవంబరునెల 5-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రం 5-15 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శించురు. స్త్రీలకు ప్రత్యేక స్థలము ఏర్పాటు చేయబడినది. విద్యార్థులకు, విద్యార్థినులకు ఖుషి మూడు తర గతులకు సగమురేట్లు.

క్రైస్తవ సదుపాయములు

1. ఎక్కువ స్వీడులలో కనలిక లేకుండపోవుట.
2. రాపిడ్ ఆక్సిడ్ రేవక - త్వరితగమము— ఏటవాలుగా నుండు కొండలమీదికి కూడ పోవును.
3. సులభమైన గేర్ స్పీడ్ లో పడతి.
4. అరుగదల తగ్గిపోవుట—చిరకాల ముండుట.
5. సులభముగా నడుపగలుగుట—దీర్ఘ కాలము ప్రయాణమొనర్చిన పిదప శ్రమ కలగకుండుట.

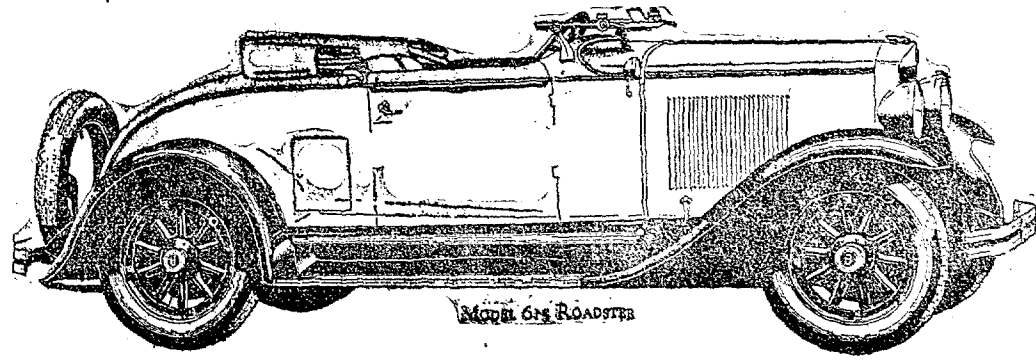
రెండు గొప్ప స్వీడులు

గ్రెహమ్-పేజ్ నందు రెండు గొప్ప స్వీడులు లుండుట వల్ల ప్రయాణ మొనర్చునప్పుడు ఎక్కువ సదుపాయములు పొందగలరు. కొండమీదగాని, లేక వట్టి ప్రదేశములందుగాని సుఖముగా ప్రయాణ మొనర్చుటకు తోడ్పడును. 4 స్పీడ్ గ్రెహమ్-పేజ్ కారులో ప్రయాణమొనర్చి అందులో యీ సదుపాయము లెంతముఖ్యమో గమనించును.

Joseph E. Graham
Robert E. Graham
Ray A. Graham

గ్రహమ్-పేజ్ కారునందు వివిధరకముల బాడీలుకలవు. రోడ్ స్టర్, కాబ్రియోలెట్, కూప్-స్పోర్ట్ ఫీటర్స్ మొదలైనవి. 5, 6 సిలండర్ల ఛాసిస్ మీద ఆమర్చబడినవి. ధరలు వేరేవు. 612 మాదిరికి తప్ప మిగతావన్నిటికి 4 స్పీడు ఫార్వర్డు నమర్చబడినది.
మీ పరీక్షకొఱకై కారు సిద్ధముగా నున్నది

మద్రాసు రాజధానికి, మైద్రాబాదు, (డక్కన్) మైసూరు సంస్థానములకు :
సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—**ఫ్రాడన్ బర్గ్ అండు కంపెనీ,**
2/11, మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు.
బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.
ట్రావెలింగ్ ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలకు:—టి. పి. వాట్సు, హల్ మకాం, విశాఖపట్నం
దక్షిణజిల్లాలకు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, హల్ మకాం, తిరుచినాపల్లి.
సిడ్డహ్ జిల్లాలకు:—టి. హెచ్. పి. ఎవ్వర్డు, హల్ మకాం, బళ్లారి.
పశ్చిమజిల్లాలకు:—కాష్టన్, పి. డన్నింగ్, హల్ మకాం, త్రివాండ్రం.
సబ్ డిలర్లు అన్ని జిల్లాలలోను గలరు.

GRAHAM-PAIGE

శాసనసభా బహిష్కారము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభావిషయనిర్ణయసభ వారు తీర్మానించుట

భూమిశిస్తు విధానముగూర్చిన తీర్మానము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బెజవాడ, నవంబర్ 4:—ఆంధ్రరాష్ట్ర గాంగ్రెసు సంఘమునందు సభావిషయములను పాటింపనట్టివారు చాలమందిగలరని నిన్న రాత్రి విషయనిర్ణయసభా చర్చయందు స్పష్టమయ్యెను. నిన్న రాత్రి సభయందు మరియొక్కొక అల్పరిజిగి, అధ్యక్షుడు యొంతమందించుచున్నను పిన్నకున్నందున చివరకు సభ కొనసాగ నేర దేమో యను భయముకలిగెను. సభ్యులు అడుగడుగున అడ్డుతుంటున్నందున రెండు తీర్మానములుమాత్రమే నిర్దేశపవలెయ్యెను.

ప్రస్తుత భూమిశిస్తు విధానమును ఖండించుచు భూమి, వెంకటేశ్వయ్యగారు ప్రతిపాదించిన యీ దిగువ తీర్మానము యెట్టి చర్చయు లేకుండ ఆమోదించబడెను. తీర్మానము:—
చెన్నరాష్ట్రమునందు ప్రస్తుతమునున్న భూమి శిస్తు విధానము నిరంకుశముగ నిర్ణయించబడి, రయితులకు అనేకవిధముల నష్టదాయకముగ నున్నందున, యీ విషయమున క్రొత్త గ నొక చట్టము ప్రజామోచమునై తయారుజేయబడునరకు, ఆ యా బిల్లులోనున్న రీ సెట్టిమెంటు పనులు నిలుపుచేయవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. మరియు ప్రస్తుత శిస్తు విధానమునందు మార్పులు సూచించుటకు రాష్ట్రీయం దంతటను భూమి శిస్తు సమితులను స్థాపించునరకు నని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

శాసనసభా బహిష్కారము

శాసనసభలను బహిష్కరించుచున్నామి కేరొక తీర్మానము విపులముగ చర్చింపబడెను. కొడాలి ఆంజనేయులుగారు తీర్మానమును యీ దిగువనట్టి ప్రతిపాదించిరి. “కేంద్రశాసన సభలోగాని, రాష్ట్ర శాసనసభయందుగాని, యితర ప్రభుత్వ సంస్థలలోగాని కాంగ్రెసుసభ్యులెవ్వరును సభ్యులుగ నుండరాదు. ఇప్పుడు సభ్యులుగనున్న వారందరు రాజీనామా నీయవలెను. కాంగ్రెసుసభ్యులందరును దేశములో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రచారము జేయవలసినదిగ లాహోరు కాంగ్రెసుసభ ఉత్తరువు చేయువలెనని యీ సభవారు నిశ్చయించుచున్నారు.”

శాసనసభలు వీటి బయటకువచ్చి నిర్వాహకార్యక్రమము కొనసాగించి, శాసనోల్లంఘనకు తగు ప్రచారము జేయవలెననియు ప్రతిపాదనకు దుష్ఫలించెను.

తీర్మానమునందు స్థానిక సంస్థలనుపదము తీసివేయవలెనను ప్రతిపాదన దీర్ఘముగ చర్చింపబడిన పిదప సంగీకరింపబడెను. ఈ సవరణతోనున్న తీర్మానము ఆధిక సంఖ్యకులచే సంగీకరింపబడెను.

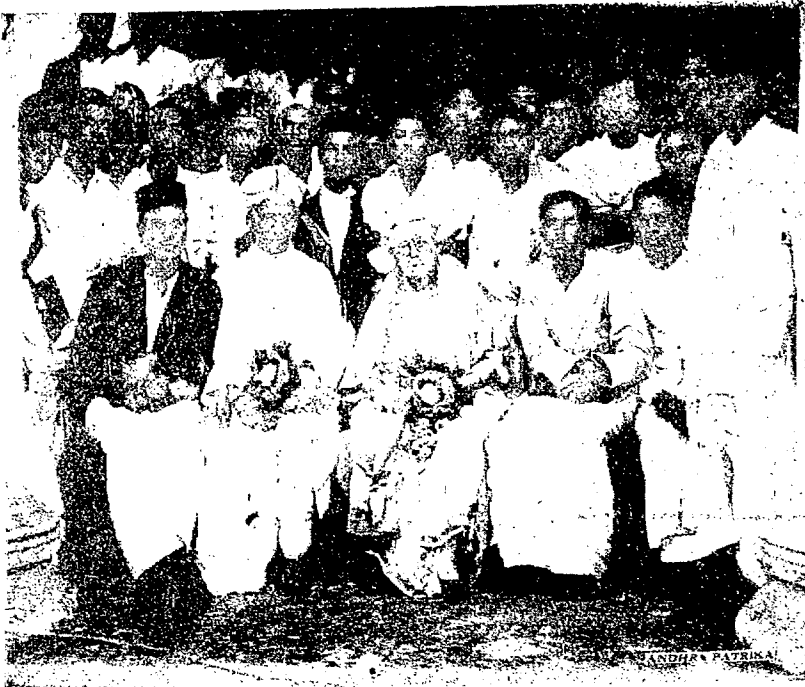
న్యాయస్థానములను, కాలేజీలను, శాసనసభలనుగూడ బహిష్కరించి త్రివిధ బహిష్కార మువలంబింపవలెనని గోవిందాచార్యగారు సవరణ ప్రతిపాదించగ, దానితోబాటు అనేక సవరణలువచ్చి అసలు బిల్లుయు వెనుకబడినందున, ఆచార్యగారు తమ సవరణ ఉపసంహరించుకొనవలసివచ్చెను. దానితో బాటు అన్ని సవరణలు రాజీహాయినని. (రెంటి.)

కర్నూలు వర్ణాశ్రమసభ

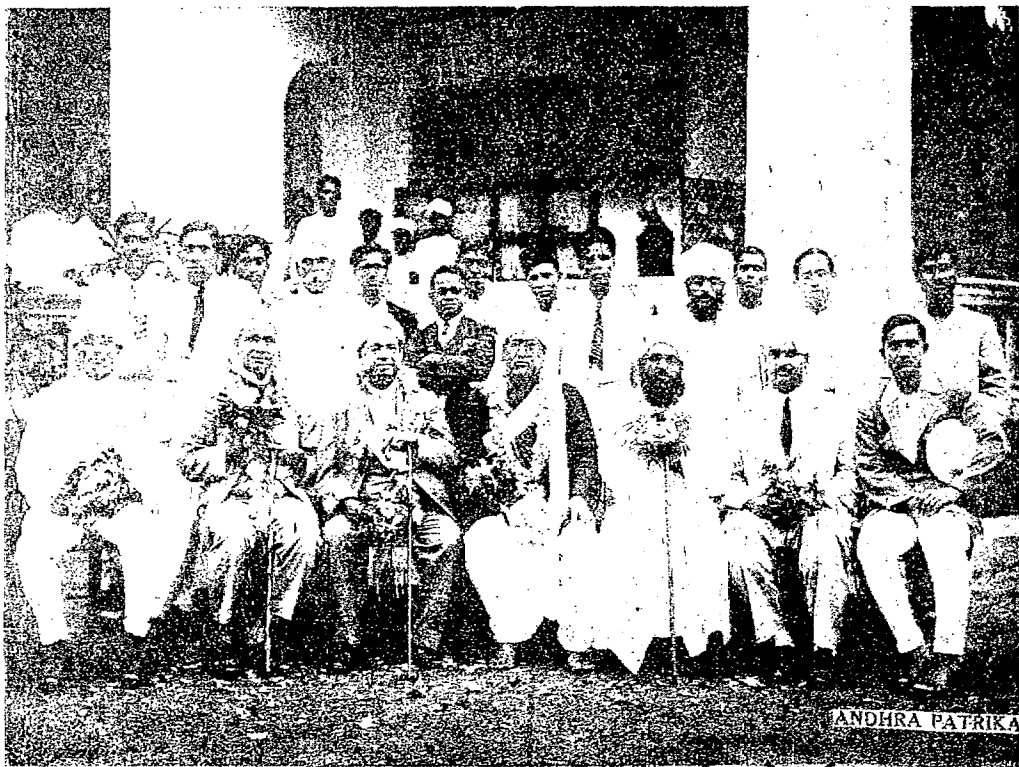
కర్నూలు నవంబరు 4:—కర్నూలు వర్ణాశ్రమ సభాధ్యక్షులకు రత్న సభాపత్యయ్యగారు, పుల్లపంతు రామచంద్రయ్య కార్యదర్శిగారు ఇల్లు లెంతివార్త నంపుచున్నారు. కర్నూలు వర్ణాశ్రమసభవారు శారవాచట్రమును పూర్తిగ నిరసించుచు బ్రాహ్మణులకు వైకుంఠము యీవట్టు అనువర్తించకుండ జేయవలెనని కోరుచున్నారు.

మితవాదుల సభ

మద్రాసులో డిసెంబరు 29 వ తేదీ ప్రారంభముగను నూతనజిల్లీ, నవంబరు 3:—మితవాదుల సభయొక్కరాబోవు సమావేశము డిసెంబరు 29 వ తేదీ మద్రాసులో జరుగును. సర్. ఫిరోజీషా నేతృగారు అధ్యక్షత వహించుటకు అంగీకరించియున్నారు. గౌ. వి. యస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు ఆహ్వానసూచ్యులుగా నుండెదరు. (ఆ. పే.)

డా॥ ఆనిబి సెంటుగాల వచ్చయ్య కళాశాలయందు భారతదేశబావిదశనుకూర్చి ఉపన్యసించిరి. 2. రంగస్వామిఅయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. విద్యార్థులుకూడ ఇందు గలరు. (ఎ. టి. బి.)

మదరాసులో ధన్వంతరిపూజ

ప్రభుత్వమువారి వేళియవైద్యశాలయందు దీపావళినాడు ధన్వంతరిపూజ జరిగెను ది॥ బి॥ టి. రంగా వారిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. కేప్రము శ్రీనివాసమూర్తిగారు, ముత్రి ముత్తయ్యముదల్యారుగారు రంగా వారిగారు విద్యార్థులు ఇతరులు ఇందు గలరు. (సి. ఎన్. ఎ.)

పల్నాడుగారు వసరాలో జరిగిన, మద్రాసురాజధాని విద్యార్థులలో కుస్తీ పోటీపండుములందు విజయముగాంచి రిజిస్టరయ్యులు, మున్సిఫరీకమును బడికిన శ్రీ పి. రామారావుగారిని "అభినవ బాలభీమ" రుదము నొసంగి నల్కిరించుట.

యూజనసంఘమువారు అభినవ బాలభీమ శ్రీ పి. రామారావుగారు, సభాధ్యక్షులు శ్రీయుత శ్రీకాకుండ్ల వట్టాభిరాములు గుర్తనాడు పుష్పమాలాలయ్యతల్లె యున్నారు.

వి. ఎస్. తమ్మా

మీరంటుకాలేఁ బై ను ప్రిన్సిపాలు తమ్మా వెంకటసాం బయ్యగారు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునందు ఏప్రిలు ఫరీక్షలలో బి. ఎస్. సి. పరీక్షయందు ఫిజిక్సులో ప్రప్రథమముగ సత్తీర్ణులగువారికి రూ 50 విలువ గల ఒక బంగారుపతక మొదగుటకై రూ 1500/- కానముజేసిరి. (ఎన్. వి. ఎ.)

విశాఖపట్నంలో వైశ్యవితంతు వివాహము

శ్రీమతి గవరమ్మగారికిని, ప. సత్యవారాయగారికిని విశాఖపట్నంలో జరిగిన వివాహమునకు పురపెద్దలు చాలమంది విచ్చేసిరి. (ఎన్. వి. ఎ.)

శ్రీ॥ నూనె వాన కాలుగారు

మీరాలలో వర్తకులు. మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షులు. 4 పురమున హైస్కూలు నిర్మించుటకు మునిసిపాలిటీవారికి రూ 20,000 విరాళముపంపిరి. (ఎన్. వి. ఎ.)

ప్రతిపక్షము

అవడి ఆరోగ్యశ్రమము:— తాజేపల్లి గూడెం
తాలూకాలోని వారు అవడి ఆరోగ్యశ్రమభివృద్ధికి రూ. 50 లు
విరాళము నొసంగిరి.

వర్ష పాతము:—నిన్న రాత్రినుండి కేటి సాయం
కాలమువరకు చెన్నపురిలో వర్షము ఎడతెరపిలేకుండ కురియు
చున్నది.

హిందూ ధర్మపరిపాలనసభ:—ఈసభవారియాజ
మాన్యమున రేపు సాయంత్రము 5 గంటలకు రెండవ హాలునందు
బహిరంగసభ 24వ సభ్యులు ముగియగా, వి. నేగూరున్న
కార్యముల గురించి యివ్వబడినవి.

రాకపోకలు:—సర్ అలెగ్జాండర్ మెక్ గర్, సర్
గార్డెన్ ప్రేజర్, డా. బి. ఎం. సి. రాజా, వారో సతీసుబ్బి,
గార్డెన్ నిన్న ఉదయమునకు మద్రాసు విచ్చిరి.

సర్ టి. ఇ. మాయర్, హెచ్. ఎ. చాట్టర్జీ, గార్డెన్
నిన్న ఉదయమునకు మద్రాసుకుండి ఢిల్లీకిగిరి. సర్. సి. పి. రామ
స్వామిఅయ్యడుగారు నిన్న రాత్రి మద్రాసున కేటెంచిరి.

మొదట లాడు బిరుదుగా గత కేవలము వాత్రి
నొంపయి పోరి.

సుబాస్ చంద్రబోసుగారు కాంగ్రెసు కార్యసంఘ
సభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చెదరు

డిల్లీ, నవంబరు 2:— సుబాస్ చంద్రబోసు, బాక్సరు
క్రిస్తి మవులన అబ్దులు బారిగాల్లు నాయకుల ప్రకటనను ఆ
క్షేపించుచు మరియొక ప్రకటన గావించిరి. రాజకీయనిధి ప్ర
కటనయందు వనము సంతోషించవలసిన అంశము లేనియు వేర
నియు, సుభాష్ కాంగ్రెసు అదర్బముగ సంఘమునని
యు స్వరాజ్యప్రాప్తి మన ప్రయత్నములపై ఆధారపడి యుం
డునుగాని ఇంగ్లండునందలి ఏ పక్షమువారు ఇవ్వజాలనియు
వారు ప్రకటించుచున్నారు.

సుబాస్ చంద్రబోసుగారు కాంగ్రెసు కార్య సంఘ స
భ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చెదరుని తెలియుచున్నది.
(ఫీ. ప్రె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

రెండవనాటి సమావేశము

భూమిశిస్తు మార్పు తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

(ప్రత్యేక విశేషం)

జెజవాడ, నవంబర్ 4:—నేపాదశసభ ముగిసినపిదప
నే ఉదయము 9-30 గంటలకు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయమహాసభ రెం
డవనాటి సమావేశము ప్రారంభమయ్యెను. చాలమంది ప్రతిని
ధులు వచ్చియుండిరి.

పరామర్శతీర్మానములు

తెలిదేవర వాసుదేవరావుగారు, కేవలపల్లి రామస్వామి
గుప్త, పి. భక్తవత్సలు నాయుడు, కాశీన్నగార్ల మరణములకై
ప్రాణములుత్యజించి ఆత్మార్పణమునర్చిన జతందాను, విజయ
భోంగిగార్లను ప్రశంసించుచును తీర్మానములను సభ్యులెల్లరు
నిలచి ఆమోదించిరి.

పైన చెల్లిన వానిలో రెండవతీర్మానమును తిరుగుల
రావుగారు ప్రతిపాదించుచు, దేశములో నిజమగు విరులు అంత
రింపలేదనియు, జతందాను, విజయభోంగిగార్ల ధైర్యకాలమును
విరులు గన్న భారతమాత తన భావిదేశముగాని భూపడనల
నిన అసహాయు లేదనియు నుడివిరి. రాయచంగ్రుని వెంటపపు,
గొజుబేగు సాహెబ్, దువ్వూరి సబ్బయ్యగార్లు తీర్మానమును
బలపరచిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను.

మూడవ తీర్మానము భూమిశిస్తుల విధానము మార్పు
జేయవలెనని విషయనిర్ణయసభలో నామోదించబడిన దానిని
నన్నెటి సభ్యునారాయణగారు ప్రతిపాదించిరి.

బొమ్మ వెంకటేశ్వయ్య ఆర్. మునేశ్వరశర్మ, చి.
భావయ్యగారు, వి. రామచంద్రరావు, ఎస్. పట్టాభిరామ
రావుగార్లు బలపరచిన పిదప ప్రతిపక్షులతోక అంగీకరింపబడెను.
సభ తిరిగి సభ్యులైన 50 గంటలకు సమావేశమగును.

విషయనిర్ణయాభ జరుగుచున్నది. (తంబి)

ఢిల్లీ మ్యునిసిపాలిటీవారు మహాత్మునకు స్వాగతపత్రము సమర్పించుట

డిల్లీ పౌరులు మహాత్మునకు 5700 రూప్యములు
నొసగుట

డిల్లీ, నవంబరు 2:— నేటిదినము ఢిల్లీ మ్యునిసిపాలిటీ
వారు మహాత్మునకు ఈ డిండి స్వాగతపత్రము నొసగిరి. మే
మితవరకు సార్యభాముని కుటుంబమునకు చేరినవారికిని సార్య
భాముని ప్రతినిధులకును మాత్రమే స్వాగతపత్రముల నిచ్చు
చుంటిమి. ఈ రెండు తరగతులకు చేరినవారికి స్వాగతపత్ర
మిచ్చుట కిదియే మొదటి పర్యాయము. మిగిలిన సభ్యులందఱ
మును శాంతిసందేశమును ప్రపంచమున వెదజల్లి యుండుటచే
గొను స్వాగత మొసగుటచే మమ్ములను మేము గౌరవించుకొను
చున్నామని మా అభిప్రాయము. ఆధునిక ప్రపంచ సంస్థల
యందు సత్వము శాంతి ఆదర్శములుగ నుండవలయునని వేరుగ
చెప్పుట అనవసరము మిడివిత్తుమంతయు ఆదర్శములను నిరర్థకమై
యున్నది. మునిసిపాలిటీవారి ధర్మములు బాధ్యతల విషయమై
మిగిలిన ఇతర నగరములందు చెప్పిన వాక్యములను ఆదర్శములుగ
గైకొని యధాశక్తి పనిచేయుచున్నాము. ఈ నగరమున

ప్రారంభవిద్య ఉచితముగను నిర్బంధముగను గరుపముగనున్నది.
నగరవాసుల ఆరోగ్యమును సంరక్షించు విషయమై
మేము కృషిచేసిన లేక పని చేయుచున్నాము. జాతీయాభివృద్ధి
కి సంబంధించిన సమస్యలయందు మేమెన్నడు ప్రతిపక్ష పక్ష
మువారితో చేయుండలేదు.

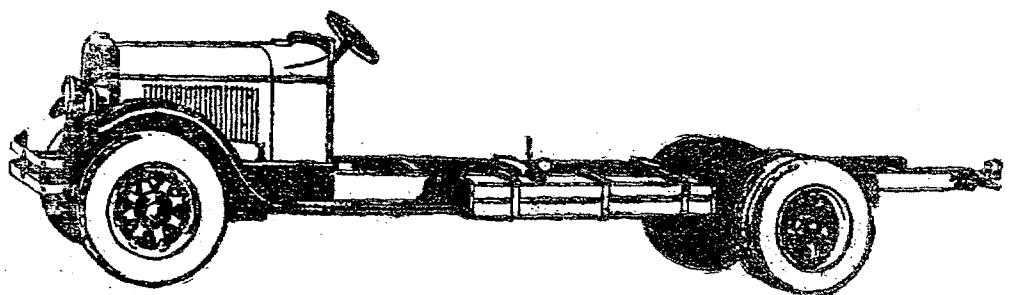
మహాత్ముడు ఈ స్వాగతమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు
మునిసిపాలిటీవారి బాధ్యతలను విచరించిరి.

స్థాయీకాలము పౌరసభ జరిగెను. ఢిల్లీ నగర కాంగ్రె
సు సంఘమువారు మజ్జూరు సభవారు స్వాగత పత్రములను సమ
ర్పించిరి. 5700 రూప్యములు మహాత్మున కివ్వబడెను. మహా
త్ముడు స్వాగతమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఢిల్లీ నంటి పెద్ద
నగరము 5700 రూప్యములతో ప్రాసచేయగలుగుట విచారకర
మని యీ ఢిల్లీ నగరము భారత దేశమునకు
ప్రధాననగర మగుటచే ఇతరనగరముల కన్నిటిని ఆదర్శ
ప్రాయముగా నుండవలయు నని, ఢిల్లీ వాయుకులూ హాం ఆబ్బ
లుఖాను, స్వామి శ్రద్ధానందుగారు సురజించినందులకు మహా
త్ముడు విచారణతెలిపిరి. కార్మికసభ్యులను సరించి మాట్లాడుచు
యజమానులు కార్మికులను, తండ్రులు బిడ్డలను ఆనరించుకొనున
ఆదరించి కార్మికులు పరిశ్రమలు తమస్వంతరి యని తలచి పని
చేసి, కార్మికసభ్యులన్నియు వాటండ్లు అలాచే పరిష్కార
మగు ననిరి.

విద్యార్థులభి, శ్రీమంథ ప్రత్యేకముగ విశేషము. మహా
త్ముడు ఈ రెండుసభలయందు ఉపన్యసించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

బహు తీవ్రము—ఖరీదు తక్కువ మోచ్చు బరువులను గొంపోగలదు

గడచిన 14 వర్షములలో రియో నాయకత్వము వహించుటవల్ల తేలిక
విషయం, బరువైన డ్యూటీ స్పీడ్ వాగ్ ఫాసిన్ ను తయారొనర్చుట.

ఇందులో అమిత వేగము, మోచ్చుబరువును మోయగలుగుట, ఖర్చు
తక్కువగుట, ప్యాసంజరు కారుమాదిరి గట్టితనము గలిగియుండుట

యిన్నిచూచిన బరువులనుమోయుట కిదే తగిన ఫాసిన్ అని చెప్పెదరు.
దీనితోడు రియో గోల్డ్ క్రాన్ ఇంజను, 7 బేరింగులు గలిగిన క్రాంకు
షాఫ్ట్, ఎక్కువ ప్రెషర్ గలిగిన ఆయిలింగ్ పద్ధతి.

వీల్ బేస్ నైజా తొమ్మిది. 134" అం. నుంచి
179" వరకు మోయగల బరువులు—
1½ టన్ను, 2 టన్నులు, 3 టన్నులు.

ఇంక చూడండి. పరిశీలించండి. సరిపోల్చి
చూడండి. కొనే ముందు మాత్రం దీనిని
పరిశీలించండి.

{ ఆర్. ఇ. బి. ఆను పో ఆగ్రములకు రాక్ సన్ ఇ. ఓల్డ్స్ ఆనే }
{ పేరుగలతడు. రియో కంపెనీ సాపకుడు. డెక్కరతోడను }
{ కన్యకుడు. }

మద్రాసు వేరేహౌసు, మోంటు రోడ్డు, మద్రాసు

ఇప్పుడు అమలులో నున్న వాల్లలో నూటికి 51 వంతున రియోవే.

11 వ రాష్ట్రీయమహాసభ

జయంతిపురం జమిందారుగారి

ఆంధ్రసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము

సాత్వికత, ప్రియం రాజ్యం ప్రజానాం హితం హితం.
(రాజులకు తెలుసాను బాగుగాదు పజలబాగు బాగు)

1. స్వవిషయము

మహాశయులారా!

ఆంధ్రదేశమునకుండు పౌరనిధ్యము నహించిన యీ యుత్సవసభకు నన్ను ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షునిగా నియోగించి నాకీర్తి గాంచును. చేసిన అహ్వానసంఘమువారికి వందనములు. అసలు ఈ సభను ఏర్పాటు చేయుటకు త్యాగశీలులైన శ్రీ శ్రీ గ్రంథంబునా డొం మహారాజుగారిని మాయాహ్వానసంఘమువారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనియుండిరి. కాని అనివార్యములైన సాంస్కృతికాధ్యక్షులచే నాకు రావలసినను మిమ్ము నాహ్వానింతులకు మా సంఘము నియోగించిరి. అనుభవజ్ఞులు పెద్దలు, సాంఘిక నాకీర్తిని యునుటకు పాత్రులువారికి నాయుండలి ప్రేమయే కారణము. అది చానుకృతము.

2. సభ్యులకు ఆహ్వానము

మా మాయాహ్వానము న గీరించి ఆంధ్రదేశమునందలి నిధి ప్రాంతములనుండి సభ్యులను సమావేశమున కరుదించియున్నారు. ఇది పండుగ సమయమైనను దేశముకార్యముల ప్రాయశ్చియము గుర్తించి లైలు ప్రయాణములు చేసి చాలాశ్రమముకొని మారదేశములనుండి వచ్చియున్నారు. మీ కిందుకు నందనములు. ఇక్కడ సదుపాయములు కల్పించుటకు మా సన్మానసంఘమువారు చాల శ్రద్ధవహి పనిచేయుచున్నారు. అందేదనిలోపమున్నను మన్నింపగోచెదము. నేటి ఈ సమావేశమునకు అధ్యక్షుల పహించుటకు మేము కోరగానే మాయాహ్వానము నంగీకరించి ప్రయాణమునకు యిక్కడకువచ్చి ఈ సభాకార్యములు నిర్వహింపబూనిన మన అధ్యక్షులు శ్రీయుత నడిమిపల్లి నరసింహారావుగారికి వందనము లర్పించుచున్నాను. ను ప్రసన్నులగు మీరు మీకు చిరవచితులే. తమ ధర్మనిర్వహణములో జంతు కొంతు లేని ధీరు లని చెప్పిన జాలును.

3. ప్రస్తుతసమావేశము

అత్యంత ప్రాముఖ్యమైన సమయములో పవిత్రమైన కృష్ణా ప్రసంతిత్తరమున ఈవిజయవాడపురమందు మనము సమావేశమైనాము. ఈ మన సమావేశము జేడుకమాత్రిము గాదు. అనేక కీర్తనసమస్యలు మన ములోచింత వలసియున్నవి. ఆయుపాయములకుపాదములు చూడవలసియున్నది.

సైమనుసంఘము- నైహూనివేదిక

సంజ్యాలలో ఆంధ్రసభకు సమావేశమైననాటినుండి నేటి వరకు గడచిన కాలములో అనేక పరిణామములు జరిగినవి. మొట్టమొదటి తూరి నైమక సంఘము మన దేశములచే తీవ్రముగా భీష్మగూరింపబడి తిరిగి పోయినది. అది భారతీయులకు అనమానకరముగా నియమింపబడుటయే బహిష్కార కారణము.

మిమ్ముల సర్వవత్ససమావేశము జరిగినది. వారు జాతీయ ప్రియమును ప్రకటించియున్నారు. అది నైహూనివేదిక.

మన జాతీయసాంప్రదాయములను నిరకాలమునండియు పాల్గొనుచు వాని సాధక బాధకములు గుర్తించిన నాయకులు యీ సంఘసభ్యులు. కాన మీరు మన దేశములో ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయాది వివిధసమస్యలు చక్కగా గుర్తించిరి. ఈ నివేదికలో ఆవన్నియు చర్చించి సమన్వయించిరి. ఈ నివేదికనుగూర్చి ఆంగ్లో యిండియన్లు, మెయిలు, మొసలగు పత్రికలు ఏమన్నను భారతదేశమంతయు జవాబుత్వముగా దీనినే బలపరచెను. ఆంగ్లో హైందవులయు మెయిల్ పత్రికయు అభిప్రాయములు మనకు క్రొత్తగావుగాదా! కాన అవి గమనింపదగినవికావు. విశేషించి యీనివేదికస్వయంనిర్ణయ సూత్రమున కనుగుణముగా మన్నుచి.

తరువాత మరల నైమక సంఘము మనదేశములో అడుగుపెట్టులోపల ప్రభుత్వము నైమక సంఘమునకు సహకారము చేయుటకు రాష్ట్రీయ ఉపసంఘములను నియమించిరి. కాని ఆయుపసంఘములు వారి నామినేటర్ల బలముతో ఏర్పడినవిగాని ప్రజా ప్రాతినిధ్యము గలవికావు. ఇట్లే కేంద్రసంఘముగూడ ఏర్పడుచు ప్రయత్నించిరి. కాని ఆంగ్లో ఇండియన్ల నైమక సంఘ కార్యము నిర్వహించబడినది. ఇక దారిలేక ఆసంఘము నామినేటుచేసిరి. కానిలో లెక్కలేకకునాయకుల రప్ప చేర్చుటకు గలవాకలదును లేకపోవుటగనె అదిబూటకపునాటకు నుని లేలుచున్నది. ఈసంఘములయెడల దేశములో పలుకుబడి గల నాయకులెవరు సాత్విక విచ్చి యుండలేదు. దృఢముగా బహిష్కరించిరి. పాప మీసంఘములోచేరి ప్రజాభిప్రాయము తిరస్కరించుటచే కేంద్రనాయకు గారికిగూడ బహిష్కారము తప్పదయ్యెను. కనుక ఇట్లు మనకు తీవ్రమైన బహిష్కారముగా వచ్చి పరిమిత నైమక సంఘపు నివేదిక ఎట్లున్నను మనకు దానితో జోక్యము లేదు.

అయితే మనమేమి చేసితిమి? నైహూనివేదికను ఆధిపత్యముక్రింద నిరుడు సమావేశమైన దేశీయమహాసభలో నైహూనివేదిక ఆలోచనమునకు వచ్చెను. ఆసందర్భములో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే మనయాదర్శముగా నుండవలెనని యువకులు తాత్పర్యముచూపిరి. దేశములో స్వరాజ్యవాంఛయొందిదృఢపడుచున్నదో తమదమనీతి యెట్లు అనర్థకమగుచున్నదో ప్రభుత్వము గుర్తించుగాక! పెద్దలందరు నిదానింపు మనమందీరి. కాని యువకులలోని యుత్సాహలేజము చల్లారునదికాదు. అయితే వారు ఆ నాలో చ న తో ను త్సా హ విఘ్నలై మాత్రమే యాతీర్థానము నుపపాదించలేదు. అన్న నూట చేల్లించుకొనక అపసవ్యపువ్యాఖ్యలుచేయుచు తీవ్రమైన నిష్పంధ పరంపరలగురిపించుచు ప్రజాభిప్రాయ మెంతబలవంతముగా నిదర్శింపబడినను సరకుచేయక ప్రసర్తించుచున్న ప్రభుత్వముతో విసిగియే వారిదారి త్రొక్కిరి. ఈమార్గము వలించియుటలో తమకుగల కష్టపరంపరలు బాధ్యతలుగూడ వారు గుర్తించియున్నారు. ఇట్లుపిన్నలకు పెద్దలకు నడుచు మహాత్ముడునిలిచి అట్టి స్వాతంత్ర్యాదర్శమున కొక్కడోడాడ గడుపు పెట్టి రాజీచేసినాడు. ఈయేడాదిలో ప్రభుత్వమువారు అధినివేతన స్వాతంత్ర్య మొసగనితో తానుగూడ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదిగా మారిపోవుదునని మహాత్మాజీ పెనిచ్చెను అటుపి సత్తముడు సత్యసియుడు, ధృఢవ్రతుడు. ఆయనమాటలు యధార్థములై తీరును.

ఈ ఏడాదిలోగా కాంగ్రెసు సంఘములు పునరిద్దరింప మని మహాత్మాజీ పెనిచ్చెను. రాష్ట్రీయులు మొదలు గ్రామములవరకు సంఘములకు సభ్యుల కనిష్టసంఖ్య నిర్ణయింపబడినది. అయితే కొందరునాయకులు ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిరి. అనల ఏవేవో సంప్రదింపులు జరిపిరి. అచటి వాతావరణము మనకును కూలించుచున్నదని కొందరు వారిపై యాశపడిరి. ఆశలేదనికొందరు అభిప్రాయములిచ్చిరి. లేబరు ప్రభుత్వము వచ్చి మనకేదో మేలుచేయునని కొందరుభిప్రాయపడిరి. ఆకాంగ్రెసు ఆదేశానుసారము దేశములో మరలకొంతవని జరిగినది. కాని మన రాష్ట్రీయింకను పనిచేసి సభ్యులను చేర్చుననియున్నది. కాంగ్రెసు సమావించుచున్నది. ఈవిషయమున నాయకులును. అనుచరులును తీవ్రముగా కృషిపలికి రాష్ట్రీప్రతిష్ట నిలుపగోరుచున్నాను.

గడచిన వేసవిలో మహాత్ముడు ఆంధ్రరాష్ట్రీయను సంఘము సలిపినపుడు మహాత్ముడు కోరినప్రకారము ఖజురునిధికి విరాళములర్పించి ఆంధ్రులు ధన్యులైరి. మహాత్ముడారంభించిన యీ ఖజురు సందేశము నానాటికి బలపడుచున్నది. రానురాను ఇది అన్ని పక్షముల యాదరమును బడయుచున్నది. ఇది శుభప్రదమైన విషయముకాని యీ యుద్ధయమున కింకను అడ్డుదగులుచుండువారు లేకపోలేదు. అవిషయమున ఒకజిల్లాభార్యవారి వివరితచర్యలనుగూర్చి మహాత్ముడే వివరించెను. ఉద్ధయముచూచుటకు అలతిగానున్న చాలాఅర్థముగలది. ప్రస్తుతపుభారతదేశము ఆత్మవిశ్వాసము నలవరచుకొనుట కింతకంటె తరుణోపాయములేదు. ఆధికముగా దాని యుపయోగముగూర్చి అనేకమంది విద్వాంసులు చర్చించి చూచియున్నారు. కనుక దీనిని ప్రతిగృహస్తులుగూడ యుపయోగించి దేశబంధనములు తొలగించెదరుగాక! ముఖ్యముగా శ్రీ లివిషయమున శ్రద్ధబాస వలసియున్నది.

ఇక ప్రభుత్వపు ప్రవర్తనమెట్లున్నది? నిర్ముకునీకెత్తినట్లు నిద్రపోవుచుండలేదు. నైమకు సంఘబహిష్కారము వారిలో కొంతసంచలనము బుట్టించినమాట వాస్తవము. నిజమైన ప్రజాభిప్రాయమొదెమో వారికి తెలిసినచ్చినది. అయితే ఆప్రజాభిప్రాయ మెంతవరకు మన్నింపబడినది?

ద మ న నీ తి

ఈ రంగమునకు మొట్టమొదటి దృశ్యము లాలాజినిర్యాణము. దేశమందంతటను నైమకును బహిష్కరించినట్లే పాంచాలనాయకులు కూడ లాలాజి నాయకత్వముక్రింద బహిష్కారోత్సవముతో నైమకు సంఘమును సత్కరించిరి. ఆమాత్రమునకే గౌరవార్హుడు రాజకీయములలోనే తల నెగినవాడు నగు పాంచాల కేశరిని పోషితులు లాటిలకు సుగించేసిరి. వానితో లాలాజివంటి నాయకమణి మనకు కరణపాయి నాడు. ఇంతకంటె అమానుషమైన కార్యముండదుగాదా! ఇట్టి ధీరుడైన పుత్రత్వమును గన్నందుకు భారతమాత పరితోషింపవలయునో అట్టివాని గోల్పోయినందుకు పరితపింపవలెనో తోచదు. మిమ్ముల సంయుక్తపరగజాలలో నైమకు బహిష్కారోత్సవము చేయుచున్న ధీరోదాత్తుడగు జవహర్లాల్ నైహూనివేదికనుబట్టి కూడ పోలీసు దౌర్జన్యము పర్యాయగింపబడినది. అట్లుచే ఆ యాజన్యమునుకూర్చుని చేతులు గాయపడినది. అది మన మాతృదేశపు స్వాధ్యయముపై వేసిన పోటులుగానా?

విదప కలకత్తాలో మహాత్ముడు శ్రద్ధానందోద్యానములో విదేశాప్రదర్శనము చేయుచుండగా పోలీసులు అమంబలాగుట కనుమితతో లాటిలపయోగించిరి. నిజముగా అలాచించినవో ప్రభుత్వమువారు తెలుచుగా ప్రయోగించుచుండు

144 నెక్కును యిప్పుడు పోలీసువారిపై యేల ప్రయోగింపరాదు? అంతతో నాగక ప్రపంచ ప్రశంసలకు పాత్రుడైన మహాత్ముని పైననే న్యాయము కేసుపెట్టిరి. ఒకరూపాయి జరిమానా వేయబడినది. ప్రభుత్వపు అవివేకము అనకతలకు చూపుట కింకేమి నిదర్శనముకావలెను.

నైమకు బహిష్కార సందర్భములో నునరాష్ట్రీయులో జరిగిన చిత్రకథ గమనింపుడు. నైమకు సంఘము మద్రాసు వచ్చుచుండగా బహిష్కార సత్కారముచేయుటకు మన ఆంధ్రనాయకు లక్కడకుపోయిరి. ఆ బహిష్కార ప్రదర్శనముచేయేమి కొంపమునుగనో తెలియదు. ప్రభుత్వము మన ఆంధ్రనాయకులపై నిర్బంధములు ప్రయోగించిరి. అప్పటి పోలీసువారు ప్రవేశించినతీరు ఎంతటి పరిహాసప్రాప్తమైనదో మనకందరకు తెలిసియున్నది. మన ఆంధ్రదేశములో వ్యాపారము నిమిత్తమువచ్చి జ్వరముతో బాధపడుచుండగా అర్ధరాత్రి శ్రీయుత మనోరంజన్ గుప్తగారిని బంధించిరి. అధికార దుర్వినియోగము నది చాటిచెప్పుచున్నది. చిగురుకు అతడు చేసిన నేర మేదియో కూడ చూచింపవలెన తేరైరి.

నుప్రసిద్ధ నాయకులగు బులుకు సాంబమూర్తి, ముద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య గార్లపై గూడ 151 ప్రయోగించి నిర్బంధించిరి. నిజముగా వారుచేసిన నేరమేమి? ప్రభుత్వ మేకారణములు చూపినను నిజము మరుగుపడియే యున్నది. వారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మధిలించు ఆచరణ పటియగలవారు నగుటయే వారి దోషములు.

ఇంకొకనంక మిరటకుట్టు, లానోడుకుట్టు, లనికొండురు యువకులపై నేరములు మోపియున్నారు. వారు రష్యానుండి ఆరికాది సహాయములు సంపాదించి భారతదేశములో విప్లవము తెచ్చిపెట్టు నున్నారనిచేత రారోపణము. వారి అభిప్రాయము లెట్టివైనను వారు గౌరవమైన కుటుంబములలోనివారు. విద్యాబులుగలవారే గాని అల్లరియాక కాదుకదా! అట్టియో వారిని ప్రత్యక్ష యమలోకములైన కైల్లో కుమిలిపొందని కూలద్రోయవలసినదేనా! ఇంకను వారిపై నేరములు బుజువుకాలేదు. శిక్ష చెప్పలేదు. అప్పుడే వారిని బైడిలలె మారుట నాగకక ప్రభుత్వమునకు లక్షణమా? బండిపోటువాండ్లు, మానీలు చేసినవారికివలెనే వీరికిని భోజన సదుపాయము, ఈ నిర్బంధితులలో విదేశీయులుగూడ గలరు. ఒకే నేరమునకుగాను బంధింపబడిన వీరిలోకూడ రంగుభేదము వనుసరించి సౌకర్యములు చూపబడుచున్నవి. ఇట్టిదుస్థితిని సహించలేక కొందరు నిరశనవ్రతము బూనిరి. అట్టివారిలో యతీంద్రనాథ్ నేనుగారు ముఖ్యులు. వారు దేశములోని కారాగృహముల నికృష్టతనిర్మాతలించుటకు తీవ్రమైన ప్రాయోపవిప్లవికీ స్వీకరించి తమ దేశమునుండి యొక్కొక్కణముదీసి యాహుతిజేసి తుదకు ఆత్మార్పణము జేసిరి. ఇది నిరుపమానమైన త్యాగము. ఘోరీయను వారు గూడ ఇట్లే నిరశనవ్రతము స్వీకరించి బర్మాలో ఆత్మార్పణము జేసిరి. ఇంత రాదాంతమైన పిచ్చుల ప్రభుత్వములో కొంచెముంత కదలికగలిగి శిక్షావిషయ ములోచించుట కొక కమిటీని నియమించిరి. ప్రభుత్వముకూడ యతీంద్రుని ప్రశంసించెను. అయితే యిప్పుడెందుల కీ ప్రశంసనము? మొదటనే యీ వివేక మనుపరచినవో యతీంద్రుడు దేశమునకు దక్కువాడు. ప్రభుత్వము ఆప్రతిష్ట నందకుండెడిది. ఇప్పటికై నను ప్రభుత్వమీ విషయమున ఎంతటి ఔదార్యము చూపునో తోచదు. నిజముగా వారికి భావపరివర్తనమే కలిగినవో యాకమిటీ నియామకమే? రాజకీయ నిర్బంధితులు పడుచున్న బాములు ప్రభుత్వమున కెరుకలేదా? అందేమి సంస్కరణము లవసరమో తెలియదా? ఇప్పుడు ప్రభుత్వవర్గములోని దేశీయ సభ్యులుగూడ పూర్వము ప్రజా సామాన్యములోని వారే గదా! ఆ సభ్యత్వము చేత మ పూర్వపు ట ను భ వ ములు విస్మృతికెట్లు రాగలవు? ఈ రాజకీయ నిర్బంధితులవిషయమై కాకసిల్లో ప్రశ్నంపబడుచున్నది. ఏదో అందిపొందనిజవాబు లీయబడుచున్నది. ఈ నడుమ మనరాష్ట్రీపు శాసనసభలో బులుకు సాంబమూర్తి, అన్నపూర్ణయ్యగార్లకు సౌకర్యముల గూర్చి ప్రశ్నంపగా లామెంబరుగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములు నిరుపయోగములు నీరసములుగా నున్నవి. కాన నిజముగా భావపరివర్తనమింకను ప్రభుత్వములో కలుగలేదనియు ఈ కమిటీ విచారణము కండ్లనీరు తుడుచుటక ననియు గుర్తించవలెను.

దేశములో ఈదండనీతిచే రాను రాను ప్రభుత్వముపై విశ్వాసము తొలగుచుండెను. రాజకీయములలో తీవ్రమైన భావములు వెలువడసాగెను. అది గుర్తించియే మహాత్ముని యెంత కోరినను కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల సంగీకరింపక ఆచారావరణమున కనుబైన జవహర్లాలు పండితుని సూచించెను. ఇట్లుటలో మహాత్మాజీ ముందకును కేసుకు కిచ్చనడక కాదు. కానియువకుల యుత్సాహమును చల్లార్చుకుండుటయే ఆయన యభిమతమై యుండును.

ఈ కుట్రకేసులో ప్రభుత్వము వారి రాజనీతి దురూహ్యముగా నున్నది ఏమంటే—వారిమీద మోపబడిననేరమేమిటి? భోలీవిజం ఈ దేశములో వ్యాపింపజేయ ప్రయత్నించుచున్నారనికడ—అయితే ఒకపంక అట్టి యుద్ధయమునకు పుట్టి

నిర్మలత, సరళత, సౌందర్యము

ఇవి అన్నియు మా వర్క్మమాపునందు తయారైన ప్రతి వెండివస్తువునందు గాంచనగును. ప్రతివస్తువు చేతితో తయారైనదే. స్వచ్ఛమైన వెండిచే తయారైనది. అందుమీద మా రిజప్టర్లు డైమండ్ బ్రేడ్ మార్కు గల్గియుండును. అదియే దాని నిర్మలత్వమును సూచించును. పనితనము బహు చక్కగా నుండును.

ఎల్లప్పుడు మీ గృహమును మా వెండిసామానులతో నలంకరింపుడు. మీయింటికి నూతనప్రకాశమును, మీకు క్రొత్తవికాశము గలుగును.

మార్కెటునందు దొరుకు యిదేమాదిరి వస్తువులకంటె మాచే తయారైనవర్ణబడినవి శ్రేష్ఠమైనవని మీరే కనుగొనెదరు. తూకమునకు తగ్గ పరిమాణములు గల్గియుండును.

సురాజమల్ లల్లుభాయి అండు కో.,

70ంగారు, వెండివస్తువులు తయారొనర్చుడివారు,

313, ఎస్టేట్, మద్రాసు.

బొంబాయి,

359 కాలబదేవి, రోడ్డు.

కలకత్తా,

12 లాల్ బజారు వీధి.

రంగూన్,

134 మొగల్ వీధి.

తిరుచునాపల్లి,

135 బిగ్ బజారు వీధి.

నిల్లయిన రహస్యాలలోని సోవియట్ ప్రభుత్వముతో రాజీపడబోవుచున్నాడు. ఈ వంక ఈ దేశములో ఈ ముద్దాయిల విషయమున అమానుషముగ ప్రవర్తించు చున్నాడు. పరస్పర విరుద్ధములైన యీ చర్యల కర్త మేమేని కలదా? లేకేమి. భారతదేశమందలి యువకుల నడగ గొట్టుటయే దానియంతరార్థము.

అతి పవిత్ర తో ప్రయోగింపబడిన న్యాయశాస్త్రపు నిబంధనలు యాతీరువ అడ్డదిడ్డముగా ప్రయోగించి ఎంతటి వారి నైనను అపమాన పరచుచున్నాడు. మన మాతృభూమిలోనే మన దవడలు నొక్కట కున్నవి. అయినను ప్రభుత్వమునకు తృప్తి కలుగలేదు కాబోలు, “ప్రజా రక్షణ చట్టమును” పేర నొక కాసనమును భారతకాసన సభలో బ్రతిపొందించిరి. గోముఖ వ్యాఘ్రమునంటి ఈకాసనమును ఆకాసన సభాపతి పటేల్ త్రుంచి వేసెను. సెబాష్ పటేలు మహాశయా, సెబాష్! ఇట్టి ధీరకార్యము నిర్వహించుట మీ సోదరులకు చెల్లినది. మీ దేశసేవ చిరస్మరణీయము. లేనిచో మరెన్ని లాహోరులు మీరటులు బయలుదేరి దేశమును చీకాకు పరచెడివో గదా.

ఇక్కడ మనదేశములో దండనీతి యాతీరున విశ్వంఖలముగా విజృంభించి యున్నది. ఈలోగా ఆంగ్ల దేశములో ఎన్నికలు జరిగి లేబరుపక్షము ప్రభుత్వమునకు వచ్చెను. అంతటితో మనదేశముందు కొందరికి వాకేమా మనకు అండకాగలరని యాశలుగలిగినవి. పైగా ఈపక్షమువారు యాజ్ఞప్రతిపక్షములో ప్రవర్తించిన వైఖరి. తమతో నెరపుచున్న రాయబారములు, ఆయుధనిర్వహణమునకు ఆమెరికాలో చేయుచున్న సంప్రదింపులు మనవారికి భ్రమను బలపరచుచున్నవి. లేబరు పక్షము కన్నర్యేటివు. లిబరల్ పక్షములకంటెయుదారాశయములు గలవైనను మన సాంఘికము తీర్పుగదా? ఈస్థితిలో పైసాయి ఇర్విక్ ప్రభువు ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లివాడు. ఆయన యిష్టజే తిరిగివచ్చియొక ప్రకటనముచేసెను. ఆ ప్రకటనములో నేడో కలదనియు దానిచే మనిచేదో మహద్భాగ్యము రాగలదనియు కొందరు తలచుచున్నారు. ఆ ప్రకటనములో నేమిన్నది?

1917 ఆగష్టు 20 తేదీ ప్రకటనమున కర్మమభ్యాసతాయంత ప్రభుత్వ మనగా:—అధినివేశ ప్రతిపత్తియేనట. కాండు లేబుల్ సమావేశము జరుపబడునట. ఇదియే ఆ ప్రకటనములో నిసారము. వీనిలో మొదటిదానివలన మనకువచ్చిన విశేష మేమియో తెలియదు.

1917వ నాటి ప్రకటనకు సంబంధితము చేప్పమని మనముకోరలేదు. దానివారు నేడు వికలార్థము చేప్పినచో అదివారి యాదార్యముకానేరదు. బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమునకు సంపూర్ణ సాత్వంత్ర్యమని యర్థము చేప్పినను మనకు ప్రయోజనకారికాదు. తామియదలచినదాని నెప్పుడొచ్చెదరో విస్తృతముగా రూపింపలేదు. వారీయదలచినదానిని మెట్లుమెట్లుగాక్రమముగానిచ్చెదమనట భావ్యముకాదు. పారతంత్ర్యపు ఆనర్థములతో కుమలుచున్న భారతదేశము కాలయాపనము సహించజాలదు. ఇట్టికాలయాపనముచే చిక్కులు కలుగ గలవేగాని రాజప్రతినిధికోరినట్లు ఆంగ్ల భారతదేశములకు సాహస్యము గూర్చజాలవు. భారతీయుల స్వయంనిర్ణయనాత్రము నిర్లక్ష్యము చేయబడినది. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన హక్కు ఇది. ఇదిలేనంతవరకు మనము ఆంగ్లదాతలను దేబరింపకతప్పదు. జాతికి సహజమైన హక్కులు పొందుటకంత నైచ్యపడనేలే? రెండవది కాండ్ లేబిలు సమావేశము:—పరస్పర సదృశముల నాశించి సరళమైన తీరు

న దీనిని సమావేశపరచినచో మంచిదే. నీజర్ ప్రకృతి భార్య పతె అతిపవిత్రమై యుండవలెనని” మహాత్ముడన్నమాట యీ విషయమున కడకియున్నది. ఇట్టిసద్భావము కలిగియున్నచో సంతసమే, కాని ప్రభుత్వము తమ దండనీతి విరమింపనంతవరకు అది శంకింపదగినదే.

ఇక నైనను రాజకీయనిర్బంధుల విడుదల చేయుదురా మీరట్, లాహోరు, కుట్రకేసులలోని ముద్దాయిల పై కేసు విరమించుకొందురా?

ప్రభుత్వపు హృదయములో నిజమైన పరిణామము కలుగనిచో యారాండ్ లేబిల్ సమావేశము నిరూపయోగము. మనకాలము ధనముపారించుటకు మాత్ర ముపయోగపడును. అంతియేగాక మనదేశీయులలో కుదుగుకొనున్న విశ్వాసము సడలించును. అయినను దాని పరిణామము కాలమే నిరూపింపగలదు.

కాన యిట్టి ప్రకటనముల నమ్ముకొని మనకార్యదీక్షను సడలించుకొనరాదు. నిరుడు చేసిన ప్రతిజ్ఞ విస్మరింపరాదు. మన పయత్నములు మిగుల పట్టుదలతో సాగించుచునే యుండవలెను. ఏనాటికైనను ఈ పరావలంబనము మనను గమ్యస్థానమునకు చేర్చజాలదు. అది మనమువాచింపరానిది. మన కాళ్ళమీదనే నుచు మని లీచి ఆకుంతితమైన దేశభక్తితో మనప్రణయత్నములు సాగింపవలెను. యువకుడైన నాయకుని క్రింద ముంపుకాంగ్రెస్సు ఉద్యమము నడువవలసియున్నది. కాన యువకులభార మినుమడించినది.

కాన యువకులందరు మిగులపట్టుదలతో రాబోవు లాహోరు కాంగ్రెసులోపాల్గొని నాయకుల సంప్రదింపుతో సంపూర్ణ సాత్వంత్ర్యమే మనయాదర్శముగా నుండునట్లు తీర్మానించునట్లుచేయుటకు మనము కాంగ్రెసుసభకు సలహా నియమలయును.

ఇంకను చర్చింపదగిన విషయములుగలవు అయితే జరుగవలసిన కార్యక్రమమున కడ్డుపడి కాలమును నేను హరింపనలసను. విపులముగా మనఅధ్యక్షులు వివరింపగలరు. ఇంతవరకు కాంతముతో నాయామాటలు వినినందుకు మీకందరకున నందము లర్పించుచున్నాను.

నోటీసు

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 40/1929.

అర్జిదారు

పోచిరెడ్డిగారి చిన్న పుల్లారెడ్డి భార్య నాగమ్మ సాక్షి పెద్ద పసపుల తాలూకా జంబులగుడ్డు.

యీ అర్జిదారు తండ్రి వ్రాయించి రిజిస్టరు చేయించి యిచ్చిన పీలు నామాప్రకారం సకన్వక్ సర్టిఫికేటు పెట్టిగా మనరికై నా ఆక్షేపణ వున్న తెలుపుకోవలసినదిగా కోర్టువారు 5-11-29 తేదికి వాయిదా వేసినారు.

ఎస్. వి. క్రిష్ణమూర్తి రావుగారు,

అర్జిదారు వకీలు.

ఆంధ్రయువజన మహాసభ

(:::)

సంపూర్ణ సాత్వంత్ర్యము తీర్మానించెను

కారదాచట్టము సంగీకరించుట

నారిననుగారు ఆంధ్రుల సభిచండించుట

(ప్రత్యేక విశేషం)

బెజవాడ, నవంబర్ 4 :—ఆస్థావ్యవస్థాసము మగి సినపిదప యువజనసభలో యీ దిగువతీర్మానము లంగీకరించబడినది. లాలా లజపతిరాయి, జతీంద్రదాసుగార్ల మరణములకు విచారముదెల్పుచు తీర్మానించి జెయిలుకుబోయిన సాంబమూర్తి, అన్నపూర్ణయ్యగార్ల నభినందించినపిదప కారదాచట్టమును బలపరచెడు తీర్మానముపై చర్యప్రారంభమయ్యెను. చర్య తీవ్రముగ నేయుండెను. చివరకు ఆత్మధికసంఖ్య ఆనుకూలముగ నున్నందున తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

భారతదేశము యొక్క ఆశయము యెట్టి విదేశ సంపర్కములేని సంపూర్ణ సాత్వంత్ర్యమేయని ప్రకటించు తీర్మానమును మొ. తిరుమలరావుగారు ప్రతిపాదించగ ప్రతికూలత లేకడే అంగీకరించబడినది. ఆస్పృశ్యతను, హటింపరాదని యువకులను హెచ్చరించును. తాటింఖానాలు సాపించవలెననియు గోరు తీర్మానము లంగీకరించబడినది.

యువజనోద్యమము కొనసాగించుటకు ఒక ఉపసంఘము యీ దిగువ సభ్యులతో నేర్పాటు చేయబడినది. రామస్వామి చౌదరి, తిరుమలరావు, గోవిందాచారి, బాపిసీడు, చంద్రమూర్తి, సర్వేశ్వరకాస్త్రీ, కళా వెంకట్రావు జయంతిపురం జమిందార, మరికొందరు.

సభను ముగించుచు అధ్యక్షులగు నారిననుగారు కాంతముగ సభ జరిపినందుకు ఆంధ్ర యువకులను అభినందించిరి. పార్లమెంటు సభలో సభ్యులు అప్పుడప్పుడు తీవ్రముగ నాదించుకొని కొట్టుకొనుచుందురు. ఈ విషయమనను వాని మనవద్ద పాశము నేర్చుకొనవలసి యుండుననిరి. యువకులు బాగుగ పనిజేసి రాసు తిరిగి ఆంధ్రదేశమునకు వచ్చుసరికి యొక్క ప్రతిభ చూపవలెననిరి. అధ్యక్షునకు వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

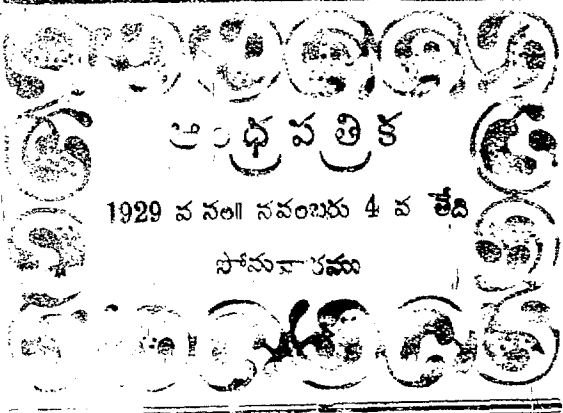
వచ్చేయేడు సభకు కాకినాడకు తిరుమలరావుగారు ఆహ్వానించిరి. (తంతి)

అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నది

ఆంధ్ర డైరీ

కొద్దిప్రతులే ముద్రించబడినవి. గాన త్వరపడుడు. కోర్టుపైజు డైరీ 1 కి రు 1-4-0 పాకెట్ పైజు 0-12-0. పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రపబ్లిషింగ్ హౌస్, తెనాలి.

నాయకుల ప్రకటనము

స్వరాజ్యప్రకటనము గూర్చి ఢిల్లీలో గూడిన నాయకులు జరిపిన యభిప్రాయమును స్థలాంతరమున ప్రచురించితిమి. గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించిన మరతులనే, వీరును అంగీకరించిరి. రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయు ననియు, నిర్బంధవిధానమును వదలి సమాధానపద్ధతి నవలంబించి అనుకూలవాతావరణము గలుగజేయవలయు ననియు, జేశాభివృద్ధి గోరెడి రాజకీయసంస్థలకు రాండుటేబిలు సమావేశమునందే దర్శాప్రతినిధ్య మొనగవలెననియు, కాంగ్రెసుసంస్థకు మిగిలినసంస్థల కిప్పు నెక్కుడు ప్రాతినిధ్య మొనగవలయు ననియు, నాయకుల ప్రకటనము గోరెను. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నెపు డొనగవలయునని చర్చించుటకుగాక, హిందూదేశమునకు వలయు అధినివేశస్వాతంత్ర్య విధానమును తయారుజేయుటకే రాండుటేబిలు సమావేశము గూడవలయునని, నాయకుల ప్రకటనము స్పష్టపరచెను. తక్షణ అధినివేశస్వాతంత్ర్యము గావలయునుగాని, ముందెన్నడో దీనిని ప్రసాదించెదమని, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు చెప్పి ప్రయోజనము లేదు. కాలయాపన ఏమాత్రము జరిగినను, దేశము సామ్రాజ్యస్వాతంత్ర్యమును లక్ష్యముగ గైకొనక మానదు.

నూతన రాజ్యాంగ విధానము అమలులోనికి వచ్చులోపల, ప్రజలు నూతనశక మారంభమయ్యెనని గ్రహించునటుల జేయవలయుననియు, అందుకు వలసిన విశాల పరిపాలన పద్ధతుల నవలంబింపవలయు ననియు, నాయకులు గోరిరి. నాయకుల ప్రకటనముపై కాంగ్రెసునాయకు లగు గాంధీమహాత్ముడు, నెహ్రూ మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, డాక్టరు అస్సరీ, సరోజినీ దేవి, రంగ స్వామి అయ్యంగారు, మహమ్మదాల్, నేగూప్త, వల్లభాయ్ పటేలు, సర్దార్ సింగు, పట్టాభిసేతారామయ్య, మాళవ్యాగార్లు మున్నగువారును, డాక్టరు బి సెంటు, సర్ నర్రా, కేల్కర్లు డాక్టరు మూంజీ, ఆసి, మహమ్మదాబాదు రాజా, బిర్లా, శ్రీనివాస శాస్త్రి, గార్లు మున్నగు ఇతర పక్షముల ప్రముఖులును సంతకముల జేసిరి. సుభాషచంద్ర బోసు, డాక్టరు కిచ్చూ గార్లు ప్రకటనము నామోదించక, భిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు ఇదమిథ మనుతీర్మానము గమనించక బోయినను, నాయకుల ప్రకటనములోని సంగతుల కంగీకారము దెలుపుటచే, సుభాషచంద్ర బోసుగారు వర్కింగు కమిటీ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. వివిధపక్షములవారును గావించిన ప్రకటనమును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచో, తీరని నష్టముల పాలయ్యెదరు.

రాండుటేబిలు సమావేశము గూడుటకు పూర్వము, నాయకుల సమావేశము గోరిన నియమములు చాల మితమయినవి. వీని సంగీకరించుట కెట్టి అభ్యంతర ముండజాలదు. రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల విషయమై మితవాదులలోను, కాంగ్రెసు ప్రముఖులలోను గూడ ఏకాభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది. జిన్నాగారుగూడ ఇటులనే యభిప్రాయపడుచున్నారు. అధినివేశరాజ్య స్థాపనమే, ప్రస్తుతకర్తవ్య మని, జిన్నాగారు స్పష్టముగ వెల్లడి జేసిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము వెన్వెంటనే గూడవలయును గాని, ఆలస్యము జరుగ గూడదని గూడనాయకులు నూచించిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును, హిందూదేశస్థితిని గ్రహించినను, కొందరు కన్సర్వేటివు పక్ష ప్రముఖులును, లిబరలు పక్ష ప్రముఖులును, ఇంకను ప్రాత ప్రపంచమునుండి బయల్పడజాలకున్నారు. లాయడు జార్జిగారి కింకను ఉక్కు చట్టపు ఆధారము మారుట కిష్టము లేదుగాబోలు. లా-ఆర్డరులను వైవముగ పూజించిన రీడింగు ప్రభువుగారు ప్రజా స్వాతంత్ర్యమున కామోదము దెలుపజాలకుండుట వింతగాదు. బర్కెహౌడు ప్రభువుగారు రింకను ట్రస్టీ సిద్ధాంతమునే పట్టుకొని ప్రాకులాడుచున్నారు. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము మూపుమేరకాలములో హిందూదేశమునకు లభింపలేదనియు, బ్రిటీషు ధర్మకర్తవ్యమును విడనాడ వీలులేదనియు, బర్కెహౌడు ప్రభువుగారు రెప్పటిపాటనే పాడుచున్నారు.

ఇట్టి నుడువులు భారతీయులలో మరింత నిరుత్సాహము గలిగించుట స్పష్టము. లేబరు ప్రభుత్వమువారు, ఇట్టి నుడువులను సరకుజేయక, ధైర్యము వహించి, కామన్సునభలో హిందూదేశప్రశ్న విషయమై ఓడిపోవుట కయినను సంసిద్ధపడుట యవసరము. హిందూదేశమును బుద్ధిపూర్వముగ కోల్పోయిన అపఖ్యాతిని, కన్సర్వేటివు లిబరలు పక్షములకే విడిచిపెట్టుట యవసరము. బర్కెహౌడు ప్రభువుగారు సైమను కమిషనునుండి రాజీనామా నిచ్చెదరను బెదరింపును పాటింప నవసరములేదు. సైమనుకమిషనునుండి ఎవరు రాజీనామా నిచ్చినను, దాని నెత్తివేసినను, విచారించువా రుండరు. ఈ సమయమున భారతీయులు గాంధీ మహాత్ముడు, మున్నగునాయకులపై విశ్వాస ముంచి, వారు నిరూపించిన మార్గము నవలంబించుట యవసరము. గాంధీ మహాత్మునకు ఎప్పుడు పట్టుదల సూపవలయునో, ఎప్పుడు సమాధానమునకు గడంగవలయునో తెలియును. ప్రజల శక్తిసామర్థ్యములు మహాత్మునకు చక్కగ తెలియును. అందుచే, వారి నాయకత్వమును విడనాడి, భిన్నమార్గము ద్రోక్కి సాధింపగలకార్య మంతగ నుండదు. దేశమునందు సందిగ్ధసమయ మరుదెంచినపుడు నాయకులును ప్రజలును ఏకమార్గమున నడుచుట యవసరము. రాండుటేబిలుసమావేశము అనుకూలమగువిధమున జరిగి, నాయకులకోర్కెలను బ్రిటీషు ప్రభుత్వము మన్నించిన మేలే. లేనియెడల, హిందూదేశాభిప్రమును నిరాకరించిన బాధ్యత ఇంగ్లండుపైనే నిలిచి యుండును. భారతీయు లాపిమ్మట, తమకు తోచిన మార్గము నవలంబించి, స్వాతంత్ర్యము బడయుటకు పూర్ణావకాశ మేర్పడును. ప్రస్తుత సమయమున కాశ్చర్యమహారాజా, మున్నగు సంస్థానాధీశులు

గూడ, రాండుటేబిలు సమావేశమున కామోదమును జూపుచున్నారు. హిందూదేశమునకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము లభించుట, స్వదేశసంస్థానములకును తేమమేయని, వీరు భావింపచున్నారు. సైమను కమిషనువారికి సంస్థానసమన్వయ విచారించుట కధికారము లేకబోయెను. బట్లరుకమిటీ సంస్థానములకును, స్వతంత్ర బ్రిటీషు హిందూదేశమునకు గల సంబంధమును నిర్ణయింపజాలకబోయెను. రాండుటేబిలు సమావేశమునందే, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన విషయము లన్నియు పరిష్కారము గావలయును. కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారి నెల 18 వ తేదిన సమావేశ మగుదురని తెలియుచున్నది. నాయకుల ప్రకటనము సీసమావేశ మోమోదించునని నమ్మవచ్చును. ప్రజల కింకను బ్రిటీషు ప్రభుత్వవాదానములపై గల అవిశ్వాసము తొలగలేదని, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘనిర్ణయమువలనను, కొందరునాయకుల ప్రకటనమువలనను వెల్లడియగుచున్నది. ఇట్టి సమయమున, ప్రజల విశ్వాసము చేకూరుమార్గముల నవలంబించుటకు, ఇంగ్లండు సమకట్టవలయును. అందుకు వలసిన కనీస నియమములను, వివిధపక్షనాయకులును తమ ప్రకటనమునందు తెలిపిరి. భావిపరిణామము, బ్రిటీషు దృక్పథముపై నాధారపడియుండును. తుదివరకు ఇంగ్లండు సద్భావముతో మెలగుచో, అనుకూలఫలము గలుగును. లేనియెడల, ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును త్రోవలు వేరగుట సహజము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ

విజ్ఞాపించు ప్రారంభమైన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ కధ్యక్షతవహించి, నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీ నరసింహారావుగారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య సందేశ మొనగిరి. దీనిని పొందుటకు దార్జిలింగ్ హిత్ అసహాయమార్గమే, శరణ్య మని నుడివిరి. శాసన సభలు స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు నిరుపయోగ మని నిరూపించిరి. రాజప్రతినిధిగా రిటీవల గావించిన ప్రకటనము సద్భావనహితము గాదని, అధ్యక్షుని సమ్మతము. దీనికి నిజమయిన భారతీయుడు వ్యామోహితుడుగాదని అధ్యక్షులు నుడివిరి. కాని, దేశ నాయకులు కొన్ని నియమములకు లోబడి రాండుటేబిలు సమావేశమున కంగీకారము జూపిరి. గాంగ్, నెహ్రూ మున్నగునాయకుల నజ్ఞానులనిగాని, దూర దృష్టిరహితులనిగాని ఎంచువా రుండరు. ఎంత బలశాలియైనను, సమాధానమునకును సఖ్యమునకును మార్గములున్నపుడు, వానినిచేపట్టకుండనుండజాలదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రకటనమును నిరాకరించిన బాధ్యతను, హిందూదేశము వహించుటకు మారుగ, నాయకులు చూపిన కరమును చేపట్టిని బాధ్యతను ఇంగ్లండుపైనే మోపుట వివేక మగును. ఇట్టిసందిగ్ధసమయమున నాయకుల ఆ దేశముల ననుసరించి నడుచుట, ఆంధ్రులకును తదితరులకును గూడ తాభకర మగును. అనవసరమగు వేగిరపాటును జూపక మహాత్ముని బోలు నాయకులు చూపిన మార్గమున నడచి, ఇష్టకామార్గనిధి బడయుట శ్రేయస్కరమని తోచును. నరసింహారావుగారి యుపన్యాసము, ఉన్నతాశయములను నిరూపించుచు, భావోత్తేజ పూరిత మగు భాషతో నిండి,

యువజనహృదయమును ప్రతిఫలించ జేయుచున్నది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు జయంతిపురం జమీం దారుగారు, ఉత్సాహమునకు దగిన కార్యదీక్షను దేశము ఎటుల జూపలేకబోయెనో, కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానముల నెటుల నిర్వహించ జాలక బోయెనో, తేటపరచిరి. ప్రభుత్వమువారు ముందుగ దండనీతిని విరమించినగాని, అనుకూలవాతావరణము గలుగదనియు, ప్రభుత్వహృదయము మారి నటుల వ్యక్తపడ దనియు, స్వరాజ్యప్రకటనమును నమ్ముకొని కార్యదీక్షను నడలించుకొన రాదనియు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు దెలిపిన సంగతులు చాల ముఖ్యమయినవి. భారతీయులు తమ కర్తవ్యమును శ్రద్ధతో నిర్వహించు చుండునంతవరకు, ఇంగ్లండు లో నెట్టిమార్పులు జరిగినను భీతి జెందవలసిన యవసర ముండదు.

ఆంధ్రమహిళాసభ

నిన్నటిదినము బెజవాడలో గూడిన ఆంధ్ర మహిళాసభలో, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలగు తుర్లపాటి రాజరాజేశ్వరమ్మగారు స్త్రీల కర్తవ్యమును బాగుగ తేటపరచిరి. దేశస్వాతంత్ర్యమునకు స్త్రీలు తోడ్పడవలసిన యవసరమును నిరూపించిరి. ప్రాచీనస్త్రీలు పురుషుల కెటుల తోడ్పడిరో మీరు వివరించిరి. శ్రీరాముడు అరణ్యమునకు బోవునపుడు, నీతామహాదేవిగూడ కష్టములకు జంకక వెంట బోయెను. సత్యభామ శ్రీకృష్ణునికి రణరంగమున తోడ్పడెను. ఝాన్సీరాణిచరిత్ర సుప్రసిద్ధమై వెలయుచున్నది. ఆంధ్రస్త్రీలు గాంధీ మహాత్మునికి తోడ్పడిన విధము ప్రశంసాపాత్రము. ఇకముందు గూడ, దేశభక్త్యదయమునకు ఆంధ్రస్త్రీలు తోడ్పాటు తప్పక చేకూరునని విశ్వసించ నవకాశముగలదు. శారదాశాసనము స్త్రీలకు జేసిన మహోపకారమును ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలు వివరించి, స్త్రీలోకము తరఫున శారదాగారికి కృతజ్ఞతను సూచించిరి. స్త్రీవిద్యావ్యాప్తియందు, ఆంధ్ర దేశము చాల వెనుకబడి యున్నది. ప్రభుత్వవిద్యాలయములలో గణపబడు విద్య యయినను, స్త్రీల కంతగ నుపకరించుటలేదు. నేవకావృత్తికి గాక, స్త్రీవిద్య జ్ఞానార్జనమున కుపయోగపడునదిగ నుండవలయును. స్త్రీల ఆర్థికస్థితి చక్కబడునటుల, వారికి వారసత్వపుహక్కుల నీయవలయుననియు, అందు నిమిత్తము, హిందూ "లా" ను మార్చి సవనరము గల దనియు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలు ఎచ్చరించెను. దేవదాసీచట్టము, కళాపంతుల సంఘమునకు జెందిన స్త్రీల కెటుల మేలు జేయగలదో వివరించి, ఈ సంఘమునకు యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారు సలుపుచున్న సేవను, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలు ప్రశంసించెను. స్త్రీలయభ్యుదయము నిమిత్తమై యావచ్చుకొని భారబోయుచున్న డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారి యధ్యక్షతక్రింద, ఆంధ్ర మహిళాసభ జయప్రదముగ జరిగి, స్త్రీసమృద్ధిణమునకు తోడ్పడు నని నమ్మెదము. అధ్యక్షురాలి ప్రసంగము, స్త్రీస్వాతంత్ర్య భావభరితమై యొప్పుచున్నది.

విశ్వవిద్యాలయ సమావేశము

విశ్వవిద్యాలయసమావేశమువార, పివిభవిశ్వ విద్యాలయములును ఒండ్రుల డిగ్రీల సంగీకరింపవలెనని తీర్మానించుట సమంజసముగ నున్నది. కొన్ని విశ్వవిద్యాలయము లీవిషయమున లేనిపోని చిక్కుల బెట్టుచున్నవి. ఈచిక్కు లింతటితో దీరునని నమ్మెదము. ఐ. యం. ఎస్. పోటీసీతులను హిందూ దేశము నందే జరుపవలె ననియు, హిందూ దేశమునందలి వైద్యపరీక్షార్హతల సంగీకరింపవలయుననియు, మరి యొకతీర్మానము గావింపబడెను. ఈమధ్య హిందూ దేశ విశ్వవిద్యాలయము లిచ్చు డిగ్రీలను, బ్రిటీషు బోర్డువారి రామోదింపవలెనను నియమ మేర్పడెను. ఇట్టినియమము, విశ్వవిద్యాలయ గౌరవమునకు భంగకరముగ నున్నది. దీని నెంతత్వరలో దీసివైచిన నంత లాభకరము. కాశీ విశ్వవిద్యాలయమునకు జెందిన ప్రాఫెసరు ద్రువగారు, ప్రస్తుత విశ్వ విద్యాలయవిధానము దేశమున కుపకరించుట లేదనియు, గుమాస్తాలను తయారుజేయుటకుమాత్రమిది పనికివచ్చుచున్న దనియు, ప్రకృతిశాస్త్రము సరియైనదిని బోధింపబడుట లేదనియు, పారిశ్రామిక విద్య కర్హస్థానము లేకున్నదనియు, దేశభాషలలో విద్య గణపినగాని ప్రయోజనము లేదనియు, తేటపరచిరి. హిందూదేశచరిత్రను విద్యార్థుల కుత్సాహము గలుగురీతిని బోధింప నవసరము గలదు. విద్యా విధానము విషయమై, విశ్వ విద్యాలయమువారి రెక్కడు బాగుగ చర్చించి, అనుకూలతీర్మానము గావించిన బాగుండెడిది. సభాంతమున, దీనిని గూర్చి కొలదిగ ముచ్చటించుట తటస్థించెను. అందుచే నీసమావేశమువలన చేకూరవలసిన లాభము చేకూరలేదని, తలంపవచ్చును.

బెంగుళూరు సబ్బుఫ్యాక్టరీ

దేశీయపరిశ్రమల నుద్ధరింపవలసిన యవసరమును గుర్తించెడి యీసమయమున, మైసూరు ప్రభుత్వము వారు సబ్బుపరిశ్రమనుజయప్రదముగ నిర్వహించుట, సంతోషకారణ మగుచున్నది. బెంగుళూరునందు స్థాపింపబడిన మైసూరు ప్రభుత్వపు సబ్బు ఫ్యాక్టరీ వారు, తయారు జేయుచున్న మైసూరు చందనపు సబ్బులు విదేశములనుండి వచ్చు సబ్బులతో అన్ని విధముల తులదూగు చున్నవి. నాణ్యమగు సబ్బులను తయారు జేయుటయే, ప్రభుత్వమువారి సంకల్పము. 1918 సంవత్సరమున, నీ ఫ్యాక్టరీ స్థాపింపబడెను. పది సంవత్సరములలో ప్రభుత్వపు పెట్టుబడి వడ్డితో గూడ నమకూరెను. 1929 సంవత్సరపు జూను ముప్పదవ తేది వరకు 380770 రూపాయల మొత్తపు లాభము చేకూరెను. 113197 రూపాయల నికరలాభము చేకూరెను. ఈ ఫ్యాక్టరీ మూలమున, ఇతరులుగూడ సబ్బు పరిశ్రమయందు శ్రద్ధ వహింపబడు తటస్థించుచున్నది. ప్రజల ప్రయత్నములు సఫలము గాంచుచో, మైసూరు ప్రభుత్వము వారు ఈ ఫ్యాక్టరీని ప్రజలవరము గావింప నిశ్చయించిరి. చందనము, లావెండరు, కార్బాలిక్, బ్రిలియంటయిను, మున్నగు సబ్బులు తయారగునని త్వరితగతి వ్యాప్తి జెందుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానములు తలపెట్టుచో, దేశీయ పరిశ్రమ లభివృద్ధి గాంచుట కెట్టి యవకాశము గలదో, దీనిమూలమున గ్రహించుచు. బెంగుళూరు సబ్బు ఫ్యాక్టరీకి, భారతదేశమంతయు తగినప్రోత్సాహ మొనగుగాక యని కోరెదము.

మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు : లేబరుపక్ష విజయము

ఇంగ్లండులో జరుగుచున్న మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలలో, లేబరుపక్షమువారి రఖండవిజయము గాంచుచున్నారు. కన్సర్వేటివుపక్షమువారు తీవ్రవాదజయము బడయుచున్నారు. దీనిని బట్టి లేబరుపక్షముపట్ల బ్రిటీషుప్రజల కెట్టివిశ్వాసము గలదో గోచరించును. ఏకారణముచే నయినను లేబరుప్రభుత్వము పార్లమెంటుసభలో నోడిపోవుట తటస్థించినను, ఈ మారు జరుగు ఎన్నికలలో సద్భుతవిజయము బడయకమానదు. అప్పుడు కన్సర్వేటివు, లిబరలుపక్షములవారి యనుగ్రహముపై నాధారపడవలసిన అవసరము వీరికి దప్పిపోవును. లేబరు ప్రభుత్వమువారు రుష్యాతో సంధిజేసికొన యత్నించుటయు, హైందవసమస్యను పరిష్కరింప నెంచుటయు, కన్సర్వేటివులకు కష్టముగ నుండుట వింతగాదు. అయినను బ్రిటీషు ప్రజాభిప్రాయము లేబరుపక్షమైఖరి నామోదించుటచే, ప్రతిపక్షులయెత్తు లీమారు సాగవని నమ్మవచ్చును.

డిల్లీ మ్యూనిసిపలు సంఘము : గాంధీమహాత్ముడు

డిల్లీ మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు గాంధీమహాత్మునకు స్వాగతప్రమును సమర్పించి, తమధర్మమును నెరవేర్చిరి. ఇంతకుపూర్వము దేశనాయకుల నెవరిని ఈ సంఘమువారు గౌరవించియుండలేదు. ఇట్టి గౌరవమున కిదియే మొదటిపర్యాయ మగుటయు, నాయకాగ్రగణ్యులగు గాంధీ మహాత్ముని గౌరవించుటయు, ఎన్నదగిన విషయములు. గాంధీ మహాత్ముడు స్వాగతప్రమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, మ్యూనిసిపలు సంఘపు విధులను చక్కగ బోధించెను. హిందూదేశ ప్రధానపట్టణ పురపాలకసంఘము, ఇతర సంఘములకు మార్గము జూపు స్థితిలో నుండవలయును. పారిశుధ్యము విషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహింపవలయును. అట్టితరీ, మహాత్మునిబోలు నాయకుల ధన్యవాదముల కీసంఘము అర్హత గాంచగలదు.

అబ్దుల్ రహీంగారి యభిప్రాయము

హిందూదేశమునకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యమిచ్చుట యొకఘనకార్య మని, మితవాదు లయినను భావించుటలేదు. అందుచే, దీని నొకమహాత్కార్య మని ఎంచి, లేనిపోని యడ్డంకుల గల్పింప నెంచు బ్రిటీషు ప్రముఖులు సర్ అబ్దుల్ రహీంగారి యభిప్రాయమును గమనించుట యుక్తము. అబ్దుల్ రహీంగారు అతివాదులుగారు. హిందూదేశమునకు దక్షిణాఫ్రికామున్నగు వలసరాజ్యములలో సమానస్థానము నిచ్చుట, గొప్ప విషయము గాదని, రహీంగారు నుడివిరి. ఇట్టి మితమగుకోర్కెను గూడ ఇంగ్లండు నకాలమున సఫలపరుపనిచో, భారతదేశములో నేపక్షమువారును సంతృప్తి గాంచబోరు.

క్రొత్త యుద్ధనౌక

యుద్ధనౌకలను తగ్గింపవలయునని కోరుచున్న సమయమున, ఫ్రెంచివారు క్రొత్తయుద్ధనౌకను తయారుజేసిరిని తెలియుచున్నది. ఇయ్యది మామూలు నౌకలకన్న త్వరితముగ ప్రయాణము సలుపుటయగాక, సముద్రములో మునిగి గూడ ప్రయాణము సలుపగలదని తెలియుచున్నది. జలాంతర్గాము లే యుద్ధనౌకలముగ నుండ, సముద్రములోపల ప్రయాణము సలుపగల యుద్ధనౌకలుబయలుదేరుట ఎంత యపాయకరమో యాహింపవచ్చును. జలాంతర్గాములును రద్దుజేయింపవలసిన, బ్రిటీషు లను రికా ప్రభుత్వములవారు, క్రొత్తరకపు యుద్ధనౌకల నెంతవర కంగీకరింతురో ముందుగాని తెలియదు.

భారత జాతీయనాయకుల ప్రకటనము

“ఉత్తమరాజ్య నిర్వాహకతంత్ర పరిజ్ఞానమును చాటుచున్నది”

మహానాయకుల సంతకములు

భారతశాసనసభాధ్యక్షుని కార్యస్థలనా చాతుర్యసంపత్తి

సుభాష్, కిషోరాగారలు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యశయమును ప్రకటించుట

(ప్రీప్రెస్ తంత్రాంతరం.)

ధీర్, నవంబరు 2:—భారతరాజకీయ నాయకుల ప్రకటనయొక్క చివరకు తయారు చేయుటకు నియమింపబడిన మహాత్మాగాంధీ, సర్ జేబుబాద్లాల్ నెహ్రూ, పండిత జనహరలాల్ నెహ్రూగారు చివరకు తయారుచేసి నాయకుల సభ యొక్క సంతకమును సంతకము చేసి పంపిణీ జనహరలాల్, నెహ్రూగారు ముసాయిదాలోని తొలిపేజీ గాంధీయ హామీని ముసాయిదాను చివరకు ప్రతిపదికగా సంగీకరించిరి. సుభాష్గారి ముసాయిదాలో నిమిషమున్న రాజకీయ నిర్బంధముల మహాపరాధము, అధినివేత ప్రతిపత్తిని, సభవారు గాంధీయ హామీని ముసాయిదాలో చేర్చిరి. కావున ప్రస్తుతము సంతకము చేయబడిన ప్రకటన సుభాష్ గాంధీగారు యభిప్రాయములను సంతకము చేసిరి. విచారణలోనున్న టైటిలును, కోనినేరములు మోపబడినవారిలో సహా చివరకు చేయబడినవారైనందు, కలకత్తా కాంగ్రెస్ వారి గడువును యిక కొన్నాళ్లు విస్తరింప జేయవలసినదని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెస్ మహాసభకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెననియు జనహరలాల్ గారి చివరకు సంతకము చేసెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునందు తనకు సమ్మతము గలదని వాచుచు జనహరలాల్ నెహ్రూగారు తమ ప్రకటనను సాధారణము చేసికొనిరి. సభవారు జనహరలాల్ గారి ప్రకటనను తొలిపేజీ గాంధీనెహ్రూ ప్రకటనములకు సమన్వయము చేసి యొక ప్రకటనను తయారుచేసిరి. రాజప్రతినిధి యొక్క సద్భావమునకును, భారతీయులను శాంతపరుచుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రయత్నమునకు సంతకమును చేయించుచు, కొన్నివరకు లంగీకరింపబడినవో భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు పాలుగొనుటకు సంసిద్ధులమై యున్నామని ఈ ప్రకటన తెలియబరుచుచున్నది. (అ. ప్రె.)

నాయకుల ప్రకటనము

ప్రపంచ జాతులలో నికముందు భారతదేశ మలంకరించవలసిన స్థానమునుగూర్చి రాజప్రతినిధి గావించిన ప్రకటనమును ఈ క్రింది సంతకములుచేసిన మేము మిక్కిలి బాగ్రత్తగా చదివితిమి. ఈ ప్రకటనలో నిమిషమున్న సద్భావమును రాజప్రతినిధి భారతదేశమునకు గావించిన సేవయు, మేము బాగుగా గ్రహించుచున్నాము. భారతీయులను శాంతపరచుటలగా జేయుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి పురిగించుచున్నారని గూడ మేము గ్రహించుము. భారతదేశమునకు తగిన అధినివేత రాజ్యాంగమును నిర్మించుటకు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు చేయు ప్రయత్నములకు మేమును సాయముచేయు గలుగుదుమని యాశించుచున్నాము. కాని భారతీయులకు విశ్వాసము గలిగించుటకు చేతములోని ముఖ్యరాజకీయ పార్టీల సాయమును బొందుటకు కొన్నివరకు చేయబడినవనియు, కొన్ని అస్పష్టములగు విషయములు స్పష్టముగా నిర్ణయింపబడవలెననియు, మేము తలచుచున్నాము. ప్రకటనలో నూచింపబడిన సమావేశము జయప్రథముగా జరుగవలసినవో నీ క్రింది వరకు లంగీకరింపబడుట యవసరమని మేము తలచుచున్నాము. (1) దేశములో శాంతియు రాజకీయ వాతావరణ మేర్పరచుటకై మాధానపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారి రవలించింపవలెను (2) రాజకీయ నిర్బంధములను తమిచి విడుదల చేయవలెను. (3) దేశాభివృద్ధిని కోరు రాజకీయ ప్రతిస్టాపనలకు సభలో సరసముగ ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. ఈ రాజకీయ పార్టీలన్నిటికీ సు అగ్రస్థానము నిహించిన కాంగ్రెస్ మహాసభకు హెచ్చు ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. అధినివేత ప్రతిపత్తినిగూర్చి చెప్పించుచు ఆంగ్ల ప్రభుత్వ పక్షమున రాజప్రతినిధి చేప్పిన గట్టి విషయము కొందరు కొన్ని సంతకములను వెల్లడిచిరి. నను అధినివేత ప్రతిపత్తి స్థాపింపబడవలెననియు రాండు టిల్ సమావేశము జరుగదనియు, భారతదేశమునకు తగిన రాజ్యాంగమును నిర్మించుటకై సభ సమావేశ మగుననియు మేము తెలియచున్నది. రాజప్రతినిధిచేసిన మహా ప్రకటన

యందలి యర్థమునకు సారాంశముగా వ్యాఖ్యానము చేయలేదనియు, సరిగానే వ్యాఖ్యానము చేసితిమనియు మేము హామీచున్నాము. భావిభారతరాజ్యాంగము స్థాపింపబడువరకు దేశ పరిపాలనను, పూర్వముకన్న ఉదారముగానడుపబడవలెననియు, భారత ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకవర్గముయొక్కయు, శాసనసభయొక్కయు సంబంధములు ముందు జరుగవలెననియు, ఆతరువాత సరిపోవునట్లు చూడవలెననియు, రాజ్యాంగపద్ధతులకు ఆచారములకును హెచ్చు ప్రాముఖ్య మొసంగబడవలెననియు మేము తలచుచున్నాము. ఈరోజునుండియే భారతదేశమునకు నికనూతనయుగ మారంభమైన దనియు, ముందు అమలులో పెట్టబడవలెనని రాజ్యాంగవిధానము ఈ మహాసభయము యొక్క ప్రతినిధిమే యనియు నమ్మకము ప్రజలకు గల్గునట్లు చేయుటయత్నవసరమని మేము తలచుచున్నాము.

సభ జయప్రథముగా జరుగవలసినవో, సాధ్యమైనంత వరకు సమావేశపరచబడవలెనని తలచుచున్నాము.

- గాంధీ
- పండిత మోతీలాల్
- పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ
- మదరాసులోని మూలవాసీ
- 75 తేజహదూర్ నెహ్రూ
- అనిబెసంట్లు
- యమ్. ప. అన్నాదీ
- సరోజినీనాయుడు
- డా॥ బి. యస్. మూంజీ
- ప. రంగస్వామి అయ్యంగారు
- మెర్వాడీ
- సేనుగుప్తా
- అసి
- బి. సి. రాయ్
- నల్లభభాయి పటేల్
- నయ్యద్ మహమ్మద్
- జగత్ నారాయణలాల్
- ఖలీఖల్ జమాను
- సార్వాల సింగు
- శకూర్ దాసు
- జి. ప. నళేశను
- మ అబ్ ఖురాషీ
- భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య
- శ్రీనివాసశాస్త్రి,
- మహమ్మదాబాదు మహారాజా,
- లాలా ధునిచందు,
- బీర్లా,
- మహమ్మదాల్,
- పండిత నేపీరాంశర్క.

* * * *

(ప్రీప్రెస్ తంత్రాంతరం.)

ధీర్, నవంబరు 2:—పార్టీ నాయకులందరూ సంతకముచేసి ప్రకటించిన ప్రతిపత్తి తంత్రాంతరమును ప్రకటించుచున్నదని యాచించుచున్నాము. కాంగ్రెస్ మహాసభకు జెందిన కొందరువ్యక్తులు రాజప్రతినిధి ప్రకటనలను లాభమేమియు లేదని తలచిరి. కాని మిత్రవాదులు, యితరపార్టీలు యింకొకవిధముగా తలచిరి. తేజరుప్రభుత్వముయొక్కయు, ఇర్విక్ ప్రభుత్వయొక్కయు సద్భావమును ప్రకటన వ్యక్తముచేయుచున్నదనియు, ఈ సద్భావము సంగీకరించి ప్రకటనలో వాగ్దాన

ముచేయబడిన వానిని సఫలపరుచుటకు భారతీయులు తోడ్పడవలెనని వాడుతలచిరి.

ప్రకటనను నిష్పక్షపాతముగా విచారింపవలసినదనియు పార్టీ భేదము పెట్టుకొనరాదనియు, ప్రకటన సద్భావముపూరితముగా కాదాయనిషయమును కఠినముగా పరిశీలించవలసినదియు శ్రీ గాంధీయహాత్మా, పటేలు, పండితమోతీలాల్, సర్ నెహ్రూ, సభవారిని హెచ్చరించిరి. సభ జయప్రథముగా జరుగవలసినవో కొన్ని వరకు లంగీకరింపబడవలెనని యందరును ఒప్పుకొనిరి. ఎంతసద్భావమున్నను శాంతరాజకీయవాతావరణము లేనిది నిష్పక్షపాతము వాడుతలచిరి. దీనిఫలితము ముఖ్యము మయములందు వికృతము కుదిరెను. ప్రకటనయొక్క భావపార్శ్వమియు లేకుండ బహుబాగ్రత్తగా నుండెను. రాజప్రతినిధి ప్రకటన నదియంగీకరించుటలేదు. నిరాకరించుటయులేదు. ప్రకటనయొక్క సద్భావమును గమనించుచు సభ జయప్రథముగా జరుగుటకు కొన్నివరకును ముదిరించుచున్నది. వరకు లంగీకరింపబడినవో సంతకములుచేసిన నాయకులు రాండు టిల్ సమావేశములో పాల్గొందురు. లేనినో బాల్గొనరు లేని ప్రభుత్వమువారును, ఇర్విక్ గారును, యీ సరసమును కొర్రెల సంగీకరింతురని యందరును, తలచుచున్నారు. పార్టీ నాయకులలో వ్యక్తమైన సరసత్వము, ప్రశంసనీయము. ఒకరినొకరు గమనించి లొంగుటకూడ ప్రశంసనీయము ఇంతవరకు కిషోరాగారు సుభాష్గారు సంతకములను నిరాకరించిరి. కాన ఈ వ్యక్తియగు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యశయమును వారుకోరిరి.

పటేల్ గారి శ్రమ

సభ యంత్రజయప్రథముగా జరుగుటకు భారతశాసనసభాధ్యక్షుని రాయబారము, శ్రమయే కారణమని యందరును ప్రశంసించు చున్నారు. రాజప్రతినిధి రాకముందే పటేల్ గారు వెళ్లవలసియుండెను. కాని వెళ్లలేదు. రాజప్రతినిధి డిల్లీ వచ్చి మొదట పటేల్ గారిచే చూడగోరెను. రాజప్రతినిధిని సందర్శించి పటేల్ గారు నునిశితమును విషయమును గూర్చి ముచ్చటించుటకు మహాత్మునివద్ద కేగెను. మిరటలునుండి వచ్చిన తరువాత రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును నాయకులు సంపూర్ణముగా సంగీకరించుకొందను, పూర్తిగా తొలిపేజీయగుండను పటేల్ గారు విశ్వప్రయత్నములను చేసిరి. శాసనసభాధ్యక్షుడు రాజకీయములకీ తమని తలపబడుట నాయకుల ప్రకటనలలో సంతకముచేయలేదు. కానిసభయైన తరువాత పటేల్ గారు చేసిన విషయలో వారి రాయబారముసంగతి, వారుచేసిన శ్రమ, నాయకులకు చుట్టరించుట, యితరవిషయముల నాయకులచే ప్రశంసించబడెను. తనయభిప్రాయమును చెప్పి పటేల్ గారు నిరాకరించిగాని, నాయకుల నభినందించునప్పుడును, నాయకులచే నభినందింపబడినప్పుడును వారికి గలిగిన యానందము వారిముఖపద్మముపైని బాగుగా వ్యక్తమయ్యెను.

వర్షపాతము

మదరాసులో అమిత వర్షము
 పూనా నవంబరు 4—మదరాసుదక్షిణభాగమునసామాన్యముగను అస్సాము మైసూరు, ఉత్తర మదరాసు జిల్లాలయందును కొద్దిగను వర్షము పడెను.
 కొలత:—పొర్టుబ్లెస్ 1 అం, నాగపల్లి 0, మదరాసు 1 1/2 అం, కడలూరు, 1, పంబండ్ల 1 1/2, కొయంబతూరు, వెల్లూరు, నెల్లూరు, తెంగునూరు 1/2 అం.
 మూచన:—రెడ్డి గంగులలో కొరమాండలు సముద్ర తీరమున ప్రబలముగ వర్షించును. (అ. ప్రె.)
 నిన్న రాత్రినుండి నేడు సాయంకాలమువరకు మదరాసు నగరమున వర్షము చిల్చి కురియుచున్నది. గాలి మాడ విపరీతముగ నున్నది.

కర్నూలు డి॥ము॥ కొర్టులో

S. C. 336/1929.
 వాది:—గడ్డము మద్దయ్య
 ప్రతివాది:—నెలగుండ్ల కాశింసాబు వగైరాలు
 యీనెంబరులోని వాది ప్రతివాదులనుండి రు 97-15-8 రాబట్టుకొనుటకు దావాదారులు వేసివుంటున్నాడు యీనెంబరులోని 1 ప్రతివాది అయిన మద్దికెరగ్రామం కాపురస్తుడగు నెలగుండ్ల కాశింసాబుకు సమకా ముట్టలేదు అనికీ పునహాసమన్ వాయిదా 9-11-29 లేదినాటికి వాయిదా చేయబడివున్నది. ఆతేదీన చేయువారు పై వేదిన కర్నూలు సీట్రిస్టు మనసపు కొర్టులో ఆతేదీనా జెయ్యవచ్చును.
 ఏ. మాధవచారి
 2-11-29 వాది అడ్డగింపు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విషయ నిర్ణయ సంఘము

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానముపై విషయ నిర్ణయభలో చర్చ

అత్యధికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడుట

ఆంగ్ల మూత్రమే ప్రతికూలురు

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరినుండి)

జెజవాడ, నవంబరు 2:—“సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారత జాతీయముగ ప్రకటించుటకు, ఇంక నొక వత్సరము కాలము ఓపిక పట్టగూడదు!” అని నడుపుచు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ, విషయనిర్ణయసభలో, గతరాత్రి కాంగ్రెసు శాసనభ్యుపక్షపు డిప్యూటీ నాయకులగు కె. కోటిరెడ్డి గారు, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానము నెదిర్చిరి. కోటిరెడ్డి గారును, బారిష్టరు ఉన్న పిక్కినారాయణగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు బలముగ వాదించిరి. కాని సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునకు బలముగ ననుకూలముగ నున్న సభవారినాదన లెక్కువ మార్పు గలిగింపజాలక పోయెను.

విషయనిర్ణయసభ గత రాత్రి 8 X 30 నిలకు దుర్గా విలాసునందు రాష్ట్రీయసంఘాధ్యక్షులగు దేశోద్ధారక కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశ మయ్యెను. సభాధ్యక్షము, సభ్యులతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమైన వెంటనే, మొట్టమొదట ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

దివంగతులగు దేశభక్తులు

“లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి, తెలిదేవర వాసుదేవరావు, శేషగ పల్లి రామస్వామియ్య, భక్తవత్సలునాయుడు కాశీనాథ అకాలమరణమునకు యీ సభవారు చింతిల్లుచు వారి కుటుంబములకు ఈ సభవారు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.”

(2) ప్రాయోపపేత నిష్ఠాగరిష్టులై ఆహారనిరసన వ్రతముని జెయిలనం దాత్మార్పణ మొనర్చిన జీతేంద్రనాథదాసు, విజయభాంజీ త్యాగధైర్యదీక్షుల నీ సభవారు ప్రశంసించుచు వారి ఆత్మకాంతికి భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము

“మొసలికంటి తిరుమలరావుగారి క్రింది తీర్మానము ముపాదించిరి.”

“లాహోరు కాంగ్రెసులో కాంగ్రెసు నిబంధనల యొక్క ప్రభుత్వమునామకములను స్వరాజ్యపదము, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముని నిర్ణయించవలసినదిగా యీ సభవారు కాంగ్రెసుకు శిఫార్సు చేయుచున్నారు.”

తిరుమలరావుగారు ప్రతిపాదనను గావించుచు, దాని యుద్ధగతులను గూర్చి నిర్ణయించవలసిన అవసర మిదివరకే చాలకాలముక్రింద దాటిపోయెననియు, 5, 6 సం. వత్సరములుగా రాష్ట్రీయమహాసభవారి డిట్టి తీర్మానమును గావించుచున్నారనియు, నుడివిరి. మదరాసునందు జరిగిన జాతీయమహాసభకూడ “సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే భారతజాతీయ మహాసభ యాదర్శ మని తీర్మానించెను. కలకత్తానందు జరిగిన జాతీయ మహాసభయందే కాంగ్రెసుయొక్క ప్రభుత్వమునామకము దిట్టి సవరణ గావించబడియుండెడిది. నెహ్రూనివేదిక నామోదించుటకుగాను ప్రభుత్వమువారి కొక్కవత్సరము గడువొసగవలెననియు, ఈలోగా ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపనియెడల తానుకూడ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాది నయ్యెదనని గాంధీమహాత్ము డెంతయో కోరుటచే, అధినివేతనములతో రాజీగ, స్వాతంత్ర్యవాదులపు డా ప్రతిపాదన సంగీకరించినయెడల, ఇప్పుడాగదువు ముగియవచ్చుచున్నదనియు, గడువులోపుగ అధినివేతనప్రతి భారతదేశమునకు లభించు ఆ తేదెగనుక రాజోపు జాతీయమహాసభలో అధినివేతనాదుల ప్రతిపాదన కంగీకరించి, ఏకగ్రీవముగ భారత జాతీయ మహాసభాదర్శమును, సంపూర్ణస్వపరిపాలన ప్రకటించుట న్యాయమనియు నుడివిరి.

రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటన నూతనపరిస్థితుల గల్పించెనని కొందరు భావించుచున్నట్లు గనిపించుచున్నది. కాని, జాతీయమహాసభ సంబంధించినంతవర కట్టి నూతనపరిస్థితు లెనియును గనిపింపవు. రాజప్రతినిధి రొండుటేబిలుసమావేశము గావించబడునని ప్రకటించబడినంతనే స్వయంనిర్ణయసిద్ధాంత విచ్ఛేదనని కొందరు భావించుట కేవలము పొరపాటు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి వత్సరము సమావేశములో పరనిర్ణయముతప్ప

స్వయంనిర్ణయసిద్ధాంత మెప్పుడును గమనింపదు, వెంటనే అధినివేతనప్రతి యొసగెదమని రాజప్రతినిధి ప్రకటనయందెచ్చుటను లేదు. కాలక్రమే, కాలము పరిపక్వమైనపిదప అధినివేతనప్రతిపత్తి యొసగెదమని అతడు ప్రకటించెను. ఇది ప్రాతపాటయేగాని కొత్త ఎద్దియునులేదు. ఈ మాటలతో తృప్తిపడువారి వ్యక్తిభిప్రాయము లెటులున్నను జాతీయ మహాసభ యొక్క కర్తవ్యమునామకము స్పష్టము. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును తమయాశయముగ ప్రకటించి దాని సాధింప బ్రయత్నింపవలెను. అని తిరుమలరావుగారు నుడివిరి.

టి. విశ్వనాథంగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

చర్చను నిలుపుటకు సవరణ

రెవ్యూప్రకడ మండేశ్వర శర్మగారు తీర్మానముపై చర్చను జాతీయ మహాసభ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు, రాజప్రతినిధి ప్రకటనపై గావించిన నిర్ణయము దెలియువరకు నిలిపియుంచవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. రాజప్రతినిధి ప్రకటనచే, రాజకీయములందు నూతన పరిస్థితు లేర్పడెననియు, అందుచే, జాతీయ మహాసభ కార్య నిర్వాహకవర్గము వారి నిర్ణయము గూడ దెలిసినయెడల, సభవారి విషయము నెక్కువ సులభముగ నిర్ణయించుటకు అవకాశము గలుగునని నుడివిరి.

చర్చను నిలుపువలెనను సవరణను వోటునకు తెట్టగా విగి పోయెను.

మరియొక ప్రతిపాదన

ఎస్. బ్రహ్మాదేవ శాస్త్రిగారు. “లాహోరు జాతీయ మహాసభవారు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రకటించవలెను” అని శిఫార్సుచేయుచు, నొక సవరణ నుపాదించిరి.

అది ప్రత్యేకముగ మరియొక ప్రతిపాదనమునేగాని, మొదటి ప్రతిపాదనకు సవరణ గానాలదని నుడువుచు, అధ్యక్షుల సవరణ కనుమతిని నిరాకరించిరి.

రిత్త తీర్మానములు గావించుటకు

ఉన్న పిక్కినారాయణగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును, జాతీయాదర్శముగ నిర్ణయించవలెననియు, వెంటనే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించవలెననియు, కాగితములపై తీర్మానముల గావించుట సులభమేననియు, కాని అట్టి తీర్మానముల గావించుటలోగల సంపూర్ణముగ బాధ్యతలను, అర్థమును గుర్తించుట గావించుట యుచితము గాదనియు నుడివిరి. దేశములో గల వ్యవహారముల చూచి, ఆలోచించినయెడల అల్లాటపూగా ఇట్టి తీర్మానములు వ్రాసి పారవేయుటలో ఏమీ అర్థమున్నట్లు తనకు తోచుటలేదు. పల్లెటూళ్లలోను, పట్నములలోను నివసించుచున్న ప్రజలలో ఎంతమంది కో, ఇంకా స్వరాజ్యమంటే ఏమిటో తెలియదు. విద్యావంతులైన వారిలోకూడ స్వరాజ్యము మాకక్కరలేదనే వారు కొందరు గలరు. ఇట్టిస్థితిలో స్వరాజ్యమనగా తెలిసి, దానిని వాంఛించు వారిసంఖ్యయును వాంఛించినను అందు కవసరముగ త్యాగము నర్చుటకు సిద్ధముగనున్న వారిసంఖ్యయు అత్యల్పము. వేయింటికి ఒకరైన నుండురనుకొనను. ఇటువంటిస్థితిలో, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము వాదర్శముగ నిర్ణయించవలసినదని తీర్మానముచేసి చక్కాపావుట న్యాయమా? ఇట్టి తీర్మానము చేయుటకు, దేశములో ఎంతయో ప్రబోధ మొనర్చవలసియున్నది. ప్రజల నందుకు సిద్ధపరచు వలసియున్నది. ఇదివరకు మనమెట్టి తీర్మానముల గావించితిమి. వానినెంతవర కమలులో పెట్టగలిగితిమి? ఎంతవరకు పనిచేసితిమి? మనలోతిగినంత కార్యదీక్షకలదా? అనువిషయములను జాగ్రత్తగా నాలోచించుకొని, స్వకక్షినిగర్తించి తీర్మానము లొనర్చవలెను. నిజంగా, మనదేశము స్వరాజ్యము సంపాదించవలెనంటే, ఎంతయో త్యాగమునకు, హింసల నుభవించుటకు సిద్ధపడియుండవలెను. ప్రస్తుతస్వరూపముల జూచినయెడల అట్టి సిగ్గుకలిగించు రాతేదని తోచుచున్నది. అందుచే ప్రతిపాదన నెదుర్చుచున్నాను అని పిక్కినారాయణగారు నుడివిరి.

ప్రజల సంసిద్ధత

శరణు రామస్వామిచౌదరిగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు జాతీయభివృద్ధికరముగ ప్రతియుద్ధమునునందును ప్రప్రథమమున కార్యరంగమునకు రికి, యత్నానూతన ప్రజలను నుడికించు, ప్రముఖులలో నొకరగు పిక్కినారాయణగారు ప్రతికూలముగ ప్రసంగించినందుకు విచారమును దెలిసిరి. రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనను వారివైఖరికి ఏ మాత్రమును కారణముగాదు. తీర్మానముచేసి, పిదప కాంగ్రెసు సభ్యులు నిద్రించుచుండుననియు, పనిచేయరనియు భయముచే పిక్కినారాయణగారు నుడివియుండురు. కాని, వారలకు భయపడుట కవకాశములేదు. గత 5, 6 వత్సరములలో వలె, రాజోపు వత్సరమునకూడ, ఉద్యమము మందముగనుండునని యెంచుటకు వీలులేదు. గత 5, 6 వత్సరములలో కాంగ్రెసు ప్రముఖులు నిద్రపోవుటయు, అన్యధాయత్తులగుటయు నిజమే. మంచి ఆకర్షనంతముగ కార్యక్రమము లేకపోవుటయే అందుకు కారణము. కాని రాజోపు వత్సరము, మంచి కార్యక్రమము నేర్పరచి, నాయకుల, నడుములుకట్టి నడిపించుటకు పూనుకొ

నినయెడల ప్రజలు తప్పక వెంటనేచేదగు. ప్రజలత్యాగక్షేపి గురించి ఎవరును అనుమానింప నవసరములేదు.

రామస్వామి చౌదరిగారింకను ప్రసంగించుచు, రాజప్రతినిధిగారు గావించిన ప్రకటనను గావించినపిమ్మట నితీర్మానమును గావించుటకంటె, భారతజాతికి ఆత్మగౌరవ భంగముకాని మార్గమింకొకటి లేదనిరి. రాజప్రతినిధి, అధినివేతన స్వపరిపాలనమైనను వెంటనే యొసగెదమని ప్రకటించలేదు. వారొసగు అధినివేతన స్వపరిపాలన కాలక్రమమున నెప్పటికో సంక్రమించును. భారతీయులీస్థితిలో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాయమును ప్రకటించి, దానిని సాధించుటకు తీవ్రము ప్రయత్నముల నొనర్చనియెడల, ప్రపంచమంతయు భారతీయుల నిర్వీర్యులుగ పరిగణించును అని యుపన్యాసములునుడివిరి.

ఒక వత్సరము చూడుడు

చెన్నపురి శాసనసభలో, కాంగ్రెసు పక్షమునకు డిప్యూటీ నాయకులగు బారిష్టరు కె. కోటిరెడ్డిగారు, ఇంకను ఒక వత్సరము ఓపికపట్టి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ వాగ్దానముల నిలుపుకొనెదరో లేదో చూచి, తరువాత అవసరమగునో నిట్టి తీర్మానము నొనర్చవచ్చునని నుడివిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, నిట్టి తీర్మానము అనావశ్యమని వారి వారి యభిప్రాయము. అదృష్టమో, దురదృష్టమో, ఏకారణముచేతనైతే నేమి, భారతదేశము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనక్రిందకు వచ్చినది.

ఇప్పుడా సిరి తొలగి, అధినివేతన స్వాతంత్ర్యము నొసగెదమని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రనుచున్నారు. దానికిని, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును ఎక్కువ భేదములేదు. రెండును ఇంచుమించు ఒకటే. నిజముగా ఆలోచిస్తే, ప్రపంచములో ఏ రాష్ట్రమునకు సంపూర్ణమైన స్వాతంత్ర్యం లేనేలేదు. ప్రతిరాష్ట్రమునకు, తమ స్వాతంత్ర్యం తగ్గించుకొని, ఇరుగుపొరుగువారి తో సరిపెట్టుకొని యుండవలెను. అందులో, యుద్ధములను బహిష్కరించవలెనని, శాంతిని స్థాపింపవలెనని, అంతర్జాతీయ సామ్రాజ్యత్వమును స్థాపింపవలెనని, మానవకళ్యాణ సాధనాదర్శములను ఉద్యమములు వ్యాపించి, బలపడుచున్న కొలది వేర్వేరు రాష్ట్రములవారి కిదివరకున్న స్వాతంత్ర్యము కూడ తొలగి, ప్రపంచమంతయును, ఒక, రాష్ట్రముగా టుమిగ నేర్పడెనున్నది. ఇట్టి మహాదర్శము, ఇప్పటికి కాకపోయినా, కొంత కాలమునకైనా, నెరవేరునని నమ్మవచ్చును. అట్టిస్థితిలో, డేరులోతప్ప ఎక్కువ భేదములేని, అధినివేతన హోదాను ప్రోత్సహింప సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెనని గోరుట అవసరము. అధినివేతన హోదా నొసగెదమని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రనుచుచేయున్నారు. ప్రస్తుతము మనము తొందరపడి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గోరుచు, దానిని సాధించుటకు తీవ్రముగ కష్టములకు సిద్ధపడుట అంత యుచితముగ తనకు వోచుటలేదు. అందుకు తగిన త్యాగముచేసి, హింసల ననుభవించుటకు తగినకే భారతీయులకు లేదని గాని, అందుకు ప్రజలు సిద్ధముగ లేరనిగాని తాను భావించుటలేదు. తన కార్యక్రమమును ఎదుట నుంచి, పనిచేయునెడల, ఎంత త్యాగమైనను గావించుటకు సిద్ధముగ నున్నా రిదేశమున కావలసినంతమంది గలరు. కాని, వారు అంత హింసల ననుభవించుట నిజముగా అవసరమా యనునది సందియము., ప్రస్తుత మట్టి అవసరము లేదని తన యభిప్రాయము అది అవసరముగా తొందరపడుట యగును.

కోటిరెడ్డిగారు, బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి యొక్కయు ప్రకటనలలోని నాక్యముల నుదహరించుచు, వారు అధినివేతన స్వపరిపాలన మొసగుటకు అంగీకరించుచున్నారని నుడివిరి. అంతగా నావాక్యములందు సభవారికి విశ్వాసములేనియెడల మరియొక వత్సరమువరకు ఓపికపట్టి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ వాగ్దానముల నెంతవరకు చెల్లించెదరో, చూడవచ్చును. ఇంతలో మించిపోయినదిలేదు. వారు మత వాగ్దానముచెల్లంపనియెడల అప్పుడే, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అదర్శముగ ప్రకటించి దానిని సాధింపవచ్చును. బ్రిటిషుదేశీయులు భారతీయులకు, అధినివేతనస్వాతంత్ర్యము నొసగి, తమతో సరి సమానులుగ పరిగణించునెడల, భారతీయులకు గల ఆక్షేపణ మేమియో తనకు బోధపడుచున్నది. అట్టి సరిమానహోదాతో, భారతదేశమును, బ్రిటిషుదేశమును కలసి పనిచేయునెడల, ప్రపంచమనంగు శాశ్వతముగ కాంతిని స్థాపించి, ప్రపంచము నిద్రవరకు కంటె సౌఖ్యకరముగ నొనర్చగలవు. ఈ రెండుభాతులును కలసి పనిచేసినయెడల, శ్వేత, నల్ల జాతుల సమస్తవెంటనే పరిష్కారమగును. ఈ విషయముల పన్నిటిని గమనించినయెడల, ప్రస్తుత మితి తీర్మాన మనవసరమని తనకు తోచుచున్నదని కోటిరెడ్డిగారు నుడివిరి. తుదకు ముగించుచు, ఒకవత్సర మగవలసినదనియు ఈ లోగా నూరకొనక ప్రజలలో గూడదగిన ప్రబోధ మొనర్చవలసినదనియు గోరిరి.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానమే ముక్తిదాయకము దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఒకవత్సర మిదివరకు చేయవలసిన పుడు పరిస్థితుల నృధియించుచున్న భావించుట కెట్టి యవకాశమును లేదని నుడివిరి. ఎంతకాలమునకైనా, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును సాధించుటయే భారతీయుల యాదర్శముగ

నుండవలెనుగాని, ఒకరిచ్చిన స్వాతంత్ర్యమును, ఒకరి చేతికింద నుండవలసిన హోదాయమును తన కేమాత్రమున ఇవ్వము లేదనియు నుడివెరి. నాల్గవవ్యవస్థలు ఆలస్యమైనను దానినే సాధించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. నిజమైన స్వాతంత్ర్యమును భ్రాతృభావ రేపు టిక్లే నను భారతీయులకు బుద్ధిపూర్వకముగ నొసగద రనునాట కల్ల. ముమ్మాటికిని కల్ల. ఈతీర్మానము నామమాత్రమేయని కొందఱాచేరించిరి. అది వ్యాయముగాను, తానటుల భాగించు లేను. ఒకవేళ వారనినటులది లిఖితనామమాత్రమున తీర్మానమే యైనను, గూడ తన విచారములేదు. భ్రమరకీటక వ్యాయము క్రింది, మాత్రము టికిని, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యజన మొనర్చునెడల ఎప్పుటికైనను దానిని పొంది తీరదరు. ఎవరో సముద్రములో తిరుగుములు అగిన తరువాత స్నానము చేస్తానన్నాడట. భారత దేశమున ప్రజలలో వివాదము లంతరింపవలెను. ప్రజలందఱేక గ్రీకులగు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరుచు దానిని సాధించుటకు సిద్ధముగావలెను. అంతవర కిట్టితీర్మానము లక్కర లేదను వారివాదన, వైసామెతను జ్ఞాపక మొనర్చుచున్నది అని నుగ్గు మ్మగారు నుడివెరి.

ఎన్. బ్రహ్మదేవశాస్త్రిగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనను గాంచి భ్రమపడరాదనియు, నిజ ముగా ప్రజల ఆశయముల నంగీకరించునెడల, ప్రజానాయకులపై నను, జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడుచున్నవారిపైనను, నిర్బంధ విధానమును సాగించుట యెటుల పాపము నని ప్రశ్నించిరి.

వెన్నెటి సత్యవారాయణగారు, తీర్మానముపై నధ్యక్షుని అభిప్రాయమును గోరగా, తమ యభిప్రాయమును డెలుపుట ఆపుడవలసరని, అధ్యక్షులు నిరాకరించిరి.

ఒక సభ్యుడు ప్రతిపాదనను విరమించి వోటునకు వెట్టవలెనని ప్రతిపాదించగా సంగీకరింపబడెను.

ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తరము

తిరుమలరావుగారు ప్రతిపాదన విమర్శలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఈ తీర్మానము నామమాత్రము గాదనియు, నిజముగా, భారతజాతీయచరిత్రయందొప్పుడు నూతనపుట్టుము ప్రారంభ మగుచున్నదనియు నుడివెరి. రాజకీయసంస్కరణలుగాని, ఆధినివేళహోదాగాని, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముగాని, ప్రధాన మంత్రి జాబులువ్రాసియు, టిపార్టీలకు వెళ్లక బెడదనియు, దెప్పింపదగినది గావనియు, ప్రజలు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నాచర్యముగ ప్రకటించి దానికోరకు పాటుపడవలెనని సాధ్యముగ ననియు నుడివెరి. అధినివేళస్వాతంత్ర్యమునకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును భేదము లేదను వాదనకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, అదియే నిజమనునెడల నెడల ఆంగ్ల దేశము అధినివేళపుహోదా సంగీకరించునా? ఆంగ్ల దేశమునకున్న అధికారములు, అధినివేళపు హోదాలో భారత దేశమున కుండునాయనిప్రశ్నించిరి. భారతదేశము భారతజాతీయపతాకముక్రిందనే యుండవలెను గాని, విదేశీయపతాకము క్రిందనుండుటకు ఏమాత్రమును భారతదేశ సంగీకరింపదని నుడివెరి. ఈ విషయము ఆ సభయే చెప్పుకొన్నది. అధినివేళపు హోదాపైను కాలము సరిపక్వమైనపిదప నొసగబడునని రాజప్రతినిధి ప్రకటించెను దానియర్థము ప్రతిభారతీయునకును డెలియను. అట్టి వాక్యములకు భ్రమపడుకాలము గడచి పోయినది. భారతజాతీయ మహాసభ సంబంధించినంతవరకు రాజప్రతినిధిగారు నూచించిన కాండు తేలిలు కాన్ఫరెన్సుగాని, వారి తీర్మానములుగాని, ఎట్టి నూతన పరిస్థితులను గల్గింపలేదు. జాతీయమహాసభకు వీనితో నెట్టిసంబంధము నుండజాలదు. అని తిరుమలరావుగారు నుడివెరి.

మమ్మట ప్రతిపాదనను వోటునకు వెట్టగా అత్యధికసంఖ్యకులచే సంగీకరింపబడెను. ఆర్థికమాత్రము ప్రతిపాదనకు వోటుచేసిరి. 3. కోటిరెడ్డి, యం. లక్ష్మీనారాయణ, ఎం. యశ్వత్థేశ్వరశాస్త్రి, వెన్నెటి సత్యవారాయణగారు ప్రతిపాదనకు సమ్మతుల నొసగినవారిలో గలరు.

అంతటితో నా దినమునకు విషయనిర్ణయసభ విరమింపబడెను. తిరిగి రేపురాత్రి సమావేశమగును.

ఎం. యశ్వత్థేశ్వరశాస్త్రిగారు (బాపట్ల) ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు నవహాస్య మొనర్చుచు, మాటలబిగిలలో నెట్టితీర్మానమునైనను రచించవచ్చుననియు, ఆవరణలో నెట్టుతలంపు లేని ఇట్టి ప్రతిపాదనను గావించుటచే హుద్రవ మెదియును లేదనిరి.

అందుపై కొందరుసభ్యుల కాగ్రహము గలిగి, అట్టి ప్రసంగమును తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి.

అంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్,

43. హరిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మదరాసు.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి,
బి. ఏ. ఎమ్. బి. సి. ఎమ్.,
భిషగత్తుగారిచే
సాపింపబడినది.
సిద్ధమకరధ్వజము
శ్లోకములపై 920 పుటలు.

ఇది ఆయుర్వేదవృక్షములలో విశిష్ట ప్రసిద్ధిజేందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. పై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగ మాచేతయారుచేయబడియున్నది.
శ్లో॥ స్వచ్ఛాహారవిహారోపిన కదాచిద్విషద్యతే ।
మేధాయఃకాంతిజననః కామోద్దీననకృత్యహాన్ ।
బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంతినిచ్చును. హెచ్చుధాతువుపై జేసి కామోద్దీనము గలిగించును అతిమాత్రము, తయ సుఖరోగము మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించు విధానము మందుతో పంపబడును.
వెల 25 మాత్రలు రూ. 5—0—0.
క్యాటలాగులు ఉచితము.
ఏజెంటుకావలెను.

విషయనిర్ణయసభ

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము

బెజవాడ, నవంబరు 2:—ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభావిషయ నిర్ణయ సంఘమునందు నిన్నరాత్రి 45 అనుకూలము, 6 ప్రతికూలము ఓట్లతో లాహోరు కాంగ్రెసునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము సిఫారసుజేయుచు తీర్మానించబడెను. భారత కాంగ్రెసు నర్కింను కమిటీవారు ఏదోవిధముగ తీర్మానించువరకు వేది యుండవలెనను ప్రతిపాదన ఓడిపోయెను. ఎం. తిరుమలరావు గారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. కోటిరెడ్డిగారు ఎదిర్చిరి. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు కోటిరెడ్డిగారిని బలపరిచిరి. అధ్యక్షులకు నాకేశ్వరరావు పంతులుగారు పలువురు కోరినను తమ అభిప్రాయమును డెలుపలేదు.

అధ్యక్షుడు వైస్రాయిప్రకటనను ఖండించుట

మహాసభ నేడు మధ్యాహ్నము జరిగినపుడు సభాధ్యక్షులకు శ్రీ నడింపల్లి నరసింహారావుగారు తమ ఉపన్యాసమునందు వైస్రాయిగారి ప్రకటన వట్టిబూటక మనియు, మనల తప్పు దారి ద్రోక్కించుట కొకయుక్తి యనియు, సభ్యులెల్లరు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కోరక పాటుపడవలెననియు హెచ్చరించిరి.

మహిళాసభ

ఆంధ్ర మహిళాసభ, యీనారమే బెజవాడలో జరుగును. ఇదివరకు ప్రకటించినట్లు నెలఖరన గాదు. త. ప్రె.

నెల్లూరుజిల్లా ఉపాధ్యాయుల సమితి

నెల్లూరు, నవంబరు 2:—నెల్లూరుజిల్లా ఉపాధ్యాయుల సమితి మూడవసమావేశము కళాకాలా భవనమున నిన్న మధ్యాహ్నము ప్రవీణులు యం. వెంకటరంగయ్యగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. ప్రతినిధులసంఖ్య ప్రేక్షకుల సంఖ్య అధికముగ నుండెను. విద్యావిధాన సంస్కరణమును గురించి అధ్యక్షుడు దువస్యసిం చెను. ఉపాధ్యాయుల జీతములను బలెములును అధికము చేయవలయునని ఒక తీర్మానము గావించబడెను. ఆంధ్రజిల్లాలకు ప్రత్యేకముగ యస్. యస్. యల్. సి. బోర్డును ఏర్పరపవలయునని కోరుచు మరెయొక తీర్మానము గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

రాజద్రోహపు ప్రకటనాపత్రము ప్రచురించెనని నొకకాంగ్రెసువాది శిక్షితుడగుట

కలకత్తా, నవంబరు 2:—“ప్రతిజాతికిని ప్రభుత్వవిధానమును సంస్కరించుటకు రాజ్యాంగనిర్మాణముబట్టి హక్కుగలదు, లేదా అట్టిప్రభుత్వమును తుదముట్టించుటకు విప్లవాధికారము ప్రజలకుగలదు” యీ వైవిధ్యమును ప్రకటనాపత్రమునందు జ్ఞానాంజన్ నియోగీయను ఒకకాంగ్రెసువాది ప్రచురించెనని నాతనిపై రాజద్రోహాపరాధముక్రింద ప్రధానరాష్ట్ర మేజిస్ట్రేటు గారివద్ద కేసు లేబడెను. ప్రధానరాష్ట్ర మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయికి 1000 రూప జరిమానా విధించెను. కాంగ్రెసువాది యీశితగుర్చి కలకత్తా హైకోర్టువారికి అప్పీలుచేసెను. హైకోర్టువారు అప్పీలు ప్రోసీవైచిరి. (అ. ప్రె.)

బాచాసాకోగారు చంపబడుట

అమనుల్లాబంధువులు ఇటలీకి ప్రమాణముగుట

పిషావరు నవంబరు 2:—బాచాసాకోగారు 11 మంది అనుచరులతో ఆర్మీపోర్టు భవనము సమీపమున చంపబడిరని రూఢి వర్తమానము వచ్చినది. వీరిని చంపుటకు నాదరుఖాను గారు ఉత్తరువుల నివ్వలేదని రూఢిగ తెలియుచున్నది. వీరిని భద్రముగ కాపాడవలయునను ఉద్దేశము వీరి కుండెను. నాదరుఖానుగారు బాచాసాకో ప్రభృతులను గౌరవపూరితముగ స్వాగత మొసగి గొప్పవిందులను గావించుచుండెరి. ఇందుచే కొన్ని జాతులవారికి ఆగ్రహము కలిగినది. వాజిరి లమ్కరలు బాచాసాకోగారిని అతని అనుచరులను నిర్బంధించి ఆర్మీపోర్టు ఎదుటకు తీసికొనిపోయిరి. అచ్చట అగడ్తలో వీరిని పడవైచి తుపాకులనుకాల్చి అందరిని చంపిరి. బాచాసాకోగారు అతని సోదరుడగు హమీదుల్లా, ప్రధానమంత్రి మర్దాను, గాదెజా గవర్నరు మహమ్మదుసదీను, కాబూలు గవర్నరు మారిఖ మొహిను, సయ్యదు హుస్సేను, యధ్వరు సయ్యదు, నులముఖాదరు ముఫజాహుగార్లు మరెందరు ఈవిధమున చంపబడిరి. బాచాసాకోగారి ఉత్తరువులపై అమనుల్లాగారి బాసమరిదియగు అలి అహమదు జానుగారు చంపబడిన చోటునందే బాచాసాకోగారు చంపబడిరి.

అలి అహమదుజానుగారి భార్య అనుమల్లా సోదరియగు రాజపుత్ర సిరాజుల్ బియ్యసతుగాన, అమనుల్లా సోదరుడగు సర్దారు కబీరుజానుగారు వారి కుటుంబములతో ఇటలీకి ప్రయాణమునున్నారని వార్తవచ్చినది. ఆఫ్ఘిస్తానులో అమనుల్లావారి కుటుంబమునకు చేరినవారుండమాడను ఉద్దేశముతో వీరిని నాదరుఖానుగారు ఇటలీకి పంపుచున్నారని తెలియుచున్నది. అ. ప్రె.

కార్మికవిచారణ సంఘము

డెల్లీలో విచారణ

నూతన డెల్లీ, నవంబరు 2:—కార్మికవిచారణ సంఘము నేటిదినము మధ్యాహ్నము శాసనసభాభవనమున విచారణ ప్రారంభించెను. గౌ॥ శాస్త్రిగారు దేశస్వస్థతజేందుటచే వారు హాజరుకాలేదు. విచారణసంఘమువారు ఏబెల్ (ఫాక్టర్ ఇన్ స్పెక్టరు) సర్దార్ మహతబ్ సింగు, పారిశ్రామిక సర్వేయరు, పి. ముకర్జీ శ్రీరామ్, టెలరు పంజాబు వర్తకసంఘ ప్రతినిధి మొదలగువారి సాక్ష్యము గైకొనిరి. కార్మికులకు వారు అనారోగ్యముగా నుండుకాలమున వారికి జీవనాధారముగనుండుటకు కొంత ద్రవ్యము ఇవ్వనూర్చు చేయవలెనని యీసాక్షి తమ అభిప్రాయముగ తెలిపిరి. పారిశ్రామిక కార్యాలయములలో పనిచేయు కార్మికులు తమ పనులను తిన్నగా చేయుటచేతను వీరిచే ఒక దినమునకు తయారగు సరకుల మొత్తము తక్కువగుచున్నది. ఈ కారణమువల్ల కార్మికులు ప్రతిదినమును పనిచేయు గంటలపరిమితిని తగ్గించుకొండదని వీరు సాక్ష్యమొసగిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర హిందూస్థానీ సేవాదళసభ

డా॥ హార్దికరు అధ్యక్షత వహించిరి (ప్రత్యేకవిలేఖరి)

జెజవాడ, నవంబరు 2:—నేటి ఉదయమున ఆంధ్ర హిందూస్థానీ సేవాదళసభ డా॥ హార్దికరుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. నాయకులందరు సభ నలంకరించిరి.

నేటి ఉదయమున విజయవాడకు వచ్చిన శ్రీయుతులు వేమవరపు రామదాసు పంతులు, యస్. సత్యమూర్తి గార్లు హాజరు వచ్చిరి. సభాకార్యక్రమము ఉదయము 7 1/2 గంటలకు జాతీయ గీతములతోను ప్రార్థనలతోను ప్రారంభమయెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు మతం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారు ప్రతినిధులను ఆహ్వానించుచు ఆంధ్ర సేవాదళముయొక్క ప్రారంభాభివృద్ధులు తెలిపిరి. సేవాదళసభయొక్క పూర్వ అధ్యక్షులును, ప్రస్తుత అధ్యక్షులను ఆగు దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు అధ్యక్షుని వెంకట రమణయ్యగార్లు, పొగడిగి. యువకులు సేవాదళము చేరవలెనని ఉద్ఘోషించిరి. సేవాదళ సభ్యుల శిక్షణకు గాను దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు శిక్షణ కార్యక్రమ ప్రారంభించెదనని వీరు నుడిపిరి.

శ్రీయుత దేశోద్ధారక నాగేశ్వర రావు గారు అధ్యక్షులు గను డా॥ హార్దికరుగారిని సభికులకు పరిచయముగల్గించిరి. భారతదేశ విమోచనమునకు పాటుపడు సంస్థలలో హిందూస్థానీ సేవాదళము యొకటి. డా॥ హార్దికరుగారు యీ సంస్థయొక్క స్థాపకులు. భారతీయులను కార్యమరంగులగు చేయ వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు.

శ్రీయుత డా॥ హార్దికరుగారి ఉపన్యాసము

శ్రీయుత డా॥ హార్దికరుగారు తమ అధ్యక్షిపన్యాసము నొసగుమా హిందూస్థానీ సేవాదళముయొక్క పుట్టుక అభివృద్ధి సేవాదళముయొక్క ఆశయములు, కార్యక్రమము యీ విషయములు వివరించిరి. ఈ సేవాదళము రాజకీయమైనట్టిది యను మిలిటరీ సంస్థగను పరిగణింపవలెనని నుడిపిరి.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్య యుద్ధమునందు హిందూస్థానీ సేవాదళము జాతీయ సైన్యముగ నెగడి కాంతిమార్గమున వీరు యీ కార్యము సాధించెదరని నమ్ముచున్నాను. ఆంధ్రదేశమున యీ ఉద్యమము ప్రారంభమైపట్టికిని ఆంధ్రదేశము వారు ప్రస్తుతము ఉద్యమమునందు శ్రద్ధ తీక్కువజేయుటకు నేను నిరసింపజేయుచున్నాను. ఇకమీదటనే నను ఆంధ్రులు సేవాదళ ఉద్యమమున తగిన శ్రద్ధవహించి వాలంటీరుదళమును స్థాపించెదరని నమ్ముచున్నాను. సమావేశమునందు కొన్ని తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

డా. రవీంద్రనాథ తాకూరుగారు నూతననాటకము రచించుచున్నారనువార్త నిరాధారమైనది.

కలకత్తా, నవంబరు 2:—డా॥ రవీంద్రనాథ తాకూరుగారు కొన్ని ఉపన్యాసములనిచ్చుటకు పోర్చుగల్ దేశమునకు పోయిరి. ఆహ్వానింపబడిరినియు డా॥ తాకూరుగారు ఒకనూతన నాటకమును రచించుచున్నారనయు పత్రికలందు ప్రచురింపబడినవార్త నిరాధారమైనదని డా॥ తాకూరుగారు అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సు వారితో చెలిపిరి. ఈ వైవార్త డా. తాకూరుగారి గృహమునందు ఒకతన అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సునకు తెలిపెను. వాత్సనిజమని అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సువారు నమ్మిరి. (ఆ. ప్రె.)

డా. మాంజీగారిని ఒకమహమ్మదీయుడు కొట్టుటకు ప్రయత్నించె ననువార్త అసత్యము. నాగపూరు, నవంబరు 2:—డా. మాంజీయం, యల్. ఏ. గారు అఖిలపక్ష సమావేశమున హాజరుగలకు డిల్లీకి వెళ్ళుకొని యున్నారని ప్రచురింపబడిన వార్త నిరాధారమైనదని తెలిపెను. ఈ నిరాధారమగువార్త పుట్టుటకు కారణమేమని డా. మాంజీగారు ఆశ్చర్యము నొందిరి. ఏమహమ్మదీయుడు తన్ను కొట్టుటకు ప్రయత్నించలేదని నుడిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

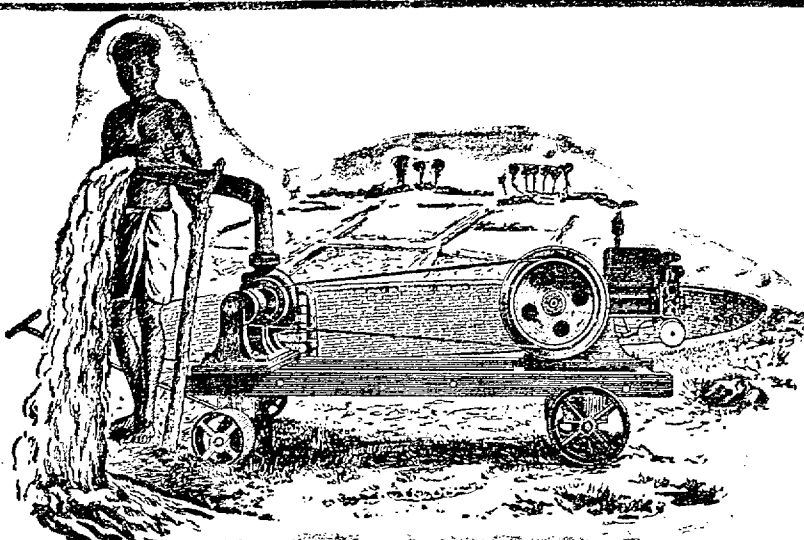
ఆర్ 101 నాకావిమానము 14 గంటలు పయనము సత్వి కాల్మింగ్ కేరసు.

కేడరిస్

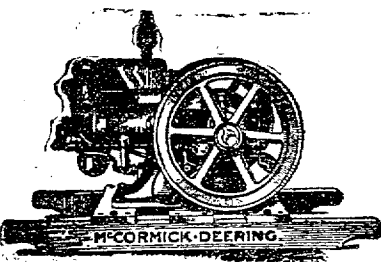
గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము. లోక ప్రసిద్ధమున ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందరునుచదువ తగినది. నువంబరు 2 లో వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణ గారి ఆమూల్యము రూ॥ 50. ధర 0-0-0. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, చుచిలీవట్టణము.

కరంటు అక్కౌంట్లు:—యేమియు ఖర్చులేకనే ఖాతాలు పెట్టబడును రోజు నిలువలపై వడ్డీ యివ్వబడును. ప్రారంభ ఖర్చులు యేమియు అవునరములేదు. సేవింగ్స్ బ్యాంకు అక్కౌంట్లు:—రు 5/- ల స్వల్ప మొత్తములతో ప్రారంభించబడును. నెలసరి కనీసపు మొత్తములపై నూటికి రు 4/- లు వడ్డీ యివ్వబడును. ఫీ క్వెడ్ డిపాజిట్లు:—నూటికి నాలుగు రు 6 రు 12 వడ్డీతో 12 నెలల డిపాజిట్లు పున్నుకొనబడును. 5000/- అంతకు మించిన మొత్తములకు సం॥ రమునకు మించిన కాలమునకు ప్రత్యేకరేట్ల వడ్డీ యివ్వబడును. ఆఫీసుకు వ్రాసిన తెలియగలవు. అన్ని విధములగు బ్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయును. ధరభాస్తుపై రూల్సు నకలు సంపాదమును. భౌ॥ పట్టాభిశీతారామయ్య, దోర్నల శోభనాద్రిశాస్త్రి, మేనేజింగు డైరెక్టరు. సెక్రటరీ.

మాక్ కార్ మిక్ డీరింగ్ ఇంజను

ఎచ్చట నమ్మకముగా పనియొనర్చు పవర్ గూసెట్ అవసరమో, అచ్చటి కనుకూలమైన ఇంజను యిదియే. పెట్రోల్ తో బయలుదేరును. కిరోసిన్ చేత పనిచేయును.

1 1/2, 3, 6, 10 హె. పి. పైజులలో తయారైనవి.

మధుర కోయంబుత్తూరు బెంగుళూరు బెజవాడ

VOLKART BROS ENGINEERS

ఆర్మీవిమాన్ వీధి, మద్రాసు.

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!! కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి. శ్రీ మదాంధ్ర వచన భారతము (రెండు సంపుటములు) సభా, అరణ్య, విరాట, ఉద్యోగపర్వములు భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌత్తికపర్వములు శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది. 1600 పేజీలు గలది. రెండుసంపుటముల మునుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0 అలస్యముచేసిన ఆశాభంగము కాగలదు. మేనేజరు:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము. పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు. వరస:—పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము. ఆర్డరులోను సగమునామ్మ అడ్వాన్సుగా పంపనొరదము. రైల్వేస్టేషన్ సమీపము దారికి రైల్వేముందుగా పంపబడును.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

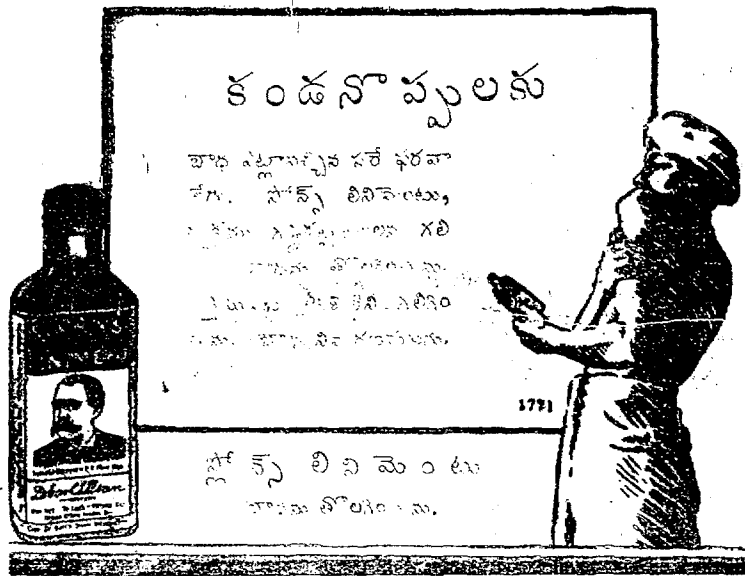
(గ్రంథకర్త:—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు) తిప్పకీయు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు. సరియైన భాషలో వ్రాసినది. కాగితములు పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు. ధర రు 2. 5 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మహాభారత విమర్శన

గ్రంథకర్త:—పెండ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

పాండవులు భారతీయులుగాక త్రివిధపదేయ లలియు, కారవరాజ్యాదులు కాదనియు, ద్రౌపది పంచభర్తృక కాదనియు, ద్రౌపది వస్త్రాహరణగాథ యనర్థ మనియు శ్రీకృష్ణుడు లోకోత్తరవ్యక్తి యనియు ఇంక ననేక విషయములు చేర్చి "మహాభారతవిమర్శన" అను పేరుతో నీ విమర్శగ్రంథము వ్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భరతిఖండ పటము ప్రత్యేకముగ అచ్చుత్రించి చేర్చబడినది అందఱును చదువవలసింది 260 పేజీల ఉద్దగ్రంథము వెల రూ॥ 1-4-0లు మాత్రమే.

రెడ్డిబదర్లు, రాయవరము తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

పీఠ
అహింసాపరిమార్గము

డి గ్రేట్ ఇండియన్ అగ్రికల్చరల్ బ్యాంకు, లిమిటెడ్.

1913 సం॥ ఇండియన్ కంపెనీస్ 7 - ఆఫ్ ఫ్లూ డివిజన్, కాబడినది

ప్రధాన స్థాపకులు:—శ్రీయుత కందాలం జయరామారావుగారు

అంగీకరింపబడి, జారీకాబడిన మూలధనము 5 లక్షలు ఈ మొత్తమున ధైర్యకర్త అనుమతిని 25 లక్షల వరకు పెంచుచుటకు హక్కును పొందియుండిరి.

బ్యాంకువారి పూర్వమైన మోతుబరితనము

1886 వ సం॥ ఇండియన్ సెక్యూరిటీస్ ఆఫ్ ప్రకారము గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీస్ కొరకు, కంట్రోలు జనరల్ గారి యొక్క బ్యాంకువారు ప్రతిపాదన వహించిన వాటా మొత్తములోను, ప్రీమియములను సామూహ్యము నాల్గవంశాడి పోజీటు చేయగలరు. పశువుల రిజిస్ట్రేషన్, సర్టిఫికేటుదాన్ యొక్కయు, నాటాదార్ల యొక్కయు కేసులను గాను జూరీలుగా రెండు లక్షలు అనునటు రాబడిలో నాల్గవంశాడు ఉంచబడును.

ముఖ్య దేశములు

1. పశువుల రిజిస్ట్రేషన్ (బ్రాంచి:—పశు సంరక్షణాలయములు, పశు వైద్యశాలలు ప్రతి తాలూకాయందు యేర్పఱచి తద్వారా ప్రభుత్వ సహిత మధారపడియున్న రహితాంగమునకు ముఖ్య జీవనోపకారములకు పశు సంఘమును (అనగా ఆవులు, యెద్దులు, కేరెలు, దున్నలు వగైరా) నేటికి వారి బారినండియు, దొంగుమొదలగు అంటు వ్యాధ్యముల నుండియు తొలగించి దేశమునందు పోషకపంటల నభివృద్ధి పఱచి యిహలోక సౌఖ్యమును, పరలోకముక్తిని బడయు గోరటకై వీరి ప్రధమ ముఖ్యాశయము.

అందులకు గాను, పశువులను బ్యాంకునందు రిజిస్టరు చేసినది మొదలు 1000 ర చందాయము, స్వభావిక మరణం దాయము ధరకాలమున కట్టుచు, ఆ పశువును సంరక్షించిన వారికెల్ల, వారి పశువు దైవికముగా స్వభావ సిద్ధమైన మరణము పొందిన వెంటనే యీ బ్యాంకువారు అట్టి పశువు కిమ్మతము, అనగా రిజిస్టరు మూల్యమును, మరణించిన పశువునానె తిరిగి యింకొక పశువును సమకూర్చుకొనుట కనునగరితని యిచ్చెదరు. ఇలా చేతుచే నైనను ప్రజలు వారి పశువులను కీటికీవాని సాలు చేయకుండురు గాక! ఇహపర సుఖదాయకము!!!

2. సహకార చీటి ఘండు (బ్రాంచి:—మీకు వ్యవసాయమునకు గాని, వాణిజ్యమునకు గాని, పెట్టుబడి విషయము లో, చీటి ఘండు సహకార వద్దతిని జేరి, వడ్డీకాని అప్పును సరియైన హామీల మీద పుచ్చుకొని, తిరిగి మాన వాయిదాల మీద తీర్చుకొని సుఖ జీవితములు గండు!!!

3. నేవీంగు బ్యాంకు ఇన్సూరెన్సు డిపోజిట్ (బ్రాంచి:—మీరు పడుచుతనముండే రాబోయేడు వార్షిక దశయందు ఒకరి మీద నాధారపడు నందరను లేకుండగన, ఒకవేళ యీ లోపుగా యెప్పుడైన అనసాన కాలము సంభవించిన, అనగా ఆపత్కాలమున కడ్డు పడుకొనితని, యీ బ్యాంకునందు గల నేవీంగు బ్యాంకు ఇన్సూరెన్సు డిపోజిటు సర్టిఫికేటు హాల్డరుగా జేరి, అనగరమైన యేవిధమైన జామీను లేకయే 100 1 కి సం॥ కు 9 రూపాయల వడ్డీ మీద ఆ 8 లును గాని ఎక్కువ వడ్డీ బాధలకు లోనుగోకుడు.

4. బ్యాంకింగు రూల్సును, యితర ఋణముల పద్ధతులను, తదితర సంగతులు తెలియగోరువారు బ్యాంకు హెడ్ ఆఫీసునకు 4 అణాలు విలువగల తపాళ విక్రలను పంపిన బడయుగలరు.

WANTED.

Few energetic and influential men having sound knowledge of English for the posts of District Secretary, Taluk Secretary & Firka Secretary on a monthly salary of Rs. 80, 60 & 40, with consolidated office allowances not exceeding Rs. 70, 40 & 20 respectively ALL THE APPOINTMENTS ARE PENSIONABLE AFTER 20 YEARS APPROVED GOOD SERVICE The candidates applying for the posts of Dt Secretary, Tq. Secretary and Firka Secretary must be prepared to furnish an immovable property security worth not less than Rs. 5000, 2000, 1000 respectively along with an encumbrance certificate for 12 years; and they must further qualify themselves for the posts by holding 100, 50 & 30 shares of the Bank on payment of Rs. 1150, 575, & 345 respectively Further particulars can be had either in person or against 4 As. worth of stamps.

Apply immediately to —

M R. Ry. K. JAYARAMA RAO PANTULU GARU,

Founder, Promoter & Chief Engainizing Director,

The Great Indian Agricultural Bank, Ltd., Vizagapatam, S. India

విదేశ వార్తలు

భారతదేశ ప్రభుత్వవిధాన ప్రకటనము

శేనాల్లునూనూపత్రిక యభిప్రాయము

(నూటగు)

లండన్, నవంబరు 4.—సర్వోచేతనకలవలె గాక శేనాల్లునూనూపత్రిక సంపాదకునిగనుక 1917 ఆగస్టుప్రకటనముకే త్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సాగింప బలమొన్నందుల కెంతయు సంతసింప. ప్రమాంతిగములుగ స్వసరిపాలనసంస్థల నిచ్చెదమని యిది ప్రకటించినది. మహా మూలము భారతదేశము కడనట్టి ఆయుధసామగ్రి యొక ముఖ్యముగ వ్యయం. కాని తత్క్షణము ఏర్పడుటకు వీలుబడదు.

సైమను కమిషను విచారణసంఘము

నాగ జాతీయ యువ ముఖమును బడయబాలకపూవులు సైమను కమిషను సభాగారి నిష్కార మొనరించినది. ముఖ్యులగు ఆ భారత జాతీయ ముగ్ధులు ప్రాతినిధ్యమును సహకారమును బడయబాలక కమిషను సభాగారి కట్టవలెను. వారి యువముగ బడయబాలక కమిషను సభాగారి కట్టవలెను. వారి యువముగ బడయబాలక కమిషను సభాగారి కట్టవలెను.

సర్ కూర్తా వెంకటరెడ్డిగారు మరల ఆస్వస్థులుగ నుండుట

(నూటగు)

లండన్, నవంబరు 4:—సర్ కూర్తా వేంకటరెడ్డిగారు శనివారము నాడు మరల ఆస్వస్థులుగ నుండుట ముండుముమీదనుండి లేచుట లేదని మారిటబుబర్గు వార్తలు చెలుపుచున్నవి.

తాను ఇండియాకు బోయివచ్చుటకు సెలవు తీసికొని నున్నాడననుమాటలు ఆబద్ధమని రెడ్డిగారు ప్రతికూటానిధితో తెలిపిరి. ఇండియాలో యధికారులు తనను రమ్మచువరకు ఇక్కడనే తన యువ్యోగపరిమితి కూర్చురగ వరకు నుండెన సనిరి.

“స్థలమందున్న నానిమాటనే గ్రహించెదరు”

ప్రమాదము లేదు

(నూటగు)

లండన్, నవంబరు 4 —ఇండియాప్రభుత్వ విధానమును గూర్చి ఇంగ్లీషులు ప్రభుత్వమును కష్టపడెదమని తెలుపుటకు ప్రాముఖ్యతను కన్సర్వేటివులు మానుకొని తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధి యధికారమునకును ఆయన అనుబంధించు వర్తకును ప్రతిపాదముగనుండు పనులను చేయవలె తెలియుచున్నది. కాను స్వసభలో కన్సర్వేటివులు అభివేసనతీర్మానములను గావించెదరను వార్తలు నిందార్తము లనుచున్నాడు. రాబోవువర్షలో ప్రభుత్వమువారు స్థలమందుండి సంగతిసందర్భములను తెలిసికొని ప్రవర్తించువాని మాటను వివేదమని తెలిపెదరట.

రాజ ప్రతినిధి ప్రకటనము

“స్పెండరుగా” యభిప్రాయము

(నూటగు)

లండన్, నవంబరు 3:—పూర్వము చెప్పమినిస్తగు గాబట్టి ప్రకటన సందర్భముననున్న స్పెండరుగారు రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును గూర్చి ఇట్లు డియరీనూనూ పత్రిక లో డెలుపుచున్నాడు:—యందు భారతదేశమును వీలుబడగూర్చి రాజప్రతినిధి ప్రకటన ఏమియు చెప్పబడలేదు ఇట్టి ప్రకటనమును 1927 సంవత్సరముండి 12 సార్లు గావించిగాని భావిపరిపాలనావిధానమునుగూర్చి చెలుపు లేదు

కొమ్మనపంతులుగారు.

6 ఈ జిల్లాలోని జమీందారీయగు తెల్లరసు ఆంధ్ర జమీందారీయగులసంఘ సభ్యులుగా చేరుటకును "జమీందారీయగుల నిధి" కి యధాశక్తిగా విరాళముల నిచ్చుటకును యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

7 మునుగు వెంకటాచార్యులకాదు యేజినీలూ జేర్చియుండియున్నారు ఎట్టేటులాండు ఆప్తు వానికి వ్యాపించునట్లు ట్టుము సురూ చెయ్యవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ॥ పునలూ కోడరామయ్యగారు..

ఆ॥ మల్లిపూడి పద్మమరాణగారు.

8 యూనియన్ బోర్డులో లోకల్ బోర్డులోను ఎట్టేటుకు సంబంధించిన ఉద్యోగస్థులను మెంబర్లుగా పుండెనుడేలానున లోకల్ బోర్డు ఆప్టులో నిబంధనకేర్యరచనలయనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ॥ తెలివీరన్నగారు.

ఆ॥ మల్లాల గోపాలరావుగారు

జమీందారీ గ్రామాదులలోని పుంతెలున్న మార్గము లున్న ఇర్రీక్షను చెరువులుగాని చెరువులున్న వాటిమీద చెట్టువైరా ఫలసాయములను, లోకల్ బోర్డు స్వాధీనము లో లేనివల్ల సంపూర్ణముగా సదరుబోర్డు ల స్వాధీనము చేయుటకు జిల్లాబోర్డువారును, గవర్న మెంటువారును తగిన చర్య దీనికొనవలసినదని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ॥ రావిపాటి సత్యవారాయగారు.

ఆ॥ రామ బాపన్నగారు

(ప్రవీణులచేతికి)

ఆంధ్రదేశ యువజనమహాసభ

శ్రీ కె. యస్. వారిమన్ గారు అధ్యక్షతనహించుట

శ్రీ నల్లభేరి వెంకటాచార్యులగారి ఆహ్వానము

ఆంధ్రదేశ యువజన మహాసభ అత్యంతోత్సాహముతో నేటి మధ్యాహ్నము 4-30 గంటలకు బొంబాయి యువజన నాయకుల శ్రీ. కె. యస్. వారిమన్ గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయెను. పిన్నలు, పెద్దలు, స్త్రీలు, పురుషులు, ఎల్లరును సభ సలకరించి నిరసభికకాతూహలమును గవ్వరచిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకౌప్యస్వాసము గావింపబడినపిమ్మట శ్రీ మొసలిగంటి తిరుమల రావుగారు శ్రీ వారిమన్ గారి అద్భుత ధైర్య సాహసములకు, వారి యువజన వికీరణతక్తిని, వారి త్యాగశీలమును, దేశసేవాభిరతిని ప్రశంసించుచు అధ్యక్షులు గా సుపపాదించిరి.

శ్రీ శేరణు రామస్వామి చౌదరిగారు ఉపపాదనను బలపరచి పిదప అధ్యక్షులు ఉపస్వాసము గావించిరి.

శ్రీ నాగేశ్వరరావు గ్రంథాభియంత్రము

గం॥ ౧-౧౧ వరకును చేయించి శ్రీ నాగేశ్వరరావు గ్రంథాలయసంఘము వారి సమావరమున శ్రీ శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి యాలయమునందు 29-10-29 తేదీని పౌరమహాసభ సమావేశమైనది. ఆసభకు మ. శ్రీ వైశ్యరాజు వేంకటరాజు గారధ్యక్షత వహించిరి. ఆసభయందు పల్లకమిడి రాజావారి కళాకళా పండితులును సుప్రసిద్ధ ధర్మజ్ఞ మూర్ధస్యులనును బ్ర శ్రీ వాసా సూర్యనారాయణ శాస్త్రిలవారు యువశ్రీవివాహ విషయమై యిదివఱక నేరలు తెల్పిన పూర్వావరపక్షముల జర్పించి విమర్శించి బుటకుమతీవివాహములే శాస్త్రసమ్మతిములని సప్రమాణముగా సిద్ధాంతీకరించిరి. పిదప సభాసదులు శ్రీహర విలాస శారదాగారి బాల్యవివాహ నిరోధకశాసనము నంగీకరించి శాసనముగావించిన సామ్రాజ్య శాసనసభవారికిని రాజప్ర తినిధికిని పదునెను మాసములనుండి నేటివఱకు విశాఖపట్టణము ఘోషలు సిద్ధపఱచుగల దేశమునం దీవిషయమై యఖండప్రచారము గావించిన బ్ర. శ్రీ వాసా సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారి కిని ప్రశంసాపూర్వక నిందనములర్పించుచు నేకగ్రీవముగ తీర్మానించి జయజయధ్వజములతో సభ ముగించిరి

కార్యదర్శి.

శాస్త్రోక్తముగా తయారైన బౌద్ధములు శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదశాస్త్రాలయము, తిరు పతిలో హాళుకును, ధరల జ్ఞాబితా ఉచితముగా పంపబడ ను.

ఈ దిగువవిలాసమునందు నమ్మక

ప్రధానోపాధ్యాయుడు,

యస్. వి. యస్. కాలేజి, తిరుపతి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర య మహాసభ

శ్రీ నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

శ్రీ జయంతిపురం జమీందారుగారు ఆహ్వాన మొనంగుట

నాయకుల సందేశములు

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

11 వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ నేటి మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు విజయవాడ "దుర్గాకళామందిర" నుందు గంటూరు పురపాలకసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయెను రాష్ట్రీయ సభకు విదారువందలమందికి పైగా వివిధచుండలములనుండి ప్రతి నిధు లరుచెందిరి. సభాభినయము, విశాలముగ వేదికయును నాయకులతో, ప్రేక్షకులతో, ప్రతినిధులతో సంపూర్ణ నిండి పోయెను. అధ్యక్షులు వాద్యములతో సభాభవనమునకు గొనిరా బడిరి. ప్రప్రథమమున గంటూరు కారదానికేతన బాలికలును, బెజవాడ మైయర్ ఎలిమెంటరీస్కూలు విద్యార్థినులు, శిఖరం పట్టాభిరామలుగూ, కొండపల్లి జగన్నాథదాసుగారు భరతమత్తేస్తుతమును గావించిరి.

జయంతిపురం జమీందార్లు శ్రీ దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాదు బహదూరుగారు ఆహ్వానసంఘము తరపున అధ్యక్షోపన్యాసమును గావించినపిదప నాయకుల సందేశములు సభయందు జరుపబడెను.

నాయకుల సందేశములు

ది॥ బి॥ మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారును, హైదరాబాదునుండి వామన్ నాయకుగారును, బుర్రా సత్యనారాయణగారు, గద్దె రంగయ్యనాయకుగారు, హైదరాబాదు నుండి మేజరు నాయదుగారును చెన్నపురినుండి డాక్టరు పి. వరద రాజులునాయదుగారును, వి. వి. జోగయ్యపంతులు, సి. వి. చింతామణి, సుబాష్ చంద్రబోసుగారు సభకు రాజాలనందలకు విచారమును చెప్పి, మహాసభలు జయప్రదముగా జరుగుట కాశించిరి

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

చెన్నపురినుండి యిట్లు పంపింపిరి. "మహాసభ జయప్రదముగా జరుగుగాక. కాంగ్రెసు పరమావధి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముగా మహాసభ తీర్మానింప గోరుచున్నాను (హర్షధ్వనులు) వైసురాయిగారి ప్రకటన నంగీకరింప నిరాకరింపలేను. కలకత్తా తీర్మానమునకే బద్ధులుగా నుండవలెను (హర్షధ్వనులు ఈతంతి జగువునపుడు సభ్యులు తమ హర్షమును అధికముగా ప్రకటించిరి

గౌ॥ సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు

చెన్నపురి శాసనసభాధ్యక్షులగు గౌ॥ సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారిట్లు సందేశపంపిరి. "సభలు జయప్రదముగా జరుగుగాక! రాజప్రతినిధిగారు నవంబరు 1 వ తేదీని గొప్ప గొప్ప ప్రకటనను గావింపబోవుచున్నార దానిని గురిం మీరందరు జాగ్రత్తగా ఆలోచింపవలెను. బాధ్యతగల నాయకులందరును డిల్లీయందు సమావేశమగుచున్నార గావున వారి యభిప్రాయమును తెలిసికొని, వారు చెప్పిన మార్గము ననుసరింతురని కోరుచు, ఈ లాపుగ ముందుగనే ప్రకటనపై యభిప్రాయమును వెల్లడింపకుండురనియు కోరుచున్నాను" అనిరి.

శ్రీ న్యాయ వేంకటాచార్యులగారు దేశమునకు ఆచరణయోగ్యమగు విధానమును సమకూర్చునని సందేశ పంపిరి.

డాక్టరు బి. పట్టాభిసేతారామయ్యగారి తరతి

ఆంధ్రరాష్ట్రము తరపున ఢిల్లీ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ కరిగిన శ్రీ డా॥ పట్టాభిసేతారామయ్యగారి క్రిందతంతి వార్త నంపిరి.

"కాంగ్రెసు, లిబరల్ జాతీయపక్షవాదుల అభిప్రాయ మిట్లున్నది "నాలుగు వరతులపై బారతజాతి సహకారమును సలుపనంగీకరించుచున్నది. (1) రాజకీయ ఖైదీల నందరును తక్షణమే విడుదలచేయింపవలెను. (2) రాండుచేతిలు సమావేశమున దలిప్రతినిధులందు కాంగ్రెసుపక్షమువారి రధికముగ నుండవలెను. (3) అధినివేశ స్వాతంత్ర్య నిర్మాణవిధానమును గురించి సమావేశము చర్చించవలెను. (4) నాతనకేక ముదయించినటులు నేటి నుండియే పరిపాలనను పునరుద్ధరింపవలెను. సమావేశమును శీఘ్రముగా జరుపవలెను. నేను 5 వ తారీఖునకు బెజవాడమీదుగా వెళ్లుచున్నాను నాటివరకు సమావేశమును నిలుపవలెనని నన్ను అట్లు ఆపుడు." ఈ తంతివార్తను సభ్యులు తాస్సాముతో నాలకించిరి.

పిదప అధ్యక్షులు తమ యుపస్వాసమును గావించిరి. అనంతరము శ్రీ దేశోద్ధారక కె నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆప్పటికి సభ ముగింపబడినదని ప్రకటించుచు, శ్రీ పట్టాభి సేతారామయ్య పంతులుగారు 5 వ తేదీ ఢిల్లీ నుండి రానున్నందున నాటికినిగూడ రాష్ట్రీయసభను జరుపుట సముజనముగా నుండుననియు, వారు చెప్పు విషయముల నాలకించి మన నిర్ణయమును గావించుకొనవచ్చుననియు పత్తిరి.

సభ కరుచెంచిన ప్రముఖు లెవలం దీదినన నుదాహరించినవారుమాడ గలరు:- శ్రీ. సి. రాజగోపాలాచారి, కే. యస్. నారిమన్, దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులు, దేశోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులు, ఆంధ్రభీష్మ స్వామి సుబ్బారావుపంతులు, చెన్నపురి శాసనసభా ప్రతిపాల పక్ష నాయకులు పి. సి. వేంకటపతిగారు, కె. కోటిరెడ్డిగారు, విక్రమ వేంకటరత్నం చౌదరిగారు, వి. కౌశ్యరరావుగారు, కె.వి.ఆర్. స్వామినాయకుగారు, డాక్టరు, బి.స. బ్రహ్మయ్యగారు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణపంతులు, మొసలిగంటి తిరుమలరావు, ఆత్మహరి గోవిందాచారి, వి. ముత్. శాస్త్రి, మండపాక రంగయ్య నాయుడు, మాగంటి బాపినీడు, వెన్నెటి సత్యనారాయణ, జె.వి. నారాయణ, కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య, దళి శివయ్య, పి. ఆంజనేయులు, డి. నారాయణరాజు, పి. శేషతల్పకాయ, యమ్. పల్లంరాజు, మారిన నరసన్న, నజీర్ మహమ్మద్, గౌ. సుబేగ్ సాహేబ్, శిఖరం పట్టాభిరామలుగూ, బి. వియ్యన్న, టి. విశ్వనాథం, నేతి వెంకటచలపతి, శిష్టా సాక్షిసోమయాజులు, శేరణు రామస్వామిచౌదరి, కల్లూరి చంద్రమూర్తి, జి.వి. పున్నయ్యశాస్త్రి, అంచె శివయ్య, చింతామణి బాపయ్య, కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తిచౌదరి, కళా వెంకట్రావు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, జె.వి. నారాయణ, స్వామి తి నారాయణమూర్తి, పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, గజపల్లి రామచంద్రరావు, కలిండిగంగరాజు, బసవరాజు వెంకట అప్పారావు, కొడాలి శివరామకృష్ణారావు, శివలెంక పున్నయ్య

ఆంధ్రదేశ జమీందారి రయితుల సభ

రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహింతురు

6 వ తేదీన బెజవాడలో జరుగును

బెజవాడ, నవం 4-ఆంధ్ర సభల ప్రచురణ శాఖవారు యిట్లు తంతివార్త నంపుచున్నారు-ఆంధ్రదేశ జమీందారి రయితులసభకు విశ్వనాథ దాసుగారు అనివార్యముగ ప్రతి బంధకము లుండుటచే అధ్యక్షత వహింప జాలనని చెలిపినందున గౌ॥ వే॥ రామదాసు పంతులుగారిని కోరగా వారు అంగీకరించిరి. సభ వారిఅధ్యక్షతను 6 వ తేదీన జరుగును. ప్రత్యేకముగ ఆహ్వానము లంపుటకు వ్యతిరేకమందున దీనినే ఆహ్వానముగ నెంచి జమీందారి రయితులందరు విచ్చేసి సభ జయప్రదముగ నొనర్చెదరని నమ్ముచున్నాము.

ఈ దిగువవిలాసమునందు నమ్మక మైన బంగారు, వెండినగలు దొరకును శ్రీలక్ష్మీ జ్యాయలరి కంపెనీ బెజవాడ

ఆంధ్రమహిళాసభ, బెజవాడలో

3 వ తేదిన గూడెను

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి తుర్లపాటి రాజేశ్వరిమ్మగారి ఉపన్యాసము

సోదరిమణులారా; ప్రతినిధులారా!

ఆంధ్రదేశముయొక్క వివిధ ప్రాంతములనుండి స్త్రీజాతి యొక్క అభివృద్ధియే మదియందిడుకొని కడు వ్యయప్రయాసల కోర్చి ఈ మహాసభకు విచ్చేసిన సుప్రసిద్ధులగు సోదరిమణుల కందరకును మావిజయవాడ పురస్థ్రీలపక్షమునను, ఆహ్వానసంఘము వారి పక్షమునను హృదయపూర్వకముగ స్వాగతముసంకుచున్నాను. మాయాత్మికులలో చాల లోటుగలవు. మా యోర్నాటులు మిగుల ఆసంతృప్తి కరముగా నున్నవి. మీకు సౌకర్యములు మేము సరిగా చేయజాలకపోతిమని నాకు తెలుసును. కాని మీయందలిగౌరవముతోను ప్రేమతోను మాహృదయములు నిండియున్నవి గావున మాయాద్వేష్యులను మాత్రమే తాము గ్రహించి మా లోపముల నన్నిటిని సోదరిహృత్పూర్వముతో మన్నించి చరిత్రాత్మకమును పానమునైన విజయవాడ పురస్థ్రీలసంఘ స్వాగతమును దయతో గైకొనవలెనని సవినయముగా వేడుచున్నాను.

మన మాతృభూమియగు భరతవర్షము సేడు పరాధీనత నుండి తప్పించుకొని స్వతంత్రమును పొందవలెనని తీవ్రముగ ప్రయత్నము చేయుచున్నది. తక్షణము సంపూర్ణముగ దొమిని యను స్టేటసు అన్ని పక్షములపాఠిచేతను వాంఛింపబడుచున్నది. నైపునకవిమను బహిష్కరింపబడినది. ఆటవిషాగ్ర ప్రయత్నములో పంజాబుకేసరి, స్త్రీలపాటికి కల్పతరువు, దేశభాంధవుడునగు లాలలజపతిరాయి లాటిచెట్టలచే మరణించినాడు.

ఏమూలమోచినను నిర్బంధవిధానములు సంపూర్ణముగా సాగింపబడుచున్నవి. పెక్కుమంది సాయకులు యువకులు ప్రభుత్వము వారి చేరసాలలో నున్నారు. రాజకీయక్షేత్ర సౌకర్యములకొరకు యువకులను, ధీరులను నగు జతీంద్రుడు లాహోరు జైలులో తన ప్రాణములను సమర్పించినాడు. ఆతని మృతకేళిబరమునకు జరిగిన గౌరవము రాజాధిరాజులకును జరుగలేదు. ఆంగ్లేయపార్లమెంటులో స్వలాభాపేక్షపరులగు ధనికుల మాఖామందుల పార్టీ (కాన్సర్వేటివ్) పడిపోయి ఉదాసర్వభావులగు కార్మికపక్షము అధికారమునకు వచ్చియున్నది. గవర్నరుజనరలుగారు ఇంగ్లాండునుగూడ నూతనమంత్రులతో సంప్రదించి మరల వచ్చియున్నారు. ఇంగ్లాండు గవర్నరు మెంటువారు హిందూదేశీయ నాయకుల సమావేశముకంటే పిలచి హిందూదేశ రాజకీయ సమస్యలను పరిష్కరింతురనియు వదంతులు వ్యాపించియున్నవి. కొద్దినెలలలో గొప్ప రాజకీయసంస్కరణలు నచ్చునని భారతీయులు యెదురుచూచుచున్నారు. రెండుకోజులపూర్వముగా వైస్రాయి ఇర్విను ప్రభువుగారు హిందూదేశీయులకు సందేశము నంపి దేశనాయకులసమావేశము సేర్పాటుచేయ సంకల్పమును వ్యక్తపరచియున్నారు. సత్వర అధినివేశనావ్యతంత్ర్య మయినను హిందూదేశమున కివ్వకుండుట కడు ఆసంతృప్తికరము. అయినను సర్వవత్సనాయక సమావేశము సమకూర్చునందుట కుధదాయకము. ఈ సమావేశఫలితముగ స్వరాజ్యప్రాప్తి గలుగుగాక.

స్త్రీలు. దేశస్వాతంత్ర్యము

ఇంక రెండు నెలలలోపల భారతదేశీయ మహాజనసభ లాహోరులో సమావేశమై భరతవర్షము స్వరాజ్యము పొందుటకు చేయవలసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుచున్నది. ఇట్టి ముఖ్యముగ సందిగ్ధతయందులో పురుషులతోపాటు దేశస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు పురుషులములలో స్త్రీలకూడ పాల్గొనుట చాలముఖ్యమని, అవసరమని మనవిచేయుచున్నాను. పూర్వ కాలమున మనదేశమున స్త్రీలు యెటుల పురుషులకు దేశీయ పోరాటములలో సహాయపడినది, మనచరిత్రలు ఘోషించుచున్నవి. ధర్మసంస్థాపనలో శ్రీరామునితోపాడనీత ఎటులకష్టపడినది, నరకాసురసంహారములో పత్మభాష యెటుల కృష్ణునకు సహాయముచేసినది మనకు తెలుసును. చిత్తూరుముట్టడి, బొబ్బిలియుద్ధము మొదలగునాటిలో స్త్రీలు యంతధీరులగు ప్రసరించినది, యెట్టి త్యాగములు చేసినది మన మెరుంగదుము. ఘోస్ నీరాణి వీర చరిత్ర మన మింకను మరులలేదు. ఈ కాలమున జపాను, చైనా, బర్మీ, ఈజిప్టుదేశములు సత్విన స్వతంత్ర్యపోరాటములలో ఆయాదేశపు స్త్రీలు పురుషులతోపాటు చాల శ్రమచేసినట్లు మనకు చరిత్రలవలన తెలియుచున్నది. కొంత వరకు పంజాబులోను బంగాళములోను స్త్రీలు ముందంజ చేయుచున్నట్లు పత్రికలలో చదువుచున్నాము. ఆంధ్రదేశపు స్త్రీలకూడ దేశస్వాతంత్ర్యయుద్ధములలో కృషి సులువుదురకయని కోరుచున్నాను.

భారదాబిల్లు

ఈ సంవత్సరము శేషంగిలో పురుషోత్తమును దీనబాంధవుడునగు మహాత్మాగాంధీగారు ఆంధ్రదేశములో సంచారము చేసినప్పుడు ఆంధ్రస్త్రీలకూడ మిగుల యుత్సాహముతో శ్రీవారికి స్వాగతమిచ్చి నారినంచారమును జ్వలప్రదముగ నొనర్చి యున్నారు. శ్రీవారికి మిగుల ప్రేమాస్పదములగు భద్రులు పంచముల అస్పృశ్యతానివారణమును ఆంధ్రదేశస్త్రీలు కొనసాగింతురగాకయని కోరుచున్నాను. మనమందరమును దేశీయ నిష్ఠ్రులులు దేశీయవస్తువులయందు ప్రేమను వృద్ధి చేసికొనవలసియున్నది. దీనిమూలమున తిండిలేనివారికి తిండియు కట్టుటకు గుడ్డలేనివారికి గుడ్డయు లభింపగలవు.

దేశము స్వతంత్రమునగానై యత్నించుచున్న యానను యములో స్త్రీలకు కొంత స్వేచ్ఛాస్వతంత్ర్యము కలుగచేసి స్త్రీలను శరీరబలహీనతనుండియు బాల్యవైషమ్యమునుండియు కాపాడగల భారదాబిల్లు మంజూరై చట్టమునకు మిగుల కుభావము. బాల్యవివాహములవలన గలుగుచున్న అనర్థకములు ఆందరికి తెలిసినవే. ఈ శాసనము పూర్వార్థచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులకును, వైష్యులకును మనస్సుకు కొంతకష్టము యిచ్చుచుండుట వాస్తవమేగాని కొలదికాలములో దేశము యాశాసనమున కలవడగలదు. బాల్యవివాహములకూడ రూపుమాని పోగలనని విశ్వసించుచున్నాను. శ్రీ భారదాబిల్లికి స్త్రీలలోకము కృతజ్ఞత జూపుచున్నది.

స్త్రీవిద్య

మనదేశములో స్త్రీవిద్య మిగుల అభోగతయందున్నదని యామన్య సంచారముచేసి రిపోర్టునాసిన హార్డాగ్ కంటిటివారు ను అంగీకరించి యున్నారు. స్త్రీలలో విద్య యింక అనేక రెట్లు వృద్ధిచెందినగాని దేశమునకు మోక్షములేదు. ఆంధ్రదేశము స్త్రీవిద్యలో తోడిరాష్ట్రములగు మహారాష్ట్రముకన్నను బంగాళము కన్నను దక్షిణ చెన్నరాష్ట్రముకన్నను చాల వెనుకబడియున్నది. మహారాష్ట్రదేశములో ప్రాథమిక కార్య గా రు ఇరువై అయిదులక్షలు సంపాదించి హైందవ స్త్రీలవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించియున్నారు. అనేక ఉన్నతి పాఠశాలలను కూడ పెట్టింది య్భూత్పూరు. అవివాహిత లగు యువకులు హైస్కూల్లో చదువుకొనుచుండుట మహారాష్ట్ర దేశములో ఆచారమైపోయినది. మద్రాసులో క్విస్ మేరసు స్త్రీలకళాశాలను పెట్టియు, దానికి జతగా ఒక హాస్టలు పెట్టియు, విద్యార్థినులకు వసతిగృహమును పెట్టియు, గవర్నరు మెంటువారు కొంత మేలుచేసియున్నారు. కొద్దికొద్దిగా అచ్చులచ్చు బాలికలకు ఉత్తమవిద్య నియ్యగల పాఠశాలలనుకూడ ప్రభుత్వమువారు పెట్టుచున్నారు. ఇంకను యివి చాల తక్కువగా నున్నవి. సరిపోనికూడ మనవిచేయుచున్నాను. బెజవాడవంటి బస్టోలో హైస్కూలులేదు. ఇటువంటి ప్రతి బస్టోలోను ఒక హైస్కూలునున్ను, ఆంధ్రదేశమున కుపకరించుటకు కేంద్రస్థాన మగు బెజవాడయందు నొక స్త్రీలకళాశాలనున్ను స్థాపించవలెనని ప్రభుత్వమును కోరవలసియున్నది. మరియొ వివాహితులగు స్త్రీలకును, యితరులకును గూడ విశ్రాంతి సమయములలో విద్య నొసంగ గల విద్యాసంస్థలకొరకు మనము కృషిసలుపవలసియున్నది. కాని స్త్రీ విద్యావిధానమును గూర్చి యిచ్చుట ఒక్కమాట చేప్పవలసియున్నది. స్త్రీలకు ప్రభుత్వబడులలోను, హైస్కూల్లోను, కళాశాలలలోను గరపు విద్య స్త్రీలకు లాభకారిగా లేదు. పురుషులకు కావలసిన విద్యాపద్ధతు లన్నియు స్త్రీల కక్కరలేదు. పురుషులు విద్యను పాట్రుకాటికిని, ఉద్యోగములకొరకును నేర్చుకొనుచున్నారు. స్త్రీలు ప్లాన్టేషన్ముకొరకు మాత్రమే విద్య నేర్చుకొనవలెను. ఉద్యోగములు సాధారణముగా స్త్రీల కక్కరలేదు. నీలిని, దైవభక్తిని, దేశభక్తిని వృద్ధిచేసి స్త్రీలు మంచి తల్లులుగను, గృహిణులుగను, వీరమాతలుగను విలసిల్లుటకు కావలసిన విద్య ముఖ్యముగ స్త్రీలకు కావలసియున్నది. యీ విషయములో మద్రాసు శాసనసభలో మనకు ప్రతినిధిగా పనిచేయుచున్న శ్రీమతి మన అధ్యక్షురాలు గారు ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి స్త్రీలయొక్క విద్యావిధానమును తగురీతిని మార్చింతురనియు, స్త్రీలకు విద్యాధికారిక హైందవ స్త్రీయే యుండునట్లు ఏర్పాటుగావింతురనియు విశ్వసించుచున్నాను. దీనినిబట్టి పురుషులతోపాటు స్త్రీలకును కాస్త్రు విద్యలు మొదలగునవి అక్కరలేదని నా అభిప్రాయ గాదు.

స్త్రీల ఆర్థికస్థితి

ముఖ్యముగా స్త్రీలకు కావలసిన ఆవుసరములలో స్త్రీలయొక్క ఆర్థికస్థితి చక్కపరచుట చాల ముఖ్యము. ప్రస్తుతము హిందూధర్మశాస్త్రప్రకారము స్త్రీలస్థితి మిగుల హీనముగ నున్నది. జాయంటుకుటుంబములో భర్త నిరపోగానే ఆ ఆర్థికస్వతంత్ర్య భర్తయొక్క అన్నచమ్యాలకు చెంది నితంతువు భరణమునకు మాత్రమే ఆర్థురాలగుచున్నది. భరణము సొంగుటలో స్త్రీలుపక్ష కష్టములు నష్టనాశితములు. భర్తయొక్క యాంక్షాభాగమును జాయంటు కుటుంబములోకూడ భార్యకు చెందున న్యాయము భర్తయే అయియున్నది. మరియొ తండ్రియొక్క ఆస్తిలో భర్తతోపాటు మామగృహముకూడ భాగములు పంచియున్నట్లు అనాధమైయున్నది. మహిళా మనుషులు ఉన్న

వృత్తికిని భార్యకుకూడ కొంతభాగము భర్త ఆస్తిలో ఇచ్చుకూడ అవసరము. వివాహకాలమందు భర్తయొక్క ఆస్తిలో భాగము భార్యకు సంక్రమింపచేయుటయు అవసరము. యిట్టి యేర్పాటు మహిళాస్థితియలలో కలదని తెలియుచున్నది. స్త్రీలకు ఆర్థికస్థితినియిచ్చు ఇట్టి హిందూ లా సమరణులు శాసనసభలలో తెచ్చుటకై మనము మిగుల కృషిసలుపవలసియున్నది. ఇది చాల అవసరమని మనవిచేయుచున్నాను. ఈవిషయముయీ తీవ్రమైన ఆందోళన ప్రారంభింపవలసియున్నది.

మున్సిపాలిటీలు, లోకలబోర్డులు చట్టములు మారబోవుచున్నవి. నామినేషన్లు రద్దుచేయబోవుచున్నారు. మంచిదే! వాటిలో స్త్రీలకు కొన్ని స్థానములు యెన్నికలలో ప్రత్యేకించవలెనని మనము కోరవలసియున్నది. అటులనే రాజోపురాజకీయసంస్కరణములలో శాసనసభలలోకూడ ఎన్నికలలో స్త్రీలకు కొన్ని స్థానములు ప్రత్యేకించవలెనని మనము కోరవలసియున్నది.

దేవదాసీలు

ఆచారమువలన పతికులుగా చేయబడిన దేవదాసీకులమును మరల పవిత్రపరచి ఉద్ధరించుటకుగాను మన అధ్యక్షురాలు చాల ప్రయత్నము చేయుచుండుట మీకు తెలిసినవిషయమే. దేవదాసీలచట్టమును మద్రాసు శాసనసభలోగావించి దేవదాసీలనుండి పతికులగు వ్యభిచారిణులు మారముగనుండునట్లు పీఠుచేసియున్నారు. దేవదాసీయములకు దేవదాసీనవుకరి యీనామును వుండుటవలన అసలములోని బాలికలచేత నిర్బంధముగా బోగవు మేళపుచాకరి చేయింపవలసివచ్చుచున్నది. అందువలన ఆ బాలికలు నిర్బంధముగా వ్యభిచారిణులగు చేయబడుచున్నారు ఇప్పు డీ చట్టమువలన ఇనాములకు క్విటురెంటుకట్టి యివ్వబడినవి నాకరిచేయవలసిన అవసరములేదు. ఆక్విటురెంటు దేవదాసీయమునకు చెందును. ఇందువలన నిర్బంధముగ బోగము మేళపు నాకరి చేయవలసిన బాధ్యతపోయినది. ఆకలక్షులుకూడా వ్యభిచారవృత్తి వదిలి చక్కగా వివాహములాడి అర్హిగౌరవముగల పౌరులయి యితరులములతోపాటు శ్రీఅభివృద్ధి చెందవరగాక యిది పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను. ఈ కులోభారగకొరకు శ్రీమతి యామినిపూర్ణతిలకమ్మగారు చేయుచున్న కృషి ప్రశంసాపాత్రముగా నున్నది.

బ్రాతెల్లు చట్టము

దేవదాసీ చార్జునమును నగు చిన్న బాలికలను పడుపు వృత్తిలో దింపుటకు కొన్ని సంఘములు, కొన్ని గృహములు యేర్పడి గొప్ప పట్టణములలో సంఘుర్యాయము తారుమారు చేయుచున్నవి. వాటిని నిర్మూలముగావించి చిన్న బాలికలను దుష్టమున వ్యభిచారవృత్తినుండి సంరక్షించుటకు పనుపుగృహముల చట్టము మద్రాసుశాసనసభ యెదుట నున్నది. దానికొరకు మన అధ్యక్షురాలు మిగుల శ్రమపడుచున్నాను. ఆ చట్టమును నెలనే మంజూరు చేయించుటలో మనము మనఅధ్యక్షురాలికి తోడ్పడవలసియున్నది. ఈసమస్య రూపుమాపుటకు మనము మా ప్రత్యేకసంఘములను నిర్మాణము చేయవలయును.

ముత్తులమ్మి రెడ్డిగారు

ఇంక నెన్నియో స్త్రీలకు నూర్చిన సమస్యలు గలవు! మిగుల కించిజ్జరాల నగు నేను వాటినిగూర్చి ముచ్చటించుట సాహసము. ఈమహాసభకు ద్రావిడనాతీయజేయయినను సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రదాక్తరును వెండియాదులవలన ఆంధ్రనాతీయజేయి యం. బి. సి. యమ్. పరిక్షలో ఆరేతేరి సుప్రసిద్ధ విద్యాంసురాలయి వైద్యురాలయి వైద్యమునునకును, సునిశాసనమును ప్రసాదిచెంది యూరపుఖండములో సంచారము చేసినచి మద్రాసు శాసనసభకు ఉపాధ్యక్షురాలయి, స్త్రీలయొక్క అభివృద్ధికొరకే శ్రుతము పనిచేయుచున్న సుప్రసిద్ధ సోదరిమణియగు శ్రీమతి ముత్తులమ్మిరెడ్డిగారిని అధ్యక్షురాలుగా నుండగలందులకు మీ అందరివత్సమున కోరుచున్నాను. మీరు శ్రమకోర్చి యాసభ నలంకరించినందులకు మీ కందరికి నందనశతయ లర్పించుచున్నాను.

BEZWADA TALUK BOARD.

Wanted qualified midwives for employment in the Rural Dispensaries under this Board. Applications showing their qualifications, previous service if any, age, caste and community etc., should reach the undersigned before 15th November 1929 with copies of testimonials if any.

Bezwada. N. RAMASESHIAH.
President, B
30-10-29.

బి డి
భక్తకును గొనిపోవు

మీ కేమి కావలసినను ఆన
గా కెమురా, ఫీల్చు, స్టాండ్
లేక ఇతర యే పరికరము
ఫోటో గ్రాఫిక కావలసిన
సప్లయను మా వద్దకు రా
ప్రాతిక్షులు.

AUTHORISED AGENTS

MAHOMED EBRAHIM & Co.

Stationers, Paper Merchants,
Photographic Dealers,
26-27, Rattan Bazaar, Madras.

డెయిలీ హెరాల్డు వ్యాఖ్య

(బీము సర్వీసు)

లండన్, అక్టోబరు 31:—రాజ ప్రతినిధి ప్రకటనమును గూర్చి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును, భారతీయులకును ఉద్దేశ్యము ఒక్కటేయని డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక ప్రధాన వ్యాసమున వ్రాయుచున్నది. ఈ విషయమును సాధించుటలో సహకారము లభించునా యని ఈ పత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునా రిటిస్ ప్రభుత్వమునా విమర్శించుట కిష్టముగానేయున్నటుల ప్రకటించవలెనని భారతీయులు గోరుచున్నారు. అవ్యవస్థలనే ఆ వ్యవస్థలను ప్రత్యక్షమున నిష్కల్మషముగ, త్రికరణశుద్ధిగ నుండవలెనని ప్రతిపాదించుచున్నది. అనగా రాజ ప్రతినిధి ప్రకటనమునకు ప్రత్యక్షము త్రికరణశుద్ధిగ నుండవలెను.

ఈ ప్రకటనమునకు ప్రభుత్వవిధానములో మార్పులేదు. 1927 ప్రకటనమునే మరల దృఢపరుచుచున్నారు. అందున్న సందియములను మాన్పుట కీ ప్రకటనమును గావించిరి. భారతీయులు రాజ ప్రతినిధి ప్రకటనమును ఆమోదించుచు తక్కిన లోపములను సభజరుగు లేదనిర్ణయముచేసి, సభా నిర్ణాయమును గూర్చియు తక్షణము జోమినియను ప్రభుత్వము నివ్వవలెనను కోర్కెను అంగీకరించు విషయమును డెలువుచు కాంగ్రెసు నాయకులు తమ నిశ్చయమును ప్రకటించెదరనుచున్నారు.

గోస్వామిగారు

అనుకొన్నటులే ప్రకటనమును గావించిరి. తీనివలన భారతీయులను తృప్తిపరచుటకే ఆశించెనని వేరుగ జెప్పవక్కరలేదు. భారతరాజకీయతే తల్లు జయప్రదముగ నైమనుకమివను బహిష్కరించుట చేతనే ఈ సభను దిలకెట్టిరని మరలరాదు. అందుచే ఈ సభవలన నైమను కమివనుకు ప్రామాఖ్యము తగ్గిపోయినది. ఇంకను ఈ ప్రకటనమును తృప్తికరమని జెప్ప వీలులేదు. ఈ విధానము ననుసరించి సభను జేయనన్నారో డెలుపలేదు. సభాద్వేషములను, వారు చేయవలసిన పనులను ఇండియానుండి స్పష్టముగ డెలుపవలెను.

భారత రాజకీయతేత్ర లండనును సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును, బాధ్యతాయుతి కేంద్రప్రభుత్వమును గోరిరి. జోమినియను ప్రభుత్వమునకు భారతీయులు తగుదురాయను విషయమును జరుగనన్న సభలో రాగూడదు. ఆయా పక్షమువారి భిన్నాభిప్రాయములను సమాధానపరుచుకొనుచే జరుగవలెను. జోమినియను ప్రభుత్వమునకు త్వలా, కారాయన ప్రశ్న లేకున్ననే భారతీయులు కొంతవరకు తృప్తిగాముగ నుండవచ్చును అది ముందు లేలలేదు.

నిష్కాపట్యముగ ఉభయదేశీయులను ప్రవర్తించిరని జోమినియను ప్రభుత్వమునుగూర్చి వీరికున్న భేదములను సర్దుకొనుట కష్టముగాదు.

భారతసంస్థానములు

బ్రిటిష్ ఇండియా ఆశయములకును, భారతసంస్థానముల ఆశయములకును సంఘర్షణ ఏర్పడునని భయము గలుగుచున్నది. ఈ సాకును ప్రవేశపెట్టెదరని డెలియుచున్నది. అది లేనిచో బ్రిటిష్ ఇండియా నాయకులు భారత సంస్థానాధీశ్వరులతో కలిసి మాట్లాడుటకు ఇచ్చెగించదరనియు సుహృద్భావముతోను మారదృష్టితోను ప్రవర్తించుచు సంఘర్షణయుండదని గోస్వామిగారు డెలువుచున్నారు.

నేషనల్ యిండియన్ లెఫ్టుయిస్టా

రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య శేట్లతో స్థిరమైనట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
మానేజ్మెంటు క్లుప్తముగను
తెలివిగను చేయబడును బలమైన డైరెక్టర్లు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలసీచాలా నుభవమైనది. ఆకంపెనీమీకు అయ్యేఖర్చులన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియములు మాత్రం కట్టుతుండవలెను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే మీకు గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్సూరెన్స్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములలేవు తక్షణము యివ్వబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్నూ ఏజెంట్లుగావుండుటకు పలుకుబడిగల పెద్దయనవ్యులున్నూ అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యస్కాన్, యస్కాన్, హైదరాబాద్ కలకత్తా
చీఫ్ ఏజెంట్లు,
నార్తర్న్ సర్కారు, బెజవాడ

డెయిలీ మెయిలు ఆగ్రహము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, నవంబరు 1:—బాల్లివీసుగారు ఇర్విను ప్రభుని రాజ ప్రతినిధిగ నియమించి భారతీయులకు హోంరూలు నిచ్చు విధానములో ఏకీభవించినందులకు డెయిలీ మెయిలు పత్రిక బాల్లివీసుగారిని తొలగించవలెననుచు ఆతనిని మారుచున్నది. ఇర్విను ప్రభువు బాల్లివీసుగారులు టోరీవర్గమువారైనను మేకవన్నె పులులనుచున్నది. సోషలిస్టుల భావమును గల్గియుండిరనుచున్నది. బాల్లివీసు నాయకత్వము అంతరించవలెననుచున్నది. రాంశే మగ్గోనాలుగారు తమ అమెరికను కనడాపయనము తన కాంతి స్థాపకాధ్యక్షముకు తోడ్పడుచున్నవనియు ఇతర ప్రభుత్వములవారుగూడ సహకారమును జూపుదురనియు డెలువుచున్నారు.

రాంశే మగ్గోనాలుగారు

(నూటరు)

లండన్, నవంబరు 1 —శుక్రవారము మగ్గోనాలుగారు లండనుకు తిరిగివచ్చిరి. మంత్రివర్గసభ కన్యక్షతనను ఎహించిరి. యునైటెడ్ స్టేట్స్ కనడా ప్రయాణవృత్తాంతమును విన్నపింప మంత్రివర్గమువారు భారతసమన్వయ చర్చించిరి.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు సెగరోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షను లతోను పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తములేకుండ రద్దక కుదుర్చును. సీనా 1-5 రు 8-0-0.

మూర్ఖరిషము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను యెన్నిసంఖ్యకును లక్షించియున్న సుగర్సుల నైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు సరిపోవును రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనేగాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొగుర, గజ్జి, కర్పాణి కెందలగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలునీతికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0

“గుంటూరు జిల్లాకు యేతైలము:— ఇంజియన్ యిండస్ట్రీయల్ చోసు గుంటూరు.”

ఏ జెంట్లు కావలెను.

131

ఏ జెంట్లు కావలెను

ఆంధ్రజిల్లా లన్నిటికి

ఎక్కువ సదుపాయమైన షరతులు గలవు.

వివరములకు వ్రాయుడు.

వి. కాశేశ్వరరావు,

ప్రెసిడెంటు,

ఆంధ్ర ఆఫీసు ఆఫ్

ఇండియా ఈక్విటబుల్ ఇసూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (కలకత్తా)

బెజవాడ.

వీలర్డు మోటారు కారు

బ్యాటరీలు

అన్నివిధములైన మోటారుకార్లకు అత్యంత ఉపయోగముగను విలర్డ్ పేటెంటు రబ్బరుమరలు లేక మానును వేరుచేయుట ఈ రెండు విధములైన బ్యాటరీలు అన్ని వ్యాపారస్థులవద్ద దొరకును. లేక ఈ క్రింద కనుపరచిన కంపెనీవారివద్ద నేరుగా తెప్పించుకొనవచ్చును.

ది క్రాంప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ

(మద్రాసు) లిమిటెడ్.,

మానేజర్లు:—బెప్టు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

బ్యాంక్ రు. 205 ఫస్టులైనుబీచ్, మద్రాసు.

మీకు సంతానం, అనర్థకం,
అనవసరం, అయితే
'కాంట్రా సెప్టిన్'
ఒక్క టే
నిరపాయమైన, అమోఘమైన
ఉపాయం
గొనించండి!! తెలుస్తుంది.

వెద్దవెద్దడాక్టర్లచే పొగడ్త గన్నది
16 మోతాదుల ట్యాబ్లెట్స్ రూ. 1-12-0
ట్యాబ్లెట్స్, ఇతర విషయాలకు, ఈ దిగువచిరునామాకు
వ్రాయండి.

ది ఫోషల్ హైజీన్ సిండికేట్.
1/3 అంపర్స్ పీస్, (ఇంగ్లీషు టాప్ కంపెనీ వద్ద)
బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నేషనల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ
లిమిటెడ్,
ప్రధాన కార్యాలయము: కలకత్తా.

అభివృద్ధిలోనున్న ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ
ఆస్తులు రూ. 13500000
భీమాలు చెల్లించబడినవి 5700000
అమలులోనున్న పాలీసీలు 50000000
సం॥ ర ఆదాయము 2500000
1928 యివ్వబడిన నూతన పాలీసీలు ఒక కో
టి రూపాయలకు పైగానే గలదు. పిల్లల విద్యకు
లేక వివాహమునకు వివాహాలు చేయుటకు ప్రత్యేక
వర్గములు గలవు.
ప్రాప్త్యను, ఏజన్సీ పరమైనకు ఈ దిగువ
విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. గోపాలయ్యగారు,
కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి,
101 లోక్ మెన్-రోడ్ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

తొలగి
అన్ని విషయాలకు అనుకూలముగా ఉన్నందున
గ్రామము, పట్టణములకు కీటకాది విషములను కళ
వాద్యములను, చిట్టిచిట్టల జబ్బులను మరలకు తొలగి
దొంగలముఠా, తులసి మహర్షిముఠా, తులసి పురాణ
ముఠా, తులసి పటములను, తులసి గోవిందనామములను,
తులసి పూజయిన యందు వ్రాయబడియున్నది. వైద్యు
లకు, వైద్యశాలకు, స్త్రీలకు, విగుల ఉపయోగమైన
గ్రామము, వెల కి అత్యంత బాగున్నది 8 అడాల
కేసరికుటీరము,
ఆయాశ్వేద వైద్యశాల, ఎల్లూరు, మద్రాసు

ప్రత్యక్షజ్యోతిషము
జననాలను లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము వయస్సు
నాసికపంకజ నిమిగ్ధల పూర్తిచాతకమునకు 4-0-0; ప్రశ్నలు
2 రు 0-12-0; సంవత్సరఫలితం వెలవారిగా వ్రాయుటకు
0-14-0; పూర్తి ప్రముఖముగ, ముద్రను కాగితముమీద
ని ముద్రించి పంపిండుట వ్రాయుటకు రు 1-4-0. రూపా
నాసికపంకజ, ముద్రలుగా పోస్టలిట్లను పంపవలెను.
దేవాని చీరకంకరసిద్ధాంతి,
జ్యోతిషశాస్త్రము, ఉదాహరణ, తులసిగోదావరీజిల్లా.

దేశీయవార్తలు

రాజ్ పాల్ హత్యకుడగు
యాలామదీను ఉరితీయబడుట
బాహోరు, నవంబరు 1:—రంగీల రహాలు కేసులో
ప్రఖ్యాతిజేరిన రాజపాలును హత్యగావించిన యాలామదీనుని,
నిన్నటివనమున మియాన్ వాల్ జైలునుండి కారాగృహాధి
కారులు ఉరిదీసిరి. కేసు కారాగృహ ఆవరణముందే పాతిపెట్ట
బడెను. (ఫీ. తె.)

“వందే మాతరం” అని అరచినందులకు విద్యార్థిని ప్రధానోపాధ్యాయుడు తన్నుట

విద్యార్థులకు పాఠశాలాధికారులకు
కలిగినతగాదా పరిష్కార మయ్యెను
జనారణ్, అక్టోబరు 31:—కొన్ని దినములకు పూర్వము
కేమ్బ్రిడ్జి ప్రీవరేటరీ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు మేజర్
రు హెచ్. ఎ. మాబాయిన్ అనునతడు ఆస్కూలు విద్యార్థి
ఒకడు “వందేమాతరం” అని అరచె నని విద్యార్థిని కాలిఫో
తన్నెనట. అందుపై విద్యార్థులందరూ సమ్మెకట్టిరి. ఆపాఠశాల
ప్రిన్సిపాలు ప్రా. బలవీరు సింగుగారు విద్యార్థులెల్ల చిలిచి
విద్యార్థులు ఇకమిద గౌరవముతో జూడబడెదరని చెప్పిన
మీదట విద్యార్థులు మరల స్కూలుకు వెళ్ళుటకు సమ్మతించిరి.
అని తంతివార్త తెలియజేయు (ఫీ. తె.)

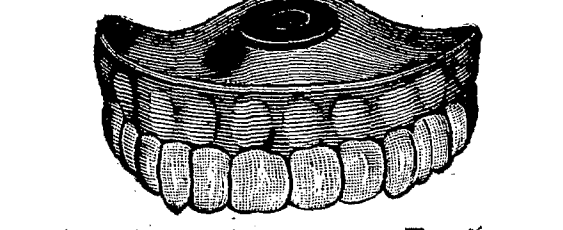
దేవాలయ ప్రవేశము

అస్పృశ్యతానివారణసంఘకారగర్భి శ్రీయుత
ప్రభుల్లరంజన్ బాబుగారి విజృంభి
డక్కా, అక్టోబరు 30:—దేవాలయములందు అస్పృ
శ్యులు ప్రవేశించుటకు అనుమతినివ్వవలెనని డక్కామండల
ముఖ్యమంత్రి యెల్ల దేవాలయముల అధికారులకు డక్కామండల
హిందూసభవారినిర్ణయము ననుసరించి అస్పృశ్యతానివారణసం
ఘమువారు దేవాలయాధికారులకు విన్నపముల పంపునటుల
నిశ్చయించినారు.
అస్పృశ్యతా నివారణసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత
ప్రభుల్ల రంజన్ గారు ఈ విషయము తమ విజృంభి ప్రకటించు
చున్నారు.
హిందుమహాసభా సమావేశములందు అస్పృశ్యులకు
దేవాలయములందు ప్రవేశించుటకు అన్ని మతములవారివలెనే
హక్కులు ఉన్నవని భారతదేశమున అన్ని ప్రాంతములందు
వచ్చి పండితులెల్ల నిర్ణయించిరి. ఈహక్కును రూఢిపరమను
హిందూసభా సమావేశములందు తీర్మానము అ
తెలుపబడెను. ఇప్పటివరకు చాలదేవాలయాధికారులు వీరి
హక్కులు ఒప్పుకొనలేదు. వీరి నికమీదట దేవాలయములందు
రానియ్యనియెడల సత్కారము అవలంబించనగును. ఇందు
కుపూర్వము అస్పృశ్యతానివారణసంఘమువారు తమ నిశ్చయ
ము ముందుగా దేవాలయాధికారులకు తెలుపునటుల నిశ్చయిం
చిరి. అస్పృశ్యులు దేవాలయమునందు ప్రవేశించుటయందు
ఏలాటి అటంకములు ఉంచవలదని దేవాలయాధికారులకు సేను
కోరుచున్నాను. ఏ దేవాలయములందు యీ అధికారము
నొసగబడదో ఆదేవాలయములందు సత్కారము ప్రారం
భింపబడును. భారతీయులు యీ ఉద్యమమునకు మనుష్య
సాహాయ్యమును, ధనసాహాయ్యమునుకూడ చేయుచురని కోరు
చున్నాను. (ఫీ. తె.)

కరాచీ వైమానిక తపాలు
కరాచీలో అక్టోబరు 26 న బయలుదేరిన భారత వైమా
నిక తపాలను అల్గాండ్రియానుండి జినోవాకు సాగయెడలో
గొంపోయెదరు. సామ్రాజ్య వైమానిక నౌకలకు ప్రమాదము
కలుగుటచే ఇట్లు చేయుచున్నాను. 5 తేదీకి లండను కేరును.
దిగువ ప్రధానపురకు క్రొయిడనునుండి వైమానిక తపాలను కొ
లొను, నూరెంబర్లు, బియన్నా బెల్జియన్ కాత్మోనికా మార్గమున
గొంపోయెదరు.
కరాచీనుండి వెడలు తపాలు ఆ మార్గముననే పోవును.

పండ్ల డాక్టరు

హెచ్. యం. రావుగారి దంత వైద్యాలయం

గుంటూరు (బాంచి) బెజవాడ
లింగమల్లు (పాడ్డాపేను)
రామచంద్రరావుగారి మేడలో పెద్దబజారు
ఇచ్చటచేయు ముఖ్య చికిత్సలు
7. ఏమాత్రము బాధగాని రక్తము కారుటగాని లేకుం
డా పండ్లు తీయుట.
2. వైస్ ప్లేటులేకుండ బంగారుపనిగల దంతముల కట్టు
ట, వీటిని బయటకు తీసివేయ నవసరముండదు.
3. భోజన పదార్థములను బాగుగా నమలుటకు అను
కూలముగా నుండు ఆర్థిఫిషిల్ దంతములు కట్టబడును.
4. Pyorrhea (పయోరీయా) పండ్లనుండి నెత్తురు,
చీముకారుట మొదలగు వ్యాధులను నవీనపద్ధతులచే చికిత్స
చేయుట.
Antipyor (అంటిపయోర్) ఇది వైచెప్పిన వ్యాధికి
మంచిమందు వెల రు. 0-8-0.
క్లి నెక్స్ పండ్లపాడి, పండ్ల వ్యాధులకు బహుమంచిది.
వెల రు. 0-4-0.
పండ్లనొప్పిమందు బాధ వెంటనే తగ్గిపోవును వెల 1-4-0.

మాన సోల్లాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెల నులభము! (పోస్టుఖర్చులను ప్రత్యేకముగా ముద్రికము!)
కరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగడి వైత్యకాల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షర్లము, ఆరుచి, అపులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పొర్ర్యములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువనియందు గలిగడి నొప్పులను
పోగొట్టి దోహదము మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల వైద్య
మునుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడెచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విరునామా:— (98)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

చంద్రా నర్సరీలోటులు- నేలం జంక్షన్
8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, వారంజి, చక్కెరగ్రీ
విజ్ఞాన రు 7½. కామ, నాలిమ, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి,
క్రొటన్సు, పూలచెట్లు డెజెక్టరు 5. స్వదేశీ కర్కారీ, పూలచి
త్తులు, స్వదేశీ కర్కారీ, ఫలవృక్షనిత్తులు, ప్రతిదినము 24 పా
కెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. క్యాటలూగు ఇతాం.
Chandra Nursery, P. O Salem Junction.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

*మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
రకములున్న యితర ఫల, పువ్వు, పత్రములు అమృతము
తమ సిద్ధముగా నున్నవి. క్యాటలూగు ఉచితము.
రావు చిన్నారావు & సన్సు,
రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరీజిల్లా.

కృష్ణా ఫార్మసి, బెజవాడ

శ్రీపాద, కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే అయుర్వేద్యావ
ధములన్నియు విరివిగా తయారుచేయబడి మునిసిపాల్టీలు,
తాలూకాలోర్లు మొదలగు గొప్పగొప్ప సంస్థలకు సప్లయిచే
యుటకు సిద్ధముగా నున్నవి. 10-1

మీకు ఇది జోసరం

కో.అయిల్ వెంట్రుకలను కాశ్యముగా తయారుచేయబడి
చేయును. రు 2, నపుంసకత్వం వరముల బలహీనతకు సెక్స్ పిడి
48 ధన్యత్రాయం, వేటపాలెము

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ నవంబరు నెల 4-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

మనుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరివి ,, డిటో 42 ,,	18 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46 ,,	15 8 0	16 12 0
రాగులు క. 164 బస్తా 1-కి ,,	11 0 0	12 0 0
మవ్వలు ,,	21 0 0	28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిటో ,,	16 8 0	20 0 0
పెసలు ,, డిటో ,,	18 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిటో ,,	17 8 0	18 0 0
ఉలదులు ,, ర 195 ,,	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,,	120 0 0	125 0 0
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	19 0 0
జీడినెనగపప్పు బా 1-కి ,,	46 0 0	47-0-0
జీడినెనగనూనె కానుగ బా 1-కి రు 115 మిడుకొనూనె 98		
అముదము బా 1-కి ,,	102 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	119 0 0	120 0 0
కూరపసుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
గిరియూలు ,, బా 1-కి	28 0 0	33 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలీనుంగు చుణుగు 1-కి రు	40 50	
జల్లెము బా 1-కి రు	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,,	25 9 0	25 12 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	28 0 0	33 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,,	32 8 0	33 0 0
చదరం ,,	26 8 0	27 0 0
రవుండు ,,	38 8 0	33 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూలె	రు	7 12 0
నెం 8 ,, కటూరి	,,	4 12 0
నెం 24 ,, లాకి	,,	5 10 0
నెం 40 జామ్మరు 10 పా	,,	10 4 0
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,	7 8 0
నెం 40 రాజీ	,,	9 11 0
నెం 4 బెన్ని మసీదు	,,	4 8 0
44-సాండ్కో.	,,	5 4 0

7. లోహములు

మెడి 100 కుం 1-	రు	58 4 0 రు 56-4-0
పండ్లారు కుం 1-కి	,,	21 4 0 21 12 0
పవరన 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	250 0 0 254-0-0
రాగి బా 1-కి	,,	825-0-0 880-0-0

8. రంగులు

అత్తి మేలు క్రిందకులాండు అలిజరయ్ సింహంయూల్		
సిపా 1-క్రీలు 200 కి రు	47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 రు	1 10 0	
,, 14 రకులు	1 10 6	
,, 28 రకులు	1 9 0	
,, 56 రకులు	1 0	
,, 1 అందరు	1 8	
పూట పొద్దుస్కాట్ లెట్ అనగా (టర్కి-రెడ్డు)	8 4 0	
పూట 3	0	
పూట 4	1 2 0	

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తోహారాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, స్త్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రు 2-8-0.

షాదశపురాణసారము

కదావెమిది పురాణములు 4 భాగములుగ నులభ్యమై వివిధ నమూనాలో కథలనలె వండిత, పామర, స్త్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-కి రు 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణ గంధము. క్యాలికోబైండు, వెల రు 4-8-0. 208 ఈదర వెంకయ్యపంతులు ప్రొప్రైటరు రామూ ఆండు. కో, ఏలూరు.

"BREAK PILLS"

మునలివాండ్రను యావన వంతులుగా జేయును

పలున బడిన పీడ్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగ జేసి సంతోషమునకై అపకార విచ్చును, కీరమునకు లేజన్యు కలుగ జేయును. ఎటువంటి కుటుంబబంధమైన బాధ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో నీటి కడ్డుతీర్చి క్షిణికవపరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీ పురుషులను తిరిగి నొందించు తైరాగి చిటిక, గవవిష గంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్రాండ్లకై నను సంతోషమును.

20 మాత్రము నీపా రు 2-0-0 60 మాత్రము నీపా రు 5-0-0.

వెలలకు బర్మనీట్యూబులు 30 కెట్టి నీపా 2-9-0. పోస్ట్ పేజు.

ఆర్య వైద్య ఆశ్రమం, మద్రాసు 12, (కంపార్టుమెంట్).

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

కీర్తన బొమ్మలు ధన్యములు లేహములు చూర్ణములు మొదలగునన్నియు కమిటీయోజనావస్థముక్రింద ముద్రసిద్ధములు వైద్యుల కలన తయారుచేయించబడి సిద్ధముగానున్నవి. కేటలాగు ఉచితము. ప్రెసిడెంటు. సి. రాజగోపాలాచారి బిరు. బియర్, కె. దశరథరామయ్య బిసి. బియర్, బి. వెంకటప్పయ్య రెండ్రు వశీలు.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగగుమరుచాయ నూలురకమున్నూ మాతన పలురకముల కలరు నూలున్నూ, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు. 132

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జవులివ్యాపారం, మహల్ పేటి, మధుర.

ఆటంక పరచుట

మానసిక, కీర సంబంధ క్షులు ఆటంకపరచబడిన దయచేసి

కామ శాస్త్రమును

పరిచు

ఇది ఆరోగ్యము, సంపగ, అభివృద్ధి వగైరాలకు హామీ

ఇహముగా తపాలాఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి

కామ శాస్త్రమును ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. 2-2

ఆటంకనిగ్రహ పార్శ్వ, 26 బ్రాహ్మ్య మదరాసు

బరంపురం

ఖారామసాలా స్వర్ణకేతకి

బజారులో విక్రయింపబడు అన్నిరకముల కన్న ప్రత్యేకమునది. నువానన, రుచి, పరిశుభ్రతలకు గ్యారెంటీ యివ్వబడును. పొగాకు పరిశుభ్రముగా కాస్తాక్రముగా శుభ్రపర్చియున్నాము. రు 40 పాకు 1 కి రు 1-0-0

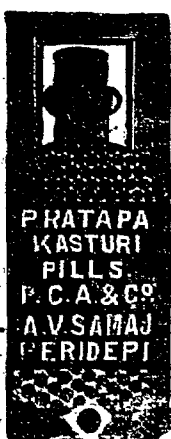
నక్క-మూర, మగంధస్నానసాడి, మిరామసాలా, మా

వర్షి దొరుకును. వర్షకులకు మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

కాళ్ల సీతారామస్వామి.

స్వర్ణ బొండాగారిము, బరంపురం. (గంజం

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాననగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు మొదలగు నన్నపులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాయున, జలుబు, కైత్సము, జ్వరము, సన్నిపాతము, బాలింతనగము, చిన్న బిడ్డ గుణము అగ్నిమాంసము, అజీర్ణ భేదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రాజామునంటిది. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తముమయినది. పరీక్షించ దిగవది.

800 మాత్రలు గల సీసా-1 క్రి. రు. 0-4-0

12 సీసాలు రు. 2-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

సి. సి. వ. అండు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, మేరేదేవి, నెల్లూరు జిల్లా.

